

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Ε Κ Θ Ε Σ Η

**ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ, ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΙΣΤΟΛΗ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ
ΕΤΟΥΣ 2020**

(Άρθρα 58 & 75 του ν. 4270/2014)

Αθήνα, Οκτώβριος 2021

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
 ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	6
1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2020.....	6
2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ.....	9
2.1. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2019.....	9
2.2. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2018.....	11
2.3. Εκτέλεση Προϋπολογισμού έτους 2017.....	13
 ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	15
1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	15
2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	18
2.1. Απολογιστικά στοιχεία έτους 2020.....	18
2.2. Απολογιστικά στοιχεία πρώτου οκταμήνου 2021.....	18
 ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	20
1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	20
1.1. Νομοθετικές Διατάξεις	20
1.2. Υπουργικές Αποφάσεις.....	34
1.3. Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.....	36
1.4. Εγκύκλιοι Διαταγές - Οδηγίες.....	39
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	45
2.1. Νομοθετικές Διατάξεις	45
2.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.....	49
2.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες.....	53
2.4. Επιστροφές Φ.Π.Α. σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός Ε.Ε.....	57
3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ	58
3.1. Νομοθετικές Διατάξεις	58

3.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.....	76
3.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες.....	77
4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ.....	80
4.1. Νομοθετικές Διατάξεις	80
4.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.....	81
4.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες.....	85
5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ.....	88
5.1. Νομοθετικές Διατάξεις.....	88
5.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.....	88
5.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες	95

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

ΠΙΝΑΚΕΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ.....	100
ΠΙΝΑΚΑΣ α΄ : Ανακεφαλαίωση εσόδων τακτικού Προϋπολογισμού	
Οικονομικό έτος 2020.....	101
Οικονομικό έτος 2019.....	102
Οικονομικό έτος 2018.....	103
Οικονομικό έτος 2017.....	104
ΠΙΝΑΚΑΣ β΄ : Συγκριτικός πίνακας (% μεταβολές).....	105
ΠΙΝΑΚΑΣ γ΄ : Έσοδα ανά Δ.Ο.Υ.	
Οικονομικό έτος 2020.....	106
Οικονομικό έτος 2019.....	110
Οικονομικό έτος 2018.....	114
Οικονομικό έτος 2017.....	119
ΠΙΝΑΚΑΣ δ΄ : Πίνακας αρμόδιων Δ.Ο.Υ. για την τακτοποίηση και εμφάνιση επιστροφών εσόδων.....	124
ΠΙΝΑΚΑΣ ε΄ : Αποτελέσματα εισπράξεων περιόδου 01/01/2020-31/12/2020 έναντι ληξιπρόθεσμων οφειλών	128

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β΄

ΠΙΝΑΚΕΣ ΠΑΡΑΒΑΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ.....	129
ΠΙΝΑΚΑΣ Α΄ : Παραβατών φορολογικής νομοθεσίας	130
ΠΙΝΑΚΑΣ Β΄ : Εκδοτών εικονικών και πλαστών φορολογικών στοιχείων.....	148
ΠΙΝΑΚΑΣ Γ΄ : Φορολογούμενοι (υπόχρεοι παραβάτες) για τους οποίους κατά το έτος 2020 επιβλήθηκαν τα προληπτικά ή διασφαλιστικά του Δημοσίου Συμφέροντος μέτρα σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρ. 46 του ν. 4174/2013.....	189
ΠΙΝΑΚΑΣ Δ΄ : Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2020 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13Α του Ν. 2523/1997.....	196
ΠΙΝΑΚΑΣ Δα΄ : Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2020 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13Α παρ. 3 του Ν. 2523/1997.....	197
ΠΙΝΑΚΑΣ Δβ΄ : Φορολογούμενοι των οποίων κατά το έτος 2020 αναστάλη η λειτουργία των επαγγελματικών τους εγκαταστάσεων για 48 ώρες, 96 ώρες ή 10 ημέρες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13Α του Ν. 2523/1997.....	198
ΠΙΝΑΚΑΣ Δγ΄ : Φορολογούμενοι για τους οποίους κατά το έτος 2020 επιβλήθηκε ειδική χρηματική κύρωση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13Α παρ. 8 του Ν. 2523/1997.....	203

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Από τον συνδυασμό των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 58 και της παραγράφου 3 του άρθρου 75 του ν. 4270/2014 προκύπτει η υποχρέωση του Γενικού Διευθυντή Φορολογικής Διοίκησης για τη σύνταξη έκθεσης μέχρι το τέλος Οκτωβρίου κάθε έτους επί της πορείας των δημοσίων εσόδων, της δραστηριότητας των αρμόδιων υπηρεσιών και των αποτελεσμάτων του ελέγχου για την περιστολή της φοροδιαφυγής κατά το χρόνο που πέρασε. Η έκθεση αυτή, η οποία περιλαμβάνει το σχετικό νομοθετικό έργο, στατιστικά στοιχεία σχετικά με την επιβολή προστίμων επί παραβάσεων φορολογικής νομοθεσίας καθώς και πίνακες παραβατών, υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Με την παρούσα έκθεση επιχειρείται η ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας για το έργο και την αναπτυχθείσα δραστηριότητα των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης, Κεντρικών, Ειδικών Αποκεντρωμένων και Περιφερειακών, κατά το έτος 2020 στους τομείς βεβαίωσης και είσπραξης των κρατικών εσόδων και της διενέργειας φορολογικών ελέγχων. Η έκθεση αποτελείται από τρεις Ενότητες, καθώς και δύο παραρτήματα με πίνακες και καταστάσεις. Συνοπτικά, το περιεχόμενό της έχει ως ακολούθως:

Στην **πρώτη ενότητα** απεικονίζεται η εκτέλεση του προϋπολογισμού καθώς και οι εξελίξεις στα κρατικά έσοδα της προηγούμενης τριετίας, με παράθεση των αριθμητικών μεγεθών, κατά βασικές κατηγορίες, των βεβαιωθέντων, των εισπραχθέντων, των επιστραφέντων, των διαγραφέντων και των μεταφερομένων για είσπραξη στο επόμενο οικονομικό έτος εσόδων.

Στη **δεύτερη ενότητα** παρουσιάζεται η λειτουργική διάρθρωση των φορολογικών υπηρεσιών και του ελεγκτικού μηχανισμού, καθώς και τα αποτελέσματα του ελεγκτικού έργου.

Στην **τρίτη ενότητα** καταγράφεται το νομοθετικό έργο των φορολογικών υπηρεσιών και το περιεχόμενο των νέων ρυθμίσεων.

Στο **Παράρτημα Α'** παρατίθενται πίνακες σχετικά με την πορεία των εσόδων κατά την προηγούμενη τριετία καθώς και αναλυτικοί πίνακες για το βεβαιωτικό και εισπρακτικό έργο των Δημόσιων Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.), του Κέντρου Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.) και του Κέντρου Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.). Τέλος, στο **Παράρτημα Β'** επισυνάπτονται σχετικές καταστάσεις επί παραβάσεων της φορολογικής νομοθεσίας (πίνακες παραβατών).

ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2020¹

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 140.654,8 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2019).

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 52.965,4 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή μείωση 5.711,7 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 58.677,1 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό μείωσης 9,8%.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 5.548,3 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 4.926,1 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 622,2 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό αύξησης 12,6%. Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Εισόδημα, Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 83.977,8 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό βρίσκεται έξω από το πλαίσιο κανονικότητας που συνθέτει την ιστορικότητα των ποσών που διαγράφονται κάθε έτος, λόγω στρέβλωσης που προήλθε από δύο (2) εκ παραδρομής λανθασμένες βεβαιώσεις. Η μία αφορά σε λανθασμένη βεβαίωση Φ.Π.Α. ποσού 80.920,4 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Α' Πειραιά και η δεύτερη αφορά σε λανθασμένη βεβαίωση Τελών Χαρτοσήμου ποσού 800,6 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Βόλου. Κατόπιν επικοινωνίας με τις ανωτέρω Δ.Ο.Υ. διευκρινίστηκε ότι η διαγραφή των ποσών αφορά σε διορθωτική κίνηση, καθώς εκ παραδρομής καταχωρήθηκε στο σχετικό πεδίο της ηλεκτρονικής εφαρμογής μαζί με το προς βεβαίωση ποσό και ημερομηνία στην περίπτωση της ΔΟΥ Α' Πειραιά και το Α.Φ.Μ. στην περίπτωση της ΔΟΥ Βόλου. Για τα ποσά αυτά έγιναν ισόποσες διαγραφές.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2020 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 108.799,5 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2021 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

¹ Μείζονες κατηγορίες 11, 12, 13, 14, 15, 31.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2020-31/12/2020 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2020-31/12/2020, έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2019 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 2.435,84 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 12,6% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του έτους 2019 (2.787,59 εκατ.). Η υστέρηση των εισπράξεων του έτους 2020, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, οφείλεται στις δυσμενείς επιδράσεις στην οικονομική δραστηριότητα, των μέτρων αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης COVID-19. Επισημαίνεται ότι από τις προαναφερόμενες εισπράξεις 1.186,73 εκατ. προέρχονται από συσσωρευμένες οφειλές την 31/12/2019, παλαιότητας λήξης δόσεων μεγαλύτερης των 360 ημερών. Καθώς ο στόχος είσπραξης του έτους 2020 για την συγκεκριμένη κατηγορία οφειλών είναι 1.549,21 εκατ., η παραπάνω επίδοση συνιστά ποσοστό επίτευξης του στόχου κατά 76,6%. Οι υπόλοιπες εισπράξεις, οι οποίες προέρχονται από συσσωρευμένες οφειλές την 31/12/2019, παλαιότητας λήξης δόσεων μικρότερης των 360 ημερών, ανέρχονται σε 1.249,12 εκατ. Καθώς ο στόχος είσπραξης του έτους 2020 για την συγκεκριμένη κατηγορία οφειλών είναι 1.250,00 εκατ., η παραπάνω επίδοση συνιστά ποσοστό επίτευξης του στόχου κατά 99,9%.

Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2020-31/12/2020, έναντι του ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2019-30/11/2020 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 7.129,44 εκατ., ανέρχονται σε 1.680,87 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 33,2% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του προηγούμενου έτους (2.515,67 εκατ.). Η μείωση των συνολικών εισπράξεων έναντι ληξιπρόθεσμων οφειλών ερμηνεύεται, αφενός από την μείωση του «νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου» κατά 11,1% σε σχέση το αντίστοιχο ποσό του έτους 2019 (8.018,39 εκατ.) και αφετέρου από τις δυσμενείς επιδράσεις των μέτρων αντιμετώπισης της υγειονομικής κρίσης COVID-19 στην οικονομική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τον τρόπο υπολογισμού του σχετικού με την είσπραξη έναντι νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου κρίσιμου δείκτη αξιολόγησης, εξαιρούνται οι χαρακτηριζόμενες ως «μη φορολογικές κατηγορίες», οι οποίες είναι οι εξής: 5-Λοιπές Εισφορές, 27-Έμμεσοι Υπέρ Τρίτων, 31-Μισθώματα, 32- Υπηρεσίες, 36-Δάνεια, 37-Υπέρ Διαφόρων Τρίτων, 38-Λοιπά Πρόστιμα μη φορολογικά, 39- Παράβολα, 41-Καταλογισμοί, 49-Λοιπά μη φορολογικά. Στο πλαίσιο των παραπάνω εξαιρέσεων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2020-31/12/2020 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2019-30/11/2020, εκτός των «μη

φορολογικών κατηγοριών», το οποίο ανέρχεται σε 5.684,67 εκατ., υπολογίζεται σε 1.653,11 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 342,39 εκατ., καθώς και τις οφειλές οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί μέχρι το τέλος του 2020 ως ανεπίδεκτες είσπραξης, ύψους 3,68 εκατ., διαμορφώνουν τον δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2020-31/12/2020, έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2019-30/11/2020, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», σε επίπεδο 31,0%. Καθώς ο σχετικός στόχος για τον ετήσιο δείκτη είσπραξης ανέρχεται σε 25,0%, η παραπάνω επίδοση συνιστά υπέρβαση του ετήσιου στόχου κατά 23,9%.

Η πορεία των εσόδων κατά κατηγορία απεικονίζεται αναλυτικά στους πίνακες που παρατίθενται στο Παράρτημα Α' .

2. ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΗΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΤΡΙΕΤΙΑΣ

2.1. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 76.275,0 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2018).

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 60.252,5 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση 2.410,5 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 57.842 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό αύξησης 4,17%.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 5.044,0 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 4.818,5 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 225,5 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 4,68%. Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 15.037,1 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό βρίσκεται έξω από το πλαίσιο κανονικότητας που συνθέτει την ιστορικότητα των ποσών που διαγράφονται κάθε έτος, λόγω στρέβλωσης που προήλθε από δύο (2) εκ παραδρομής λανθασμένες βεβαιώσεις Φ.Π.Α.. Η μία αφορά σε λανθασμένη βεβαίωση ποσού 10.030,4 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Κορωπίου και η δεύτερη αφορά σε λανθασμένη βεβαίωση ποσού 2.510,3 εκατ. ευρώ στη Δ.Ο.Υ. Αιγίου. Κατόπιν σχετικής επικοινωνίας με τις ανωτέρω Δ.Ο.Υ. διευκρινίστηκε ότι η διαγραφή των ποσών αφορά σε διορθωτική κίνηση, καθώς εκ παραδρομής καταχωρήθηκε στο σχετικό πεδίο της ηλεκτρονικής εφαρμογής μαζί με το προς βεβαίωση ποσό και η ημερομηνία. Για τα ποσά αυτά έγιναν ισόποσες διαγραφές.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2019 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 105.087,9 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2020 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

- Μέχρι το έτος 2018 τα έσοδα του τακτικού Προϋπολογισμού εμφανίζονταν σε τετραψήφιους Κωδικούς Αριθμούς Εσόδων (ΚΑΕ). Με τα άρθρα 4 και 12 του π.δ.

54/2018 (Α' 103), τέθηκε σε ισχύ από 01/01/2019 η Νέα Οικονομική Ταξινόμηση, σύμφωνα με την οποία τα έσοδα εμφανίζονται σε δεκαψήφιους Αριθμούς Λογαριασμών Εσόδων (ΑΛΕ) και η αντιστοίχισή τους με τους παλιούς Κωδικούς Αριθμούς Εσόδων (ΚΑΕ) δεν είναι "ένα προς ένα". Ως εκ τούτου δεν προκύπτουν ασφαλή συμπεράσματα από την σύγκριση των στοιχείων του έτους 2019 με τα στοιχεία του έτους 2018.

- Τα ανωτέρω ποσά των βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων εσόδων Προϋπολογισμού υπερβαίνουν αυτά του Απολογισμού κατά το ποσό των 62.022.362,58 ευρώ εξαιτίας αρνητικών βεβαιώσεων και εισπράξεων που πραγματοποιήθηκαν από τον Υπόλογο Συμψηφισμών στον ΑΛΕ 1510103001 στη διάρκεια του έτους 2019.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2019-31/12/2019 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2019-31/12/2019 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2018 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 2.787,60 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 3,1% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του έτους 2018 (2.877,56 εκατ.), επίδοση η οποία συνιστά ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ύψους 2.900 εκατ. κατά 96,1%. Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2019-31/12/2019 έναντι του ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2018-30/11/2019 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 8.018,37 εκατ., ανέρχονται σε 2.515,66 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 4,7% σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους (2.640,09 εκατ.). Η μείωση των εισπράξεων έναντι νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου ερμηνεύεται σε μεγάλο βαθμό από την σημαντική μείωση του «νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου» κατά 26,7% σε σχέση το αντίστοιχο ποσό του έτους 2018 (10.944,03 εκατ.).

Σύμφωνα με τον τρόπο υπολογισμού του σχετικού με την είσπραξη έναντι νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου κρίσιμου δείκτη αξιολόγησης, εξαιρούνται οι χαρακτηριζόμενες ως «μη φορολογικές κατηγορίες», οι οποίες είναι οι εξής: 5-Λοιπές Εισφορές, 27-Εμμεσοι Υπέρ Τρίτων, 31-Μισθώματα, 32- Υπηρεσίες, 36-Δάνεια, 37-Υπέρ Διαφόρων Τρίτων, 38-Λοιπά Πρόστιμα μη φορολογικά, 39- Παράβολα, 41-Καταλογισμοί, 49-Λοιπά μη φορολογικά. Στο πλαίσιο των παραπάνω εξαιρέσεων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2019-31/12/2019 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2018-30/11/2019, εκτός των «μη

φορολογικών κατηγοριών», το οποίο ανέρχεται σε 7.496,78 εκατ., υπολογίζεται σε 2.477,75 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 251,84 εκατ., διαμορφώνουν τον δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2019-31/12/2019, έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2018-30/11/2019, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», σε επίπεδο 34,2%. Επιπλέον εξαιρώντας από το «νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο» εκτός των χαρακτηριζόμενων ως «μη φορολογικών κατηγοριών» τις οφειλές ύψους 93,38 εκατ., οι οποίες μέχρι το τέλος του έτους 2019 είχαν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, ο σχετικός δείκτης είσπραξης υπολογίζεται 34,6%. Καθώς ο σχετικός στόχος για τον ετήσιο δείκτη είσπραξης ανέρχεται σε 27,0%, η παραπάνω επίδοση συνιστά υπέρβαση του ετήσιου στόχου κατά 28,3%.

2.2. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 61.484,4 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2017) και παρουσίασαν μείωση κατά 767,4 εκατ. ευρώ έναντι του έτους 2017, ήτοι ποσοστό -1,23%.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 54.765,4 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση 552,8 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό 1,02% έναντι αυτών του 2017 και αύξηση 608,4 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 54.157 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό αύξησης 1,12%.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 5.581,8 εκατ. ευρώ εκ των οποίων ποσό 1.900,4 εκατ. ευρώ αφορούσαν σε ληξιπρόθεσμες εκκρεμείς επιστροφές για τις οποίες είχε δοθεί έκτακτη χρηματοδότηση (ΑΥΟ 2/56170/ΔΛΔ ΦΕΚ 1894/Β' /27-06-2016 & 2/57103/ΔΠΓΚ ΦΕΚ 1932/Β' /29-06-2016). Το ποσό αυτό δεν επιβάρυνε το ποσό των επιστροφών του τακτικού προϋπολογισμού. Επομένως οι επιστροφές που αφορούν στον τακτικό προϋπολογισμό ανέρχονται στο ποσό των 3.681,4 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 3.648 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 33,4 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 0,92%.

Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 2.802,1 εκατ. ευρώ.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2018 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 104.040,8 εκατ. ευρώ, το οποίο θα μεταφερθεί και θα επαναβεβαιωθεί στο έτος 2019 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014. Η ανωτέρω διαδικασία έχει καθυστερήσει λόγω των προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εφαρμογή της Νέας Οικονομικής Ταξινόμησης όπως έχει καθοριστεί με τα άρθρα 4 και 12 του π.δ. 54/2018 (Α' 103), η οποία τέθηκε σε ισχύ από 01/01/2019.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2018-31/12/2018 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2018-31/12/2018 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2017 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 2.877,56 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 7,4% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του έτους 2017 (2.678,11 εκατ.), επίδοση η οποία συνιστά υπέρβαση του ετήσιου στόχου ύψους 2.800 εκατ. κατά 2,8%. Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2018-31/12/2018 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2017-30/11/2018 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 10.944,01 εκατ., ανέρχονται σε 2.640,09 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 8,4% σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους (2.434,60 εκατ.). Επισημαίνεται ότι η ενίσχυση των εισπράξεων έναντι νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου σημειώθηκε παρά την σημαντική μείωση του «νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου» κατά 15,4% σε σχέση το αντίστοιχο ποσό του έτους 2017 (12.930,76 εκατ.).

Σύμφωνα με τον τρόπο υπολογισμού του σχετικού με την είσπραξη έναντι νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου κρίσιμου δείκτη αξιολόγησης, εξαιρούνται οι χαρακτηριζόμενες ως «μη φορολογικές κατηγορίες», οι οποίες είναι οι εξής: 5-Λοιπές Εισφορές, 27-Έμμεσοι Υπέρ Τρίτων, 31-Μισθώματα, 32- Υπηρεσίες, 36-Δάνεια, 37-Υπέρ Διαφόρων Τρίτων, 38-Λοιπά Πρόστιμα μη φορολογικά, 39- Παράβολα, 41-Καταλογισμοί, 49-Λοιπά μη φορολογικά. Στο πλαίσιο των παραπάνω εξαιρέσεων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2018-31/12/2018 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2017-30/11/2018, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», το οποίο ανέρχεται σε 9.149,64 εκατ., υπολογίζεται σε 2.538,83 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 343,29 εκατ., διαμορφώνουν τον δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2018-31/12/2018, έναντι

ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2017-30/11/2018, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», σε επίπεδο 28,8%. Καθώς ο σχετικός στόχος για τον ετήσιο δείκτη είσπραξης ανέρχεται σε 24,0%, η παραπάνω επίδοση συνιστά υπέρβαση του ετήσιου στόχου κατά 20,1%. Επιπλέον εξαιρώντας από το «νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο» εκτός των χαρακτηριζόμενων ως «μη φορολογικών κατηγοριών» τις οφειλές συνολικού ύψους 82,62 εκατ., οι οποίες μέχρι το τέλος του έτους 2018 είχαν χαρακτηριστεί ως ανεπίδεκτες είσπραξης, ο σχετικός δείκτης είσπραξης υπολογίζεται 29,1%.

2.3. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017

1) Τα βεβαιωθέντα έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού ανήλθαν στο ποσό των 62.251,8 εκατ. ευρώ (χωρίς την επαναβεβαίωση του εισπρακτέου υπολοίπου την 31.12.2016) και παρουσίασαν αύξηση κατά 23,5 εκατ. ευρώ έναντι του έτους 2016, ήτοι ποσοστό 0,04%.

2) Τα εισπραχθέντα προ μείωσης επιστροφών έσοδα ανήλθαν στο ποσό των 54.212,6 εκατ. ευρώ, παρουσίασαν δηλαδή αύξηση 1.091,6 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό 2,05% έναντι αυτών του 2016 και αύξηση 549,6 εκατ. ευρώ έναντι των προϋπολογισθέντων 53.663 εκατ. ευρώ, ήτοι ποσοστό αύξησης 1,0%.

3) Οι επιστροφές ανέρχονται στο ποσό των 6.052 εκατ. ευρώ εκ των οποίων ποσό 692 εκατ. ευρώ αφορούσαν σε ληξιπρόθεσμες εκκρεμείς επιστροφές για τις οποίες είχε δοθεί έκτακτη χρηματοδότηση (ΑΥΟ 2/56170/ΔΛΔ ΦΕΚ 1894/Β' /27-06-2016 & 2/57103/ΔΠΓΚ ΦΕΚ 1932/Β' /29-06-2016). Το ποσό αυτό δεν επιβάρυνε το ποσό των επιστροφών του τακτικού προϋπολογισμού. Επομένως οι επιστροφές που αφορούν στον τακτικό προϋπολογισμό ανέρχονται στο ποσό των 5.360 εκατ. ευρώ έναντι προϋπολογισθέντων 3.289 εκατ. ευρώ, ήτοι εμφανίζονται αυξημένες κατά 2.071 εκατ. ευρώ έναντι αυτών και σε ποσοστό 63%. Στα ποσά των επιστροφών συμπεριλαμβάνονται επιστροφές που διενεργούνται τόσο μέσω Τραπεζών (φόρος εισοδήματος φυσικών προσώπων), όσο και μέσω των Δ.Ο.Υ. (Φ.Π.Α., Κεφάλαιο κ.λ.π.).

4) Οι διαγραφές ανέρχονται στο ποσό των 1.955,1 εκατ. ευρώ. Στις διαγραφές περιλαμβάνονται τα ποσά εκπώσεων (λόγω εφ' άπαξ καταβολής) και οι διαγραφές λόγω λάθους βεβαίωσης ποσών ή βάσει δικαστικών αποφάσεων.

Έτσι με τα δεδομένα αυτά, το έτος 2017 στα έσοδα προϋπολογισμού παρέμεινε ανείσπρακτο υπόλοιπο 100.123,9 εκατ. ευρώ, το οποίο μεταφέρθηκε και επαναβεβαιώθηκε στο έτος 2018 σύμφωνα με την παράγρ. 1 του άρθρου 75 του Ν. 4270/2014.

5) Ειδικά σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις της περιόδου 1/1/2017-31/12/2017 έναντι ληξιπροθέσμων οφειλών, στο πλαίσιο της ταξινόμησης που υιοθετείται σε «παλαιές» και «νέες» ληξιπρόθεσμες οφειλές, επισημαίνονται τα εξής:

Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2017-31/12/2017 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου 30/11/2016 («παλαιό ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο») ανέρχονται σε 2.678,11 εκατ., σημειώνοντας αύξηση κατά 8,2% σε σχέση με τις αντίστοιχες εισπράξεις του έτους 2016 (2.475,27 εκατ.), επίδοση η οποία συνιστά ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου ύψους 2.700 εκατ. κατά 99,2%. Οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2017-31/12/2017 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2016-30/11/2017 («νέο ληξιπρόθεσμο υπόλοιπο»), το οποίο υπολογίζεται σε 12.930,76 εκατ., ανέρχονται σε 2.434,60 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 10,7% σε σχέση με τις αντίστοιχες του προηγούμενου έτους (2.727,31 εκατ.). Σε μεγάλο βαθμό η μείωση των εισπράξεων ερμηνεύεται από τον περιορισμό του «νέου ληξιπροθέσμου υπολοίπου» κατά 7,0% σε σχέση το αντίστοιχο ποσό του έτους 2016 (13.906,30 εκατ.).

Επισημαίνεται ότι για τον υπολογισμό του δείκτη είσπραξης, βάσει του οποίου αξιολογείται η αποτελεσματικότητα σε σχέση με τον καθορισμένο στόχο, εξαιρούνται οι χαρακτηριζόμενες ως «μη φορολογικές κατηγορίες», οι οποίες είναι οι εξής: 5-Λοιπές Εισφορές, 27-Εμμεσοί Υπέρ Τρίτων, 31-Μισθώματα, 32- Υπηρεσίες, 36-Δάνεια, 37-Υπέρ Διαφόρων Τρίτων, 38-Λοιπά Πρόστιμα μη φορολογικά, 39- Παράβολα, 41-Καταλογισμοί, 49-Λοιπά μη φορολογικά. Στο πλαίσιο των παραπάνω εξαιρέσεων, οι εισπράξεις της περιόδου 1/1/2017-31/12/2017 έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2016-30/11/2017, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», το οποίο ανέρχεται σε 10.875,10 εκατ., υπολογίζεται σε 2.390,78 εκατ. Τα παραπάνω δεδομένα, συνυπολογίζοντας τις αντίστοιχες διαγραφές ύψους 199,30 εκατ., διαμορφώνουν τον δείκτη είσπραξης της περιόδου 1/1/2017-31/12/2017, έναντι ληξιπροθέσμου υπολοίπου της περιόδου 1/12/2016-30/11/2017, εκτός των «μη φορολογικών κατηγοριών», σε επίπεδο 22,4%. Καθώς ο σχετικός στόχος για τον ετήσιο δείκτη είσπραξης ανέρχεται σε 23,5%, το ποσοστό επίτευξης του ετήσιου στόχου υπολογίζεται 95,3%.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

1. ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Από τον Οργανισμό της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Δ.ΟΡΓ.Α 1125859 ΕΞ 2020/ /23.10.2020, ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) προβλέπεται επακριβώς η διάρθρωση της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης και οι αρμοδιότητες των υπαγόμενων σε αυτήν Υπηρεσιών.

Οι στρατηγικοί σκοποί της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης είναι:

- Η μεγιστοποίηση των δημοσίων εσόδων μέσα από βελτιωμένες διαδικασίες ελέγχου και είσπραξης αυτών.
- Ο εντοπισμός, η καταπολέμηση και ο κολασμός της φοροαποφυγής και φοροδιαφυγής.
- Η διασφάλιση της συνεργασίας με τις ελεγκτικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου, καθώς και με τις υπηρεσίες αυτής, που είναι συναρμόδιες ή εμπλεκόμενες σε θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης.

Η συνδρομή στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών προς τους φορολογουμένους, από κοινού με τις Γενικές Διευθύνσεις Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Γ.Δ.ΗΛΕ.Δ.) και Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης (Γ.Δ.Α.Δ.Ο.), κατά λόγο αρμοδιότητας, καθώς και η ενίσχυση της εθελοντικής συμμόρφωσης αυτών.

- Η συνεχής βελτίωση και απλούστευση: αα) των λειτουργικών διαδικασιών των Υπηρεσιών της Γ.Δ.Φ.Δ., μέσω της καταγραφής και προτυποποίησης αυτών και η υποβολή προτάσεων για την ηλεκτρονικοποίησή τους, ββ) του περιεχομένου των εντύπων, αρμοδιότητας των Υπηρεσιών της.

Στη Γενική Διεύθυνση υπάγονται επτά (7) Υπηρεσίες της Κεντρικής Υπηρεσίας, οχτώ (8) Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες και Εκατόν εννιά (109) Περιφερειακές Υπηρεσίες.

Ειδικότερα, η Γενική Διεύθυνση Φορολογικής Διοίκησης διαρθρώνεται ως εξής:

➤ **Υπηρεσίες της Κεντρικής Υπηρεσίας**

- Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης,
- Διεύθυνση Ελέγχων (Δ. ΕΛ.),
- Διεύθυνση Εισπράξεων (Δ. ΕΙΣ.),
- Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας (Δ.Ε.Α.Φ.),
- Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας (Δ.Ε.Ε.Φ.),
- Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου,
- Αυτοτελές Τμήμα Υποστήριξης.

Έργο των Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας είναι κατά κύριο λόγο ο διοικητικός σχεδιασμός και συντονισμός για τον καθορισμό, την παρακολούθηση και την τυχόν αναπροσαρμογή της στοχοθεσίας στα πλαίσια της εκτέλεσης του ετήσιου Επιχειρησιακού Σχεδίου της Α.Α.Δ.Ε., η εποπτεία και παροχή εντολών και οδηγιών προς τις περιφερειακές υπηρεσίες για την ορθή και ομοιόμορφη εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας, η χάραξη στρατηγικής για τους διενεργούμενους ελέγχους, αλλά και για τη βελτιστοποίηση της είσπραξης. Επίσης, έργο τους είναι η ανάλυση και παρακολούθηση της εικόνας του φορολογούμενου, η βελτίωση της συμμόρφωσης των φορολογούμενων ως προς την εκπλήρωση των φορολογικών τους υποχρεώσεων, η συνεργασία με Υπουργεία, Υπηρεσίες ή Οργανισμούς του Δημοσίου τομέα και Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, για την παροχή πληροφοριών σε πράξεις φορολογικού ενδιαφέροντος.

➤ **Ειδικές Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες**

- **Επιχειρησιακή Μονάδα Είσπραξης (Ε.Μ.ΕΙΣ.)**, η οποία είναι αρμόδια για την είσπραξη των οφειλών που καθορίζονται ως ιδιαίτερα σημαντικού ύψους, την επιδίωξη της είσπραξης των οφειλών με τη λήψη στοχευμένων μέτρων για οφειλές και οφειλέτες που καθορίζονται με συγκεκριμένα κριτήρια και τη διαχείριση χαρτοφυλακίου οφειλών ανεπίδεκτων είσπραξης.
- **Κέντρο Είσπραξης Οφειλών (Κ.Ε.ΟΦ.) Αττικής**, το οποίο είναι αρμόδιο για την επιδίωξη της είσπραξης οφειλών, οπουδήποτε στην επικράτεια, οφειλετών με χρέη σε Δ.Ο.Υ. της Περιφέρειας Αττικής, παράλληλα με τις κατά τόπον αρμόδιες Δ.Ο.Υ., οι οποίες διατηρούν την αρμοδιότητα για την επιδίωξη είσπραξης των οφειλών αρμοδιότητάς τους.
- **Κέντρο Ελέγχου Μεγάλων Επιχειρήσεων (Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ.)**, το οποίο αποτελεί Υπηρεσία φορολογικού ελέγχου επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα το Δήμο Αθηναίων και η κατά τόπον αρμοδιότητά του εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια.

- **Κέντρο Ελέγχου Φορολογουμένων Μεγάλου Πλούτου (Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π.)**, το οποίο αποτελεί Υπηρεσία φορολογικού ελέγχου επιπέδου Διεύθυνσης με έδρα το Δήμο Αθηναίων και η κατά τόπον αρμοδιότητά του εκτείνεται σε όλη την Επικράτεια
- **Τέσσερις (4) Φορολογικές Περιφέρειες**, Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών, που έχουν βασικό έργο την αποτελεσματική εποπτεία και καθοδήγηση των Δ.Ο.Υ. της χωρικής τους αρμοδιότητας αλλά και την υποστήριξη του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης για την αξιολόγηση της απόδοσης του Έργου των Δ.Ο.Υ.

➤ **Περιφερειακές Υπηρεσίες**

A) 103 Δ.Ο.Υ., οι οποίες διαχωρίζονται περαιτέρω ως εξής:

- **Δ.Ο.Υ. Α΄ τάξης**, επιπέδου Διεύθυνσης, στις οποίες λειτουργούν και Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».
- **Δ.Ο.Υ. Α΄ & Β΄ τάξης**, επιπέδου Διεύθυνσης, στις οποίες δεν λειτουργούν Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».
- **Δ.Ο.Υ. Β΄ τάξης**, επιπέδου Αυτοτελούς Τμήματος στις οποίες δεν λειτουργούν Τμήματα «Ελέγχων» και «Δικαστικού και Νομικής Υποστήριξης».

Οι Δ.Ο.Υ. εξακολουθούν να λειτουργούν ως οι βασικές μονάδες επεξεργασίας και ελέγχου της φορολογητέας ύλης και ως τα κύτταρα και τα φυτώρια στήριξης του όλου φοροελεγκτικού συστήματος.

B) 6 Ελεγκτικά Κέντρα (ΕΛ.ΚΕ.).

Ο επιχειρησιακός στόχος των ΕΛ.ΚΕ. είναι ο εντοπισμός και η πάταξη της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής και εν γένει κάθε μορφής απάτης σε βάρος των φορολογικών εσόδων.

Σημειώνεται ότι βάσει της υπ' αριθ. Δ.ΟΡΓ. Α 1031184 ΕΞ 2021/12.04.2021 (ΦΕΚ Β΄ 1573/14.04.2021) Απόφασης του Διοικητή της ΑΑΔΕ ο χρόνος έναρξης λειτουργίας των ελεγκτικών κέντρων με τίτλους: «1ο Ελεγκτικό Κέντρο Αττικής (1ο ΕΛ.ΚΕ. Αττικής)», «2ο Ελεγκτικό Κέντρο Αττικής (2ο ΕΛ.ΚΕ. Αττικής)», «3ο Ελεγκτικό Κέντρο Αττικής (3ο ΕΛ.ΚΕ. Αττικής)», «4ο Ελεγκτικό Κέντρο Αττικής (4ο ΕΛ.ΚΕ. Αττικής)», «1ο Ελεγκτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (1ο ΕΛ.ΚΕ. Θεσσαλονίκης)» και «2ο Ελεγκτικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (2ο ΕΛ.ΚΕ. Θεσσαλονίκης)», ανακαθορίστηκε από 23.04.2021 σε 01.11.2021.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

2.1 Απολογιστικά στοιχεία έτους 2020

Κατά το 2020 τα αποτελέσματα των φορολογικών ελέγχων έχουν ως εξής:

- Από το ΚΕ.ΜΕ.ΕΠ. ελέγχθηκαν **442** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **91.269.468,34** ευρώ και από το Κ.Ε.Φ.Ο.ΜΕ.Π. ελέγχθηκαν **761** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **391.404.426,75** ευρώ.
- Από τις Δ.Ο.Υ. Φ.Α.Ε. Αθηνών, Φ.Α.Ε. Πειραιά και Φ.Α.Ε. Θεσ/νίκης ελέγχθηκαν **2.071** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **193.202.686,26** ευρώ.
- Από τις υπόλοιπες Δ.Ο.Υ. ελέγχθηκαν **21.089** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν συνολικά διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **953.492.688,26** ευρώ.

Συνολικά ελέγχθηκαν από τα Ελεγκτικά Κέντρα και τις Δ.Ο.Υ. **24.363** επιχειρήσεις και βεβαιώθηκαν διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **1.629.369.269,61** ευρώ.

Επιπλέον οι Δ.Ο.Υ. το έτος 2020 διενήργησαν **2.780** ελέγχους φορολογίας κεφαλαίου με συνολική βεβαίωση **39.926.404,98** ευρώ.

Τέλος, διενεργήθηκαν **37.075** μερικοί επιτόπιοι έλεγχοι διαπίστωσης της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων από τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ. και διαπιστώθηκαν σε **6.166** από τους ελέγχους αυτούς συνολικά **12.813** παραβάσεις. Η μέση παραβατικότητα των επιχειρήσεων που έλεγξαν τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ. στο εν λόγω διάστημα ήταν **16,63 %**.

2.2. Απολογιστικά στοιχεία πρώτου οκταμήνου 2021.

Μέσα στο οκτάμηνο του τρέχοντος έτους, 2021, ελέγχθηκαν από το ΚΕ.ΜΕ.ΕΠ **265** υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **116.237.428,32** ευρώ, από το ΚΕ.ΦΟ.ΜΕ.Π ελέγχθηκαν **661** υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **96.407.124,66** ευρώ και από τις Δ.Ο.Υ. Φορολογίας Ανωνύμων Εταιριών **963** υποθέσεις και βεβαιώθηκαν από διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **144.716.153,66** ευρώ.

Από τις υπόλοιπες Δ.Ο.Υ., ελέγχθηκαν **10.067** υποθέσεις και βεβαιώθηκαν διαφορές φόρων, προσαυξήσεων και προστίμων **603.681.404,81** ευρώ.

Επιπλέον οι Δ.Ο.Υ. κατά το οκτάμηνο του τρέχοντος έτους διενήργησαν **1.282** ελέγχους φορολογίας κεφαλαίου με συνολική βεβαίωση **19.655.741,79** ευρώ.

Τέλος, διενεργήθηκαν **24.531** μερικοί επιτόπιοι έλεγχοι διαπίστωσης της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων από τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ. και διαπιστώθηκαν σε **4.088** από τους ελέγχους αυτούς συνολικά **9.085** παραβάσεις. Η μέση παραβατικότητα των επιχειρήσεων που έλεγξαν τα συνεργεία των Δ.Ο.Υ. στο εν λόγω διάστημα ήταν **16,66 %**.

ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Κατά το φορολογικό έτος 2020 ψηφίστηκαν διατάξεις με στόχο τη ρύθμιση ουσιαστικών ζητημάτων που αφορούν στη φορολόγηση των εισοδημάτων και την ομαλή εφαρμογή του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν.4172/2013), ο οποίος εφαρμόζεται για εισοδήματα που αποκτώνται από την 1.1.2014 και μετά. Επίσης, εκδόθηκαν σχετικές αποφάσεις και εγκύκλιοι από τη Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας (Δ.Ε.Α.Φ.), αλλά και από άλλες επισπεύδουσες υπηρεσίες με τη συμμετοχή της Δ.Ε.Α.Φ. σε αυτές.

Σχεδιάστηκαν τα απαραίτητα έντυπα στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και στην ειδική φορολογία των πλοίων, σε συνεργασία με τη Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Γ.Δ.ΗΛΕ.Δ.). Τα έντυπα αυτά σχεδιάζονται και τυπώνονται, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται στις αλλαγές της φορολογικής νομοθεσίας. Συντάχθηκε, επίσης, νέο φυλλάδιο με τις οδηγίες για τη συμπλήρωση της ετήσιας φορολογικής δήλωσης φυσικών προσώπων, σε συνεργασία με την παραπάνω Γενική Διεύθυνση.

Το νομοθετικό έργο της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, αναφορικά με τη φορολόγηση φυσικών και νομικών προσώπων/οντοτήτων καθώς και με τη φορολόγηση των πλοίων και ναυτιλιακών εταιρειών συνοψίζεται στα ακόλουθα:

1.1. Νομοθετικές Διατάξεις.

1. Με τις διατάξεις των άρθρων 10, 15, 20 του ν.4659/2020 (Α' 21/03.02.2020), «Επίδομα γέννησης και λοιπές διατάξεις», ορίζεται μεταξύ άλλων ότι το επίδομα γέννησης απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση υπέρ του Δημοσίου ή τρίτου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης (άρθρο 10). Επίσης, εισήχθησαν τροποποιήσεις αναφορικά με το επίδομα παιδιού (άρθρο 15), και περί του αφορολόγητου της οικονομικής ενίσχυσης οικογενειών ορεινών και μειονεκτικών περιοχών (άρθρο 20).

2. Με τις διατάξεις του άρθρου 171 του ν.4662/2020 (Α' 27/07.02.2020), «*Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις*», μεταξύ άλλων, ορίζεται με απόφαση του Αρχηγού του Πυροσβεστικού Σώματος μπορεί να ιδρύονται λέσχες για το προσωπικό σε οικήματα, που στεγάζονται Υπηρεσίες του Σώματος. Οι λέσχες χρησιμοποιούνται για την κάλυψη υλικών, ψυχολογικών και πολιτιστικών αναγκών του προσωπικού, υπάγονται στις οικείες Υπηρεσίες του Σώματος, δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα και απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος.
3. Με τις διατάξεις του άρθρου 9 του ν.4664/2020 (Α' 32/14.02.2020), «*Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων*» (Α' 212) και άλλες διατάξεις», ορίζεται ότι η επιχορήγηση που παρέχεται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν.2459/1997 (επιχορηγήσεις για ζημιές από πλημμύρες και λοιπές θεομηνίες) είναι αφορολόγητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Η ισχύς του άρθρου 9 αρχίζει από 14.02.2020.
4. Με τις διατάξεις του άρθρου 104 του ν.4670/2020 (Α' 43/28.02.2020), «*Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις*», προβλέπεται ότι οι οφειλές από πράξεις διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδόθηκαν μέχρι την 31η.12.2019 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση και αφορούν αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013 καθίστανται ληξιπρόθεσμες την 29η.5.2020.
5. Με τις διατάξεις του άρθρου 91 του ν.4674/2020 (Α' 53/11.03.2020), «*Στρατηγική Αναπτυξιακή Πολιτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης*», ορίζεται ότι το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης προς τους αθλητές ατομικών και ομαδικών αθλημάτων που θα συμμετέχουν στους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες του Τόκυο 2020, είναι αφορολόγητο, ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν επιδέχεται κανενός είδους συμψηφισμό, δεν προσμετράται στο εισόδημά του, δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος, δεν

υπόκειται σε φόρο εισοδήματος ούτε και στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ. Επίσης, ορίζεται ότι το ποσό της οικονομικής ενίσχυσης, που καταβάλλει κατά τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο, φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, είναι αφορολόγητο ή εκπιπόμενο αντίστοιχα για τον δότη, κατά τις ειδικότερες διατάξεις περί φορολογίας εισοδήματος φυσικών ή νομικών προσώπων.

6. Με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.4682/2020 (Α' 76/03.04.2020), «Κύρωση της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του», ορίστηκαν οι επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19. Συγκεκριμένα με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 1 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 και οι οποίες τροποποιήθηκαν με το άρθρο τρίτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 ορίζεται ότι σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, όπως προσδιορίζονται με τις αποφάσεις της παρ. 2 του άρθρου 1 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, εφόσον εξοφλήσουν ολοσχερώς μέχρι και τις 30 Απριλίου 2020 το συνολικό ποσό της οφειλής που αντιστοιχεί στην απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που προκύπτει από τις δηλώσεις α' τριμήνου του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση απλογραφικών βιβλίων και του τρίτου μήνα του 2020 για τους υπόχρεους σε τήρηση διπλογραφικών βιβλίων, παρέχεται το ευεργέτημα του συμψηφισμού ποσού ίσου με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί της καταβληθείσας οφειλής, με άλλες οφειλές ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά και την 1 η Μαΐου 2020. Περαιτέρω, με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 και οι οποίες τροποποιήθηκαν με την παρ.1 του άρθρου 3 του ν.4690/2020 και το άρθρο 36 του ν.4701/2020, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και σε μισθωτούς των επιχειρήσεων αυτών, καθώς και σε φυσικά πρόσωπα που εκμισθώνουν ακίνητα σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των δόσεων των βεβαιωμένων στη Φορολογική Διοίκηση οφειλών τους με ημερομηνία καταβολής από τις 30 Μαρτίου 2020 έως και τις 30 Απριλίου 2020, εφόσον αυτές καταβάλλονται εμπρόθεσμα. Σε

περίπτωση οφειλών που τελούν σε καθεστώς ρύθμισης/ διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, εκπίπτει ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του ποσού της δόσης της ρύθμισης. Από το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται οι οφειλές από Φ. Π. Α. και παρακρατούμενους φόρους που δεν έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ρύθμισης/διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής, καθώς και οφειλές που προέρχονται από ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων και χρέη υπέρ αλλοδαπού Δημοσίου. Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επεκτείνεται και σε εμπροθέσμως καταβαλλόμενες δόσεις βεβαιωμένων οφειλών και δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής με ημερομηνία καταβολής εντός των μηνών Μαΐου και Ιουνίου 2020 για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα, για τα οποία η προθεσμία καταβολής των εν λόγω οφειλών τους παρατείνεται με τις αποφάσεις της παρ. 2 του άρθρου 2 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του προηγούμενου εδαφίου. Η έκπτωση ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του τέταρτου εδαφίου ισχύει και για οφειλές που καταβλήθηκαν από τις 11 Μαρτίου 2020 έως και τις 29 Μαρτίου 2020 και διενεργείται μέσω συμψηφισμού ποσού ίσου με το ποσό της έκπτωσης με άλλες βεβαιωμένες οφειλές, ή δόσεις ρυθμίσεων ή διευκολύνσεων τμηματικής καταβολής στη Φορολογική Διοίκηση, οι οποίες έχουν καταληκτικές ημερομηνίες καταβολής μετά από την 1η Ιουνίου 2020.

7. Με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν.4684/2020 (Α' 86/25.04.2020), «Κύρωση της από 30.03.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) και άλλες διατάξεις», θεσπίστηκαν ρυθμίσεις για παράταση ή αναστολή προθεσμιών του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Συγκεκριμένα, αναστέλλεται η κοινοποίηση πράξεων προσωρινού διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου και οριστικών πράξεων διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή προστίμου που εκδίδονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΦΕ έως τις 30 Απριλίου 2020. Επίσης, οι προθεσμίες των παρ. 1 και 2 του άρθρου 14 του ΚΦΔ σχετικά με πληροφορίες, αντίγραφα βιβλίων και στοιχείων ή άλλα έγγραφα που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση στο πλαίσιο ελέγχου αναστέλλονται έως την 31η Μαΐου 2020.
8. Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.4688/2020 (Α' 101/24.05.2020), «Ειδικές μορφές τουρισμού και διατάξεις για την τουριστική ανάπτυξη», θεσπίστηκαν κίνητρα για την ίδρυση και λειτουργία καταδυτικών αξιοθέατων. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι οι δαπάνες της παρ.2 του νόμου αυτού, ήτοι οι χορηγίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία ΕΕΑΧ, καταδυτικών πάρκων και ελεύθερων τεχνητών

υποβρύχιων αξιοθέατων, που πραγματοποιούνται από φυσικά πρόσωπα που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, καθώς και από νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τους, μόνο μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής και κατά τον χρόνο έναρξης της λειτουργίας του επιχορηγούμενου καταδυτικού αξιοθέατου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 22 του ΚΦΕ.

9. Με τις διατάξεις των άρθρων 5, 8, 13 και 16 του ν.4690/2020 (Α' 104/30.05.2020), «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικό- τητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις», προβλέπεται παράταση προθεσμίας ληξιπροθέσμου για αναδρομικώς εισπραχθείσες αποδοχές. Ειδικότερα, η παρ. 51 του άρθρου 72 του ΚΦΕ αντικαθίσταται ως εξής: «51. Οφειλές από πράξεις διοικητικού προσδιορισμού του φόρου που εκδόθηκαν μέχρι την 31η.12.2019 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση και αφορούν αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013 καθίστανται ληξιπρόθεσμες την 31η.07.2020.» (άρθρο 5). Επίσης, τροποποιείται το άρθρο 40 του ν. 4640/2019 και ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι διατάξεις του άρθρου 50 του ΚΦΔ (Αλληλέγγυα ευθύνη) εφαρμόζονται και στην περίπτωση ορισμού ή εκλογής προσωρινής διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 2, με την προϋπόθεση ότι οι οφειλές της παρ. 1 του άρθρου 50 του ΚΦΔ γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων και δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Σε περίπτωση που οι εν λόγω φορολογικές οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η ευθύνη βαρύνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι κάθε δόση της ρύθμισης γεννήθηκε και κατέστη ληξιπρόθεσμη, ή η ρύθμιση απωλέσθηκε κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους (άρθρο 8). Περαιτέρω, περιλαμβάνονται ρυθμίσεις στο άρθρο 72 του ΚΦΕ αναφορικά με μέτρα στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 13). Τέλος, ρυθμίζεται η φορολογική αντιμετώπιση των εισοδημάτων των κυβερνητών, συγκυβερνητών και μηχανικών αεροσκαφών αεροπορικών εταιρειών με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, καθώς και της αποζημίωσης των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν. 4375/2016 (άρθρο 16).

10. Με τις διατάξεις του άρθρου 362 του ν.4700/2020 (Α' 127/29.06.2020), «*Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις*», προβλέπεται στην παρ. 1 η αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου για τις ακυρωτικές διαφορές, οι οποίες γεννώνται από την προσβολή ατομικών διοικητικών πράξεων που αφορούν την απόρριψη αιτήματος περί μεταβολής φορολογικής κατοικίας από τη φορολογική αρχή. Επίσης, στην παρ. 2 προβλέπεται η κατά τόπο αρμοδιότητα του τριμελούς διοικητικού πρωτοδικείου, στην περιφέρεια του οποίου εδρεύει η φορολογική αρχή που εξέδωσε την προσβαλλόμενη πράξη. Περαιτέρω, στην παρ. 3 προβλέπεται, ότι η παρ. 1 εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων υποθέσεις. Τέλος, στην παρ. 4 προβλέπεται, ότι οι αποφάσεις των τριμελών διοικητικών πρωτοδικείων, που εκδίδονται επί των διαφορών της παρ. 1, δεν υπόκεινται σε έφεση.
11. Με τις διατάξεις των άρθρων 27, 30, 31 και 48 του ν.4701/2020 (Α' 128/01.07.2020), «*Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις*», θεσπίστηκαν ρυθμίσεις για τα πιστωτικά ιδρύματα (άρθρο 27) καθώς και για την ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 30). Ειδικότερα, προστίθεται άρθρο 63B στον ν.4174/2013 με το οποίο τίθενται προϋποθέσεις προκειμένου η Φορολογική Διοίκηση να προβεί σε τροποποίηση ή ακύρωση άμεσου προσδιορισμού φόρου ή πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξης επιβολής προστίμου, είτε κατόπιν αίτησης του φορολογούμενου είτε οίκοθεν, χωρίς αίτηση του φορολογούμενου, για τους λόγους που περιοριστικά αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, ήτοι α) για πρόδηλη έλλειψη (ολική ή μερική) φορολογικής υποχρέωσης, β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος καθώς και προτεινόμενες μεταβατικές διατάξεις για πράξεις που εκδόθηκαν εντός του 2019 για τις οποίες συντρέχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Επίσης, ορίζεται ότι πράξεις επιβολής προστίμου που αφορούν χρήσεις έως τις 31.12.2013 και εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή της παρ.2 του άρθρου 32 με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση, ακυρώνονται με σχετική πράξη της Φορολογικής Διοίκησης, εφόσον κατά την έκδοση της πράξης προσδιορισμού φόρου δεν προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή ενώ επιπροσθέτως προβλέπεται ότι οι πρόσθετοι φόροι ή το πρόστιμο του άρθρου 54 και οι τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής του άρθρου 53 που επιβλήθηκαν με πράξεις διοικητικού προσδιορισμού φόρου που αφορούν σε χρήσεις έως τις 31.12.2013

και εκδόθηκαν εντός του έτους 2019, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 32, με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση, για αποδοχές που εισπράχθηκαν αναδρομικά εντός του 2013, δεν δύναται να υπερβούν το 20% του κύριου φόρου που προσδιορίσθηκε κατά την έκδοση της πράξης, εφόσον πρόκειται για το πρώτο έτος καταβολής σύνταξης, η οποία έγινε καθυστερημένα από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα. Περαιτέρω, προβλέπεται τροποποίηση του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 και παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για τη λήψη μέτρων και για την αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα (άρθρο 31). Τέλος, προστίθεται νέο άρθρο 71ΣΤ στον ΚΦΕ με το οποίο θεσπίζονται Φορολογικά κίνητρα για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης (άρθρο 48).

12. Με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4704/2020 (Α' 133/14.07.2020), «*Επιτάχυνση και απλούστευση της ενίσχυσης οπτικοακουστικών μέσων, ενίσχυση της Ψηφιακής Διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις*», προβλέπεται η τροποποίηση του άρθρου 71Ε του ΚΦΕ, ώστε να παρέχονται φορολογικά κίνητρα στις επιχειρήσεις που επιθυμούν να υπαχθούν στο καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4487/2017, με σκοπό την ενδυνάμωση των κινήτρων ενίσχυσης της παραγωγής οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα.

13. Με τις διατάξεις των άρθρων 56 και 82 του ν.4706/2020 (Α' 136/17.07.2020), «*Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις*», προβλέπεται ότι η διαχείριση των ΟΕΕ της Ε.Ε. δεν συνιστά άσκηση πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα κατά το άρθρο 4 του ΚΦΕ (άρθρο 56). Περαιτέρω, προστίθενται παρ. 44 και 45 στο τέλος του άρθρου 72 του ΚΦΕ με τις οποίες ρυθμίζεται ο χρόνος καταβολής των δόσεων φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019. Επίσης, παρέχεται κίνητρο για την ταχύτερη είσπραξη εσόδων από το Δημόσιο, μέσω της έκπτωσης φόρου 2% στην εφάπαξ καταβολή του φόρου από τα φυσικά πρόσωπα (άρθρο 82).

14. Με τις διατάξεις των άρθρων 6-11 του ν.4710/2020 (Α' 142/23.07.2020), «*Πρώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις*», τροποποιήθηκαν και προστέθηκαν άρθρα στον ΚΦΕ με τα οποία θεσπίστηκαν φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης. Ειδικότερα, τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 14 του Κ.Φ.Ε. και προβλέπονται απαλλαγές από το εισόδημα για δαπάνες ή παραχώρηση οχήματος μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ..(άρθρο 6). Επίσης, τροποποιήθηκε το άρθρο 22Β του ΚΦΕ και

προβλέπεται προσαυξημένη έκπτωση για συγκεκριμένες δαπάνες οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων που αφορούν στους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις και την προστασία του περιβάλλοντος (άρθρο 7). Περαιτέρω, τροποποιήθηκε η παρ. 4 του άρθρου 24 του ΚΦΕ και προβλέφθηκαν αυξημένες φορολογικές αποσβέσεις στα μέσα μεταφοράς μηδενικών ή χαμηλών ρύπων (άρθρο 8). Ακόμη, τροποποιήθηκε το άρθρο 33 του ΚΦΕ και προβλέφθηκε η εξαίρεση αγοράς αυτοκινήτου μηδενικών ρύπων από την ετήσια αντικειμενική δαπάνη και δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 9). Επιπρόσθετα, μετά το άρθρο 71ΣΤ του ΚΦΕ προστίθεται νέο άρθρο 71Ζ με το οποίο ορίζονται κίνητρα σε επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικών οχημάτων και αγαθών ή ειδών σχετικών με τα ηλεκτρικά οχήματα στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας και στην περιφερειακή ενότητα Αρκαδίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου (άρθρο 10). Τέλος, ορίστηκε ότι οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται για δαπάνες που πραγματοποιούνται και για εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη που αρχίζουν από 1.1.2020 και μετά καθώς και για πάγια που αποκτώνται στα φορολογικά έτη 2020 και 2021 (άρθρο 11).

15. Με τις διατάξεις των άρθρων 46, 49 και 53 του **ν.4712/2020** (Α' 146/29.07.2021), «*Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων, ρύθμιση θεμάτων για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις*», τροποποιήθηκαν και προστέθηκαν άρθρα στον ΚΦΕ. Ειδικότερα, τροποποιήθηκε το άρθρο 22Α και ορίστηκε προσαύξηση 100% της έκπτωσης δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας (άρθρο 46). Επίσης, προστίθεται άρθρο 70^Α στον ΚΦΕ με το οποίο δίνονται φορολογικά κίνητρα σε επενδυτικούς αγγέλους και ειδικότερα έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα ποσοστού επί κεφαλαίου που εισφέρουν φυσικά πρόσωπα σε εγγεγραμμένες επιχειρήσεις του Εθνικού Μητρώου Νεοφυών Επιχειρήσεων (άρθρο 49). Τέλος, προβλέπεται απαλλαγή, μεταξύ άλλων, από το φόρο στις υποτροφίες αριστείας και στις ανταποδοτικές υποτροφίες που χορηγούνται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) (άρθρο 53).

16. Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 8, 13, 14, 18, 19, 55, 58, 59 και 97 του **ν.4714/2020** (Α' 148/31.07.2020), «*Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/822, (ΕΕ) 2020/876, (ΕΕ)2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου*

COVID-19 και άλλες διατάξεις», προστίθενται, αντικαθίστανται ή τροποποιούνται άρθρα του ΚΦΕ. Συγκεκριμένα, προβλέπεται προσθήκη άρθρου 5B και συμπλήρωση ρύθμισης άρθρου 67 περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος φυσικών προσώπων, δικαιούχων εισοδήματος από συντάξεις που προκύπτουν στην αλλοδαπή, τα οποία μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα (άρθρα 1, 14), τροποποίηση άρθρου 14 με το οποίο ορίζεται απαλλαγή της δωρεάν διάθεσης μετοχών και των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού υπό όρους από τη φορολογία εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις (άρθρο 2), τροποποίηση άρθρου 42Α του ΚΦΕ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τη φορολογική μεταχείριση της υπεραξίας που προκύπτει από δικαίωμα προαίρεσης και δωρεάν διάθεσης μετοχών (άρθρο 3), τροποποίηση των άρθρων 15 και 60 ΚΦΕ περί αυτοτελής φορολόγηση των προπονητών υπό όρους (άρθρο 4), τροποποίηση άρθρου 39 ΚΦΕ περί έκπτωσης δαπανών (άρθρο 5), καθώς και προσθήκη παρ. 58 στο άρθρο 72 του ΚΦΕ που περιλαμβάνει ρυθμίσεις σχετικά με την εμπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων φορολογικού έτους 2019 (άρθρο 97) και παρ. 59 στο άρθρο 72 του ΚΦΕ με την οποία θεσπίζεται μείωση προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 (άρθρο 18). Επίσης, προβλέπεται αναστολή υποχρέωσης καταβολής τέλους επιτηδεύματος για τους αγρότες κανονικού καθεστώτος (άρθρο 8). Περαιτέρω, προστίθεται άρθρο 56Α στον ΚΦΔ όπου καθορίζονται τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής ή μη υποβολής ή ανακριβούς/ατελούς υποβολής Έκθεσης ανά χώρα και Δηλωτέας Διασυνοριακής Ρύθμισης και ενσωματώνεται στην ελληνική νομοθεσία το άρθρο 1 παρ. 6 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/822 (άρθρο 55). Τέλος, προστίθενται άρθρα 66Α και 66Β στον ΚΦΕ με τα οποία ενσωματώνονται στην ελληνική νομοθεσία τα άρθρα 5 και 9 της οδηγίας 2016/1164/ΕΕ του συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη θέσπιση κανόνων φορολόγησης κατά την έξοδο και για τη θέσπιση κανόνων υβριδικών ασυμφωνιών στη μεταχείριση υβριδικών μέσων (άρθρα 58, 59 αντίστοιχα).

17. Με τις διατάξεις των άρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 10, 13, 14, 19, 20 και 21 ν.4722/2020 (Α'177/15.09.2020), «Κύρωση α) της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID - 19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας" (Α' 157) και β) της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Εκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς

αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID - 19, καθώς και τη στήριξη των πλημυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020" (Α' 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID - 19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων», κυρώνεται νομοθετικά η από 10.8.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας» (Α' 157) (άρθρο 1) καθώς και η από 22.8.2020 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Έκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020» (Α' 161) (άρθρο 2). Επίσης, αντικαθίσταται η παρ. 5 του δεύτερου άρθρου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) και η οποία τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4690/2020 (Α' 104), και παρατείνεται και για τον μήνα Σεπτέμβριο 2020, η δυνατότητα των μισθωτών επαγγελματικής μίσθωσης προς εγκατάσταση επιχειρήσεων, οι οποίες εξακολουθούν να πλήττονται οικονομικά, λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 να απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων περί μισθώσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 1. (άρθρο 3). Επιπλέον, στο δεύτερο άρθρο της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν.4683/2020 (Α' 83), προστίθεται παρ. 6 περί προαιρετικής μείωσης μισθώματος επαγγελματικών μισθώσεων, μισθώσεων κύριας κατοικίας, μισθώσεων εξαρτημένων μελών-φοιτητών και μισθώσεων ναυτικών (άρθρο 4). Ακόμη, προβλέπονται μέτρα στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 (άρθρο 5). Επίσης, τροποποιείται η παρ. 5 του άρθρου 75 του ν.4307/2014 (Α' 246) με την οποία ορίζεται η διαδικασία ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ της υπό ειδικής διαχείρισης επιχείρησης και του Δημοσίου (άρθρο 10). Περαιτέρω, τροποποιείται το άρθρο 27Α του ΚΦΕ για την επιβεβαίωση της ικανότητας απορρόφησης ζημιών της αναγνωριζόμενης ως εποπτικό κεφάλαιο αναβαλλόμενης φορολογικής

απαίτησης (άρθρο 13) καθώς και η παρ. 59 του άρθρου 72 του ΚΦΕ με την οποία προβλέπεται μείωση προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και στους κλάδους συναφών υπηρεσιών των αεροπορικών ή ακτοπλοϊκών μεταφορών (άρθρο 14). Επιπρόσθετα, ρυθμίζεται ότι η αποζημίωση που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα που ανήκουν στους κλάδους του τουρισμού, εποχικής ή μη λειτουργίας, των αεροπορικών και ακτοπλοϊκών μεταφορών, των χερσαίων μεταφορών επιβατών, του επισιτισμού, του πολιτισμού και του αθλητισμού, καθώς και κάθε άλλου κλάδου που πλήττεται σημαντικά, όπως αυτοί ορίζονται από το Υπουργείο Οικονομικών, βάσει Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), των οποίων οι συμβάσεις εργασίας τελούν σε αναστολή, είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43 Α του ΚΦΕ, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.(άρθρο 19). Επίσης, θεσπίζονται μέτρα στήριξης επαγγελματιών της τέχνης και του πολιτισμού, ξεναγών και τουριστικών συνοδών (άρθρο 20). Τέλος, ορίζεται ότι και η αποζημίωσης ειδικού σκοπού που καταβάλλεται σε εργαζομένους που τίθενται σε αναστολή και εποχικούς εργαζομένους είναι αφορολόγητη (άρθρο 21).

18. Με τις διατάξεις των άρθρων 2, 5 και 11 του ν.4728/2020 (Α' 186/29.09.2020), «Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις», προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι η οικονομική ενίσχυση προς τους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ (άρθρο 2). Περαιτέρω, προβλέπεται ότι η αποζημίωση ειδικού σκοπού για την προστασία των θέσεων εργασίας στις πληγείσες περιοχές της Χώρας από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 είναι επίσης ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με

οποιαδήποτε οφειλή (άρθρο 5). Τέλος, προστίθεται νέο άρθρο 22Γ στον ΚΦΕ, ώστε η διαφημιστική δαπάνη να εκπίπτει, υπό προϋποθέσεις, προσαυξημένη από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων κατά ποσοστό 100% για το φορολ. έτος 2020 και κατά 60% για το φορολ. έτος 2021 (άρθρο 11).

19. Με τις διατάξεις των άρθρων 170 και 298 του **ν.4738/2020** (Α' 207/27.10.2020), *«Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις»*, παρέχονται φορολογικές διευκολύνσεις για την ωφέλεια των νομικών προσώπων, καθώς και των φυσικών προσώπων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, και η οποία προκύπτει από τη διαγραφή ή ρύθμιση μέρους ή του συνόλου των χρεών τους ως αποτέλεσμα των περιπτώσεων που ρητά κατονομάζονται στο νόμο αυτό (άρθρο 170). Περαιτέρω, προβλέπεται απαλλαγή της επιβολής ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης στα εισοδήματα του άρθρου 43Α ΚΦΕ με εξαίρεση τα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 (άρθρο 298).
20. Με τις διατάξεις του άρθρου 36 του **ν.4753/2020** (Α' 227/18.11.2020), *«Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις»*, θεσπίζεται το αφορολόγητο των αποζημιώσεων για τις μισθώσεις τουριστικών καταλυμάτων που αφορούν αποκλειστικά την προσωρινή διαμονή φυσικών προσώπων στο πλαίσιο αντιμετώπισης του κινδύνου μετάδοσης του COVID-19.
21. Με τις διατάξεις των άρθρων 27, 64, 66, 67 και 68 του **ν.4756/2020** (Α' 235/26.11.2020), *«Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων»*, προβλέπεται το αφορολόγητο των επιδομάτων στεγαστικής συνδρομής (άρθρο 27), του επιδόματος εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης που καταβάλλεται σε εγγεγραμμένους στα Μητρώα του Ο.Α.Ε.Δ. ανέργους (άρθρο 64), των κοινωνικοασφαλιστικών εισφορές ΟΑΕΔ (άρθρο 67) και της αποζημίωσης ειδικού σκοπού Νοεμβρίου 2020 (άρθρο 68). Επίσης προβλέπεται εφάπαξ οικονομική ενίσχυση σε δικηγόρους, μηχανικούς και οικονομολόγους από τον Ειδικό Λογαριασμό Ανεργίας υπέρ των Αυτοτελώς και Ανεξαρτήτως Απασχολούμενων που έχει συσταθεί στον Ο.Α.Ε.Δ. (άρθρο 66).

22. Με τις διατάξεις των άρθρων 40, 54, 55 και 57 του **ν.4758/2020** (Α' 242/4.12.2020), *«Περιορισμός του λαθρεμπορίου - Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωνικών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις»*, προστίθεται νέο άρθρο 5Γ στον ΚΦΕ με το οποίο θεσπίζεται ειδικός τρόπος φορολόγησης εισοδήματος από μισθωτή εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα που προκύπτει στην ημεδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα (άρθρο 40). Επίσης, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 13 του ν.4690/2020 και θεσπίζεται αφορολόγητο για την επιστροφή του ημίσεος ποσού της μείωσης μισθωμάτων (άρθρο 54) και για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση Επιχειρήσεων Εστίασης για την Προμήθεια Θερμαντικών Σωμάτων Εξωτερικού Χώρου» (άρθρο 55). Τέλος, ορίζεται απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος αλλά και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ΚΦΕ για μισθωτή εργασία αλλοδαπών αξιωματικών και πληρωμάτων, φορολογικών κατοίκων αλλοδαπής για διεθνείς πλόες (άρθρο 57).
23. Με τις διατάξεις των άρθρων 157 και 170 του **ν.4759/2020** (Α' 245/09.12.2020), *«Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»*, προβλέπεται ο υπολογισμός και η παρακράτηση των ποσών που αντιστοιχούν στην έκτακτη εισφορά που επιβάλλεται άπαξ στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και Συμπαγωγής Ηλεκτρισμού - Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), καθώς επίσης και η έκπτωση της εν λόγω δαπάνης (άρθρο 157). Επίσης, προβλέπεται η πρόσθετη αποζημίωση μετακινούμενου ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού και ορίζεται ότι η αποζημίωση αυτή είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές εισφορές κύριας και επικουρικής ασφάλισης, εφάπαξ παροχής καθώς και υγειονομικής περίθαλψης (άρθρο 170).
24. Με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 66 του **ν.4761/2020** (Α' 248/13.12.2020), *«Αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, ρυθμίσεις για το ιστορικό μουσείο Κρήτης και το μουσείο "Φοίβος Ανωγειανάκης" και άλλες διατάξεις και με τις ακόλουθες διατάξεις ενδιαφέροντος των Γ.Δ.Φ.Δ. και Γ.Δ.Τ. & Ε.Φ.Κ.»*, προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι ο Ο.Δ.Α.Π. απολαμβάνει τα ουσιαστικά και δικονομικά προνόμια και τις φορολογικές, δασμολογικές και λοιπές απαλλαγές του Ελληνικού Δημοσίου, με εξαίρεση τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), τους φόρους κληρονομιών και δωρεών, το τέλος χαρτοσήμου, τα τέλη

κυκλοφορίας, τον φόρο προστιθέμενης αξίας, για όσα είδη ή υπηρεσίες του υπάγονται σε αυτόν κατά την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τον φόρο εισοδήματος μόνο για την περ. α` του άρθρου 46 του ΚΦΕ (άρθρο 18). Επίσης, το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν.4487/2017 (Α` 116) τροποποιείται και συμπληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο για την ενίσχυση των οπτικοακουστικών έργων στην Ελλάδα (άρθρο 66).

25. Με τις διατάξεις των άρθρων 121, 130, 139, 146 και 189 του ν.4764/2020 (Α` 256/23.12.2020), «*Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις*», θεσπίστηκε το αφορολόγητο της αποζημίωσης ειδικού σκοπού σε δικαιούχους, καλλιτέχνες, δημιουργούς και επαγγελματίες της τέχνης και του πολιτισμού (άρθρο 121) καθώς και των ενισχύσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες στο πλαίσιο δράσεων αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19 στον πρωτογενή τομέα (άρθρο 146). Επίσης τροποποιείται η περ. ιη) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ΚΦΕ και προβλέπεται ότι η αξία των διατακτικών εσωτερικού τουρισμού συνολικής αξίας έως τριακοσίων (300) ευρώ ετησίως για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021 (άρθρο 130). Σύμφωνα με το άρθρο 139 περί μέτρων στήριξης χερσαίων επιβατικών μεταφορών: 1. Το άρθρο 111 του ν. 4714/2020 (Α` 148) αντικαταστάθηκε ως εξής: «1. Χορηγείται έκτακτη ενίσχυση στις εταιρείες ΚΤΕΛ, ΚΤΕΛ Α.Ε. και ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε., στα τουριστικά γραφεία και στις τουριστικές επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, που διαθέτουν ειδικά τουριστικά λεωφορεία δημόσιας χρήσης, καθώς και στα τουριστικά γραφεία που διαθέτουν και έχουν θέσει σε κυκλοφορία τουριστικά τρένα, οι οποίες πλήττονται από τον αναγκαστικό περιορισμό των οδικών και σιδηροδρομικών επιβατικών μεταφορών εξαιτίας μέτρων κρατικής παρέμβασης, που αποσκοπούν στον περιορισμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19. 2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, το ύψος αυτής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησής της, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια ή ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.» 2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος παύει η ισχύς της κοινής υπουργικής απόφασης υπ`αρ. 87168/7.11.2020 (Β` 4901). 3. Οι διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 4753/2020 (Α` 227) εφαρμόζονται και για τα τουριστικά γραφεία που διαθέτουν και έχουν θέσει σε κυκλοφορία τουριστικά τρένα. Επιπλέον, ρυθμίζονται θέματα διαφήμισης στα ΜΜΕ και τροποποιούνται οι διατάξεις των νόμων 2328/1995, ΚΦΕ και ΚΦΔ. Συγκεκριμένα οι παρ.

1, 2, 5, 8, 10 και 12 του άρθρου 12 του ν.2328/1995 (Α' 159) τροποποιούνται, προστίθενται παρ. 8Α, 13 και 14 και καταργούνται οι παρ. 7, 9 και 11. Ακόμη, προστίθεται περ. ιστ' στο άρθρο 23 του ΚΦΕ με την οποία προβλέπεται ότι είναι μη εκπιπόμενες οι δαπάνες για χρηματικά ποσά ή άλλα ανταλλάγματα που τυχόν καταβλήθηκαν άμεσα ή έμμεσα για μη εξουσιοδοτημένη πώληση διαφημιστικού τηλεοπτικού χρόνου. Τέλος, προστίθεται άρθρο 54Ζ στο ν.4174/2013 (Α' 170) με το οποίο ορίζονται οι κυρώσεις στους διαφημιστές ή διαφημιζομένους, φυσικά και νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, που δεν συμμορφώνονται με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν.2328/1995 (Α' 159) (άρθρο 189).

1.2. Υπουργικές Αποφάσεις

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους, εκδόθηκαν οι ακόλουθες Αποφάσεις:

1. **A.1010/2020** (Β' 397/10.02.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» -Έντυπο Ε3.
2. **A.1036/2020** (Β' 624 /26.02.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε η διαδικασία και οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Α του ν.4172/2013, περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.
3. **A.1069/2020** (Β' 1176/06.04.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση υποβολής δήλωσης απόδοσης παρακρατούμενων φόρων για τις αμοιβές των πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.
4. **A.1135/2020** (Β' 2219/10.6.2020) – Απόφαση με την οποία προσδιορίστηκαν οι πληττόμενες επιχειρήσεις για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Ιούνιο 2020.
5. **A.1156/2020** (Β' 2681/01.07.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 φυσικών προσώπων του άρθρου 3 και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν. 4172/2013.
6. **A.1163/2020** (Β' 3119/28.07.2020) – Απόφαση αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 6 του άρθρου 15 και της παρ. 4 του άρθρου 40 του ν.4172/2013, οι οποίες προστέθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν.4646/2019, σχετικά με τις δαπάνες που αποδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

7. **A.1164/2020** (Β' 2867/15.07.2020) – Απόφαση με την οποία προσδιορίστηκαν οι πληττόμενες επιχειρήσεις για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο 2020.
8. **A.1169/2020** (Β' 3008/20.07.2020) – Απόφαση αναφορικά με ειδικότερα θέματα για την εφαρμογή της παρ. 53α του άρθρου 72 του ν. 4174/2013 σχετικά με την ακύρωση/τροποποίηση πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος και πράξεων επιβολής προστίμου που εκδόθηκαν εντός του 2019, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4174/2013.
9. **A.1182/2020** (Β' 3164/31.07.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση των προθεσμιών που προβλέπονται με τις διατάξεις των παραγράφων 51 και 53α του άρθρου 72 ΚΦΔ.
10. **A.1186/2020** (Β' 3327/07.08.2020) – Απόφαση αναφορικά με τη μείωση προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019.
11. **A.1193/2020** (Β' 3505/24.08.2020) – Απόφαση σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 4690/2020 (Α' 104), σχετικά με τα μέτρα στήριξης των εκμισθωτών από τη μη είσπραξη μισθωμάτων κατ' επιταγή νόμου στο πλαίσιο αντιμετώπισης των επιπτώσεων του κορωνοϊού COVID-19.
12. **A.1196/2020** (Β' 3581/28.08.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 φυσικών προσώπων του άρθρου 3 και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν.4172/2013.
13. **A.1201/2020** (Β' 3860/10.09.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης τέλους ρυμουλκών και αλιευτικών πλοίων, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 57 του ν. 4646/2019 (Α' 201), καθορισμός των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται με αυτή και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών.
14. **A.1213/2020** (Β' 4180/28.09.2020) – Απόφαση αναφορικά με τον προσδιορισμό πληττόμενων επιχειρήσεων για την προαιρετική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τουλάχιστον του 30% του συνολικού μισθώματος για το μήνα Σεπτέμβριο 2020.
15. **A.1214/2020** (Β' 4181/28.09.2020) – Απόφαση αναφορικά με τον προσδιορισμό πληττόμενων επιχειρήσεων για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Σεπτέμβριο 2020.
16. **A.1215/2020** (Β' 4254/30.09.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις των παρ. 51 και 53α του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ.).
17. **A.1217/2020** (Β' 4215/29.09.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε η διαδικασία και προϋποθέσεις υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5B του ν. 4172/2013, περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος φυσικών προσώπων, δικαιούχων εισοδήματος από συντάξεις που προκύπτουν στην αλλοδαπή, τα οποία μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.

18. **A.1225/2020** (Β' 4469/09.10.2020) – Απόφαση με την οποία προσδιορίστηκαν οι πληττόμενες επιχειρήσεις για την προαιρετική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής τουλάχιστον του 30% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Οκτώβριο 2020.
19. **A.1228/2020** (Β' 4582/16.10.2020) – Απόφαση αναφορικά με τη ρύθμιση ειδικών θεμάτων με ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη μερική καταβολή μισθωμάτων στο πλαίσιο των μέτρων που σχετίζονται με τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19.
20. **A.1251/2020** (Β' 5204/24.11.2020) – Απόφαση αναφορικά με τον προσδιορισμό πληττόμενων επιχειρήσεων για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Νοέμβριο 2020.
21. **A.1252/2020** (Β' 5203/24.11.2020) – Απόφαση αναφορικά με τον προσδιορισμό πληττόμενων επιχειρήσεων για την απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για τον μήνα Οκτώβριο 2020.
22. **A.1267/2020** (Β' 5520/17.12.2020) – Απόφαση σχετικά με τον καθορισμό των κρατών που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς με βάση τις διατάξεις των παρ. 6 και 7 του άρθρου 65 του ν. 4172/ 2013 για το φορολογικό έτος 2019.
23. **A.1274/2020** (Β' 5577/17.12.2020) – Απόφαση με την οποία προσδιορίστηκαν οι επιχειρήσεις για την υποχρεωτική απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του 40% του συνολικού μισθώματος για το μήνα Δεκέμβριο 2020.

1.3. Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες Αποφάσεις Διοικητή της ΑΑΔΕ:

1. **A.1003/2020** (Β' 28/16.01.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης εισφοράς επί του ετήσιου συνολικού εισαγόμενου και μετατρεπόμενου σε ευρώ συναλλάγματος και εισαγόμενου ποσού σε ευρώ, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4111/2013, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 53 του ν.4607/2019, φορολογικών ετών 2019 και μετά, τρόπος υποβολής και καθορισμός των δικαιολογητικών.
2. **A.1020/2020** (Β' 397/10.02.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΑΠΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» -Έντυπο Ε3.
3. **A.1025/2020** (Β' 406/11.2.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της βεβαίωσης αποδοχών ή συντάξεων, της βεβαίωσης των αμοιβών από επιχειρηματική δραστηριότητα και της βεβαίωσης εισοδημάτων από μερίσματα, τόκους, δικαιώματα καθώς και

υποβολή αυτών με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου για το φορολογικό έτος 2019.

4. **A.1038/2020** (Β' 888/17.03.2020) – Απόφαση με την οποία τροποποιήθηκε η Α. 1099/2019 (Β' 949/20.3.2019) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Καθορισμός του ηλεκτρονικού τρόπου υποβολής, καθώς και του τύπου και περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης του φόρου και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 που παρακρατούνται στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις».
5. **A.1049/2020** (Β' 996/24.03.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση ισχύος της αναστολής εφαρμογής της Α.1099/18.3.2019 (ΦΕΚ 949 Β') Απόφασης Διοικητή Α.Α.Δ.Ε. για τις αμοιβές των πληρωμάτων των εμπορικών πλοίων.
6. **A.1052/2020** (Β' 1072/27.03.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων που προβλέπονται από την ΠΟΛ.1162/2018 (Β' 3579) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. περί Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου και την ΠΟΛ.1187/2017 (Β' 4232/4.12.2017) απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων περί βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού.
7. **A.1065/2020** (Β' 1175/06.04.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής στοιχείων και πληροφοριών της ΠΟΛ. 1033/2014 Απόφασης, τα οποία διαβιβάζονται στην Α.Α.Δ.Ε. από ιδιωτικά θεραπευτήρια, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ 170 Α).
8. **A.1070/2020** (Β' 1267/09.04.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων φορολογικού έτους 2019, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που συνυποβάλλονται με αυτή.
9. **A.1093/2020** (Β' 1742/07.05.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος πράξης διοικητικού προσδιορισμού φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας του ν. 27/1975, που αφορά την εκμετάλλευση πλοίων από 1.1.2020 και μετά.
10. **A.1101/2020** (Β' 1753/07.05.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν.4172/2013 και καθορισμός δικαιολογητικών που υποβάλλονται μ' αυτές – Υποβολή με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν.4172/2013.
11. **A.1130/2020** (Β' 2335/15.06.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε Τύπος και Περιεχόμενο της Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου του άρθρου 5Α του ν. 4172/2013 περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα.
12. **A.1139/2020** (Β' 2269/13.06.2020) – Απόφαση με την οποία τροποποιήθηκε η ΠΟΛ.1162/2018 (Β' 3579) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων

Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου επικοινωνίας μέσω διαδικτύου».

13. **A.1154/2020** (Β' 2482/22.06.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής της «Δήλωσης Covid» του άρθρου 11 της ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
14. **A.1157/2020** (Β' 2759/07.07.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκαν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την απόδειξη της καταστροφής των πλοίων της δεύτερης κατηγορίας του ν. 27/1975 (Α' 77), με βάση τις διατάξεις της παραγράφου 5 του άρθρου 17, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με το άρθρο 58 του ν.4646/2019 (Α' 201).
15. **A.1171/2020** (Β' 3048/22.07.2021) – Απόφαση αναφορικά με την εμπρόθεσμη υποβολή της «Δήλωσης Covid» του άρθρου 11 της ΠΟΛ.1162/2018 (Β' 3579) Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
16. **A.1192/2020** (Β' 3636/01.09.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε νέα προθεσμία υποβολής για αρχική και τροποποιητική «Δήλωση Covid» του άρθρου 11 της ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για τους μήνες Μάρτιο έως και Αύγουστο.
17. **A.1204/2020** (Β' 3972/17.09.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο ηλεκτρονικός τρόπος υποβολής, καθώς και ο τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του φόρου και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν.4172/2013 που παρακρατούνται στο εισόδημα από αμοιβές πληρωμάτων εμπορικού ναυτικού.
18. **A.1209/2020** (Β' 4099/23.09.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων που προβλέπονται από την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1162/2018 (Β' 3579) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, περί υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας, της «Δήλωσης COVID» για τους μήνες Μάρτιο έως και Σεπτέμβριο και από την υπό στοιχεία ΠΟΛ.1187/2017 (Β' 4232) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. περί βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού.
19. **A.1219/2020** (Β' 4265/30.09.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του ν. 4172/2013 και δηλώσεων απόδοσης παρακρατούμενων φόρων εισοδήματος.
20. **A.1229/2020** (Β' 4684/23.10.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης, τέλους επιτηδεύματος και φόρου πολυτελούς διαβίωσης.
21. **A.1230/2020** (Β' 4620/20.10.2020) – Απόφαση περί του καθορισμού του τρόπου, χρόνου, καθώς και κάθε άλλου ειδικότερου θέματος για την υποβολή της «Δήλωσης COVID» στις περιπτώσεις που έχει επέλθει μείωση μισθώματος τουλάχιστον τριάντα τοις εκατό (30%).

22. **A.1231/2020** (Β' 4735/26.10.2020) – Απόφαση με την οποία καθορίστηκε ο Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φόρου κατά την έξοδο και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 66Α του ν. 4172/2013.
23. **A.1243/2020** (Β' 4914/09.11.2020) – Απόφαση με την οποία τροποποιήθηκε η ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
24. **A.1245/2020** (Β' 4837/04.11.2020) – Απόφαση αναφορικά με την εμπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων του άρθρου 45 του Ν. 4172/2013 και δηλώσεων απόδοσης παρακρατούμενων φόρων εισοδήματος.
25. **A.1253/2020** (Β' 5180/23.11.2020) – Απόφαση με την οποία τροποποιήθηκε η ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) Απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
26. **A.1261/2020** (Β' 5433/09.12.2020) – Απόφαση με την οποία επήλθε τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1099/2019 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων που αφορά τον καθορισμό του ηλεκτρονικού τρόπου υποβολής, καθώς και του τύπου και περιεχομένου της δήλωσης απόδοσης του φόρου και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 που παρακρατούνται στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις
27. **A.1264/2020** (Β' 5345/04.12.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής της «Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας» και της δήλωσης λύσης της μίσθωσης του άρθρου 9 καθώς και της προθεσμίας της παραγράφου 8 του άρθρου 11 της ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
28. **A.1301/2020** (Β' 5865/31.12.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση της προθεσμίας υποβολής, των δηλώσεων πληροφοριακών στοιχείων, που ορίζεται στην παρ. 8 του άρθρου 11 της υπό στοιχεία ΠΟΛ. 1162/2018 (Β' 3579) απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.
29. **A.1302/2020** (Β' 5865/31.12.2020) – Απόφαση με την οποία δόθηκε παράταση προθεσμίας υποβολής δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων.

1.4. Εγκύκλιοι Διαταγές - Οδηγίες

Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Ιανουαρίου έως και την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου έτους εκδόθηκαν οι ακόλουθες εγκύκλιοι:

1. **E.2005/15.01.2020** - Εγκύκλιος αναφορικά με την έκπτωση επισφαλών απαιτήσεων ημεδαπών τουριστικών επιχειρήσεων λόγω της πτώχευσης του βρετανικού τουριστικού πρακτορείου Thomas Cook.
2. **E.2007/23.01.2020** – Εγκύκλιος με την οποία συμπληρώθηκε η E.2005/2020 εγκύκλιος, σχετικά με την έκπτωση επισφαλών απαιτήσεων ημεδαπών τουριστικών επιχειρήσεων λόγω της πτώχευσης του βρετανικού τουριστικού πρακτορείου Thomas Cook.

3. **E.2012/30.01.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες σχετικά με τη μείωση του συντελεστή φορολογίας και παρακράτησης φόρου μερισμάτων από 10% σε 5%, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν.4646/2019.
4. **E.2015/31.01.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 του ν. 4172/2013.
5. **E.2019/31.01.2020** – Εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν οδηγίες για τη συμπλήρωση του εντύπου Ε3 (Κατάσταση Οικονομικών Στοιχείων από Επιχειρηματική Δραστηριότητα) και Κατάστασης Φορολογικής Αναμόρφωσης φορολογικού έτους 2019.
6. **E.2023/13.01.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος από αλιεύματα αλιευτικών πλοίων ανεξαρτήτως κόρων ολικής χωρητικότητας.
7. **E.2026/27.02.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση εισοδημάτων που αποκτούν από 1.1.2020 και μετά οι αμειβόμενοι αθλητές από τις αθλητικές ανώνυμες εταιρείες, τα τμήματα αμειβόμενων αθλητών ή τα αναγνωρισμένα αθλητικά σωματεία εξαιτίας υπογραφής συμβολαίου μετεγγραφής ή την ανανέωση ή τη λύση συμβολαίου συνεργασίας, βάσει των νέων διατάξεων του άρθρου 76 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ 201 Α΄).
8. **E.2029/11.03.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν διευκρινίσεις και οδηγίες αναφορικά με τις μειώσεις από τον φόρο πλοίων πρώτης κατηγορίας και τις απαλλαγές από αυτόν, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 27/1975 (ΦΕΚ Α΄ 77) και των οριζόμενων στην περίπτωση Δ΄ του όρου 12 των εγκριτικών πράξεων νηολόγησης πλοίων με ελληνική σημαία εκδιδομένων βάσει του άρθρου 13 του ν.δ. 2687/1953 (ΦΕΚ Α΄ 317).
9. **E.2035/17.03.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η υπ' αριθμ. 23/2020 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί της ευθύνης μελών αστικής εταιρείας για υποχρεώσεις που γεννήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4072/2012, μετά την προσθήκη της παραγράφου 4 στο άρθρο 294 του νόμου αυτού με το άρθρο 103 του ν. 4605/2019.
10. **E.2042/27.03.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων 1, 9, 10, 21 και 22 του ν. 4664/2020:«Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α΄ 212) και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α΄ 32/14.2.2020).
11. **E.2054/22.04.2020** – Εγκύκλιος με την οποία δόθηκαν οδηγίες για την ορθή βεβαίωση του φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας του ν.27/1975, μετά την τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων 12 και 17 του νόμου αυτού, καθώς και των διατάξεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 41 του ν.3182/2003 με το άρθρο 58 του ν.4646/2019.
12. **E.2065/30.04.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες για τη συμπλήρωση και την εκκαθάριση της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων φορολογικού έτους 2019.

13. **E.2066/08.05.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την εξόφληση δαπανών για στοιχεία που εκδόθηκαν κατά το χρονικό διάστημα της τραπεζικής αργίας που ορίζεται από την Π.Ν.Π. «Τραπεζική αργία βραχείας διάρκειας» (ΦΕΚ 65Α΄ /28.06.2015) και κάθε παράταση αυτής.
14. **E.2069/13.05.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με την απαλλαγή από την παρακράτηση φόρου επί τόκων ΟΑΕΔ που αποκτά νομικό πρόσωπο ή οντότητα φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής.
15. **E.2077/03.06.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες για τη φορολογική μεταχείριση των προνοιακών παροχών σε χρήμα που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ σε άτομα με αναπηρία.
16. **E.2079/05.06.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη διαδικασία υπαγωγής στις διατάξεις του άρθρου 5Α του ν.4172/2013, περί εναλλακτικής φορολόγησης εισοδήματος που προκύπτει στην αλλοδαπή φυσικών προσώπων που μεταφέρουν τη φορολογική τους κατοικία στην Ελλάδα, στο πλαίσιο της κρίσης της πανδημίας COVID-19.
17. **E.2082/09.06.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθ.239/2019 γνωμοδότηση του Β΄ Τμήματος του Ν.Σ.Κ. σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των αποθεματικών που σχηματίστηκαν από τα πλεονάσματα των αγροτικών συνεταιρισμών με βάση τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν.2810/2000 και του άρθρου 23 του ν.4384/2016.
18. **E.2085/12.06.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος σε περίπτωση μετασχηματισμού πιστωτικών ιδρυμάτων με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του ν.2515/1997, μετά την έναρξη ισχύος του ν.4601/2019.
19. **E.2099/25.06.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση της εξωκεφαλαιακής εισφοράς εταίρων ΙΚΕ
20. **E.2104/03.07.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική αντιμετώπιση της αποζημίωσης των μελών των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 5 του ν.4375/2016 μετά την ψήφιση του άρθρου 16 του ν.4690/2020 (Α΄ 104/30.5.2020).
21. **E.2111/21.07.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 82 του ν.4706/2020 (Α΄ 136), σχετικά με την καταβολής σε δόσεις του φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και ΕΝΦΙΑ 2020 και την έκπτωση 2% στην εφάπαξ καταβολή του φόρου εισοδήματος.
22. **E.2113/22.07.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων περί φορολογικής κατοικίας και μόνιμης εγκατάστασης σύμφωνα με τον ν. 4172/2013 («Κ.Φ.Ε.») και τους κανόνες των Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος και Κεφαλαίου («Σ.Α.Δ.Φ.»), και αντιμετώπιση ζητημάτων διασυννοριακών εργαζομένων σύμφωνα με τις διατάξεις των Σ.Α.Δ.Φ., στο πλαίσιο της κρίσης που προκλήθηκε λόγω της πανδημίας COVID-19.
23. **E.2115/24.07.2020** – Εγκύκλιος με την οποία έγινε κοινοποίηση και παρασχέθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων των παρ.53 και 54β του άρθρου 72 του ν.4174/2013 (Α΄ 170), όπως ισχύουν μετά την ψήφιση του ν.4701/2020 (Α΄ 128), οι οποίες αφορούν ποσά αναδρομικών εισοδημάτων που εισπράχθηκαν το 2013, για τα οποία εκδόθηκαν πράξεις προσδιορισμού φόρου εντός του 2019, με βάση στοιχεία που είχε στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση.
24. **E.2116/24.07.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση αποζημίωσης άρθρων 105 και 106 Εισ. Ν.Α.Κ. που καταβάλλεται σε φυσικό πρόσωπο για την αποκατάσταση ζημίας που

υπέστη εξαιτίας στέρησης αποδοχών ή συντάξεων οφειλόμενη σε παράνομες πράξεις ή παραλείψεις οργάνων του Δημοσίου ή ν.π.δ.δ.

25. **E.2117/24.07.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4704/2020 (ΦΕΚ Α΄ 133).
26. **E.2132/11.08.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148) για τη μείωση προκαταβολής φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή τους.
27. **E.2134/11.08.2020** – Εγκύκλιος με την οποία έγινε κοινοποίηση των διατάξεων του Κεφαλαίου Γ΄ «Φορολογικά κίνητρα για την ανάπτυξη της ηλεκτροκίνησης» (άρθρων 6 έως 11) του ν.4710/2020 (ΦΕΚ Α΄ 142).
28. **E.2136/11.08.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις των άρθρων τεσσαρακοστού έκτου και τεσσαρακοστού ενάτου του ν.4712/2020 (Α΄ 146).
29. **E.2140/21.08.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), που προστέθηκαν με το άρθρο 8 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148), περί αναστολής της υποχρέωσης καταβολής του τέλους επιτηδεύματος για το φορολογικό έτος 2019 των αγροτών κανονικού καθεστώτος ΦΠΑ και των αλιέων παράκτιας αλιείας.
30. **E.2150/28.09.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την κοινοποίηση και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 54 του άρθρου 72 του ν.4174/2013 (Α΄ 170), όπως ισχύουν μετά την ψήφιση του ν.4701/2020 (Α΄ 128), οι οποίες αφορούν σε πράξεις διοικητικού ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου που εκδίδονται από 1.1.2020 για αναδρομικά ποσά πρώτων συντάξεων.
31. **E.2162/13.10.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με την έκδοση πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 32 ΚΦΔ.
32. **E.2164/16.10.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την ωφέλεια που προκύπτει υπέρ επιχείρησης από τη διαγραφή υποχρεώσεων της στο πλαίσιο της προπρωτευτικής διαδικασίας εξυγίανσης των άρθρων 99 επ. του Πτωχευτικού Κώδικα δεν συνιστά εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.
33. **E.2168/20.10.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την καταχώρηση της αποζημίωσης ειδικού σκοπού για την ενίσχυση επιχειρήσεων λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 για το φορολογικό έτος 2019.
34. **E.2169/23.10.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση των εισοδημάτων που αποκτούν οι αμειβόμενοι προπονητές και οι εκπαιδευτές των Διαιτητών Ομαδικών Αθλημάτων από τις Ομοσπονδίες.
35. **E.2173/30.10.2020** – Εγκύκλιος σχετικά με την αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων του άρθρου 50 του ν.4174/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
36. **E.2183/16.11.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τα δικαιολογητικά που, λόγω των συνεπειών της πανδημίας Covid-19, γίνονται δεκτά για την απόδειξη του φορολογητέου εισοδήματος από

συντάξεις αλλοδαπής, κατά την υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος κατόπιν πρόσκλησης στο πλαίσιο διασταυρώσεων ή κατόπιν έκδοσης πράξης διοικητικού προσδιορισμού με βάση στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η Φορολογική Διοίκηση.

37. **E.2184/19.11.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν διευκρινίσεις για ζητήματα που άπτονται της υποβολής της «Δήλωσης Covid» για τους μήνες Μάρτιο έως και Αύγουστο 2020.
38. **E.2189/26.11.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 71Ε του ν.4172/2013 (Α' 167) μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 12 του ν.4704/2020 (Α' 133).
39. **E.2197/11.12.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των παρ.1, 2 και 3 του άρθρου 13 «Παροχές σε είδος» καθώς και των περ.β', ιγ' και ιστ' του άρθρου 14 «Απαλλαγές εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις» του ν.4172/2013 (Α'167) (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, ΚΦΕ), όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν.4646/2019 (Α'201) και του άρθρου 6 του ν.4710/2020, αντίστοιχα (Α'142).
40. **E.2203/23.12.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με την κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 18, 20, 27, 41, 64, 66, 67, 68 και 80 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α' 235/26-11-2020).
41. **E.2204/24.12.2020** – Εγκύκλιος με την οποία έγινε κοινοποίηση και παρασχέθηκαν οδηγίες εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 298 του ν. 4738/2020 (Α' 207) για την απαλλαγή των εισοδημάτων του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α' 167) από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης για τα φορολογικά έτη 2020 και 2021.
42. **E.2205/24.12.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 26 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α' 167), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή της με το άρθρο 15 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201), για τη φορολογική μεταχείριση των επισφαλών απαιτήσεων.
43. **E.2206/24.12.2020** – Εγκύκλιος με την οποία παρασχέθηκαν οδηγίες σχετικά με τη διενέργεια αποσβέσεων με βάση τις διατάξεις του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τα άρθρα 14 και 78 του ν. 4646/2019 (Α' 201) και του άρθρου 8 του ν. 4710/2020 (Α' 142).
44. **E.2207/24.12.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση έκτακτου εσόδου λόγω έκπτωσης σε ποσοστό 25% επί του ΦΠΑ και των ρυθμισμένων οφειλών, με βάση τις διατάξεις των άρθρων 1 και 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου.
45. **E.2208/24.12.2020** – Εγκύκλιος αναφορικά με τη φορολογική μεταχείριση του εισοδήματος που προκύπτει για εργαζόμενο ή εταίρο ή μέτοχο από νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα με τη μορφή δικαιωμάτων προαίρεσης απόκτησης μετοχών, καθώς και με τη μορφή μετοχών που του χορηγούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων δωρεάν διάθεσης μετοχών, στα οποία τίθεται ως προϋπόθεση η επίτευξη συγκεκριμένων στόχων ή η επέλευση συγκεκριμένου γεγονότος.
46. **E.2212/29.12.2020** – Εγκύκλιος με την οποία κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 3 μέρους Α' του ν. 4728/2020 περί αναστολής μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε πληγείσες περιοχές λόγω

της πορείας του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», των άρθρων 2 και 5 μέρους Α΄ περί αφορολογήτου και ακατάσχετου των πάσης φύσεως ενισχύσεων που καταβάλλονται στα πληγέντα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή πληγείσες νομικές οντότητες.

2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

2.1. Νομοθετικές Διατάξεις

- 1. ν.4664/2020 (ΦΕΚ 32 Α΄/14.02.2020)** Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α΄ 212) και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 10 τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000), σχετικά με τον μειωμένο συντελεστή για αγαθά και για υπηρεσίες που παρέχονται σε ασθενείς με δυσίατα νοσήματα. Με το άρθρο 22 τροποποιήθηκε το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. σχετικά με την απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών που αφορούν δωρεές.
- 2. ν.4675/2020 (ΦΕΚ 54 Α΄/11.03.2020)** Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας - ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 17 διατίθεται η δωρεάν κατασχεμένη ή δημευμένη από τις υπηρεσίες της ΑΑΔΕ αιθυλική αλκοόλη προς τον σκοπό της παρασκευής αντισηπτικού. Οι εργασίες (φασόν) παρασκευής αντισηπτικών ειδών από τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις για λογαριασμό του Υπουργείου απαλλάσσονται από ΦΠΑ, με δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ των δαπανών της επιχείρησης.
- 3. Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 55 Α΄/11.03.2020)** «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του.», κυρωθείσα με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α΄ 76). Με το άρθρο 9 η "Αναστολή καταβολής ΦΠΑ για τις πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία «Thomas Cook Group PLC»", που προβλέπεται στην παρ. 1 του έβδομου άρθρου της από 30.9.2019 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις αρμοδιότητας των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών, Οικονομικών και Υγείας» (Α΄ 145), που κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4638/2019 (Α΄ 181), παρατείνεται μέχρι τις 30.6.2020.
- 4. Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 68 Α΄/20.03.2020)** «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης.», κυρωθείσα με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α΄ 83). Το άρθρο πρώτο αφορά τη μείωση συντελεστή ΦΠΑ για είδη ατομικής υγιεινής και

προστασίας και το άρθρο δεύτερο τη μείωση μισθώματος στις επαγγελματικές μισθώσεις και μισθώσεις κύριας κατοικίας.

5. **Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ 75 Α΄ /30.03.2020)** «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις.» , κυρωθείσα με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α΄ 86). Με το δέκατο άρθρο προστίθεται παρ. 3 στο όγδοο άρθρο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 64) που αφορά στη διαδικασία αποδοχής δωρεών από τον Υπουργό Υγείας.
6. **ν.4681/2020 (ΦΕΚ 74 Α΄ /11.03.2020)** Κύρωση της από 10.2.2020 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις επίταξης ακινήτων για την αποφυγή διακινδύνευσης της δημόσιας τάξης και υγείας» (Α΄ 28) και της από 2.3.2020 Π.Ν.Π. «Αναστολή της υποβολής αιτήσεων χορήγησης ασύλου» (Α΄ 45) και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 4 τροποποιήθηκε το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. σχετικά με την απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. συμβάσεων ναύλωσης, μίσθωσης, που συνάπτονται από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο διαχείρισης του μεταναστευτικού ή εκτάκτων και επειγουσών αναγκών. Συγκεκριμένα, στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. προστέθηκαν οι περιπτώσεις ιζ΄ και ιη΄.
7. **ν.4683/2020 (ΦΕΚ 83 Α΄ /10.04.2020)** Κύρωση της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης» (Α΄ 68) και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 1 κυρώθηκε η από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης».
8. **ν.4690/2020 (ΦΕΚ 104 Α΄ /30.05.2020)** Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α΄ 90) και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 11 τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000), σχετικά με τον μειωμένο συντελεστή για ορισμένα αγαθά και για υπηρεσίες. Η ισχύς των εν λόγω διατάξεων ορίζεται από την 1^η Ιουνίου 2020 έως και την 31^η Οκτωβρίου 2020.
9. **ν.4701/2020 (ΦΕΚ 128 Α΄ /30.06.2020)** Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις.

Με το άρθρο 49 τροποποιείται το άρθρο 6 του Κώδικα Φ.Π.Α. που αφορά στην παράταση προθεσμίας υποβολής της αίτησης του κατασκευαστή οικοδομών για την υπαγωγή στο καθεστώς αναστολής του φόρου με έναρξης ισχύος της διάταξης από τις 12 Ιουνίου 2020.

10. ν.4714/2020 (ΦΕΚ 148 Α' /31.07.2020) Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/822, (ΕΕ) 2020/876, (ΕΕ)2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου COVID-19 και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 11 τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ και συγκεκριμένα αφορά στην υπαγωγή στον υπερμειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (6%) των μουσικών βιβλίων ενώ το άρθρο 12 αφορά στην υπαγωγή στον μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ (13%) των εισιτηρίων αθλητικών αγώνων, με ισχύ από 1.9.2020 έως και 30.6.2021. Με το άρθρο 61 προστέθηκε νέο άρθρο 7α και τροποποιήθηκαν τα άρθρα 13, 28 και 36 του Κώδικα ΦΠΑ - Παράδοση αποθεμάτων στη διάθεση συγκεκριμένου αποκτώντα σε άλλο κράτος - μέλος και συναφείς ρυθμίσεις (άρθρο 1 παρ. 1, 2, 3, 4 και 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1910). Με το άρθρο 62 τροποποιήθηκαν τα άρθρα 15 και 19 του Κώδικα ΦΠΑ «Συμπλήρωση ρυθμίσεων για τον τόπο ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών και για την φορολογητέα αξία στην παράδοση αγαθών, στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών». Με το άρθρο 65 τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ που αφορά στην εξαίρεση εδαφών από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κώδικα. Με το άρθρο 103 δίδεται νέα παράταση στην αναστολή καταβολής ΦΠΑ για πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία "Thomas Cook Group PLC" μέχρι και τις 31.10.2020.

11. ν.4728/2020 (ΦΕΚ 186 Α' /29.09.2020) Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις. Το άρθρο 10 αφορά στην επέκταση της μείωσης των συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (Α' 104), έως και την 30η Απριλίου 2021. Το άρθρο 12 αφορά στην αναστολή επιβολής τέλους συνδρομητικής τηλεόρασης σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4389/2016 (Α' 94) για την περίοδο από 1ης Οκτωβρίου 2020 έως 30 Σεπτεμβρίου 2021.

12. ν.4738/2020 (ΦΕΚ 207 Α' /27.10.2020) Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις. Με το άρθρο 295 δίδεται νέα παράταση στην αναστολή

καταβολής ΦΠΑ για πληγείσες επιχειρήσεις που είχαν συναλλαγές με την εταιρεία “Thomas Cook Group PLC” μέχρι και τις 30.4.2021. Το άρθρο 299 αφορά στην εφαρμογή μειωμένου συντελεστή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας για την εισαγωγή αντικειμένων τέχνης, συλλογών ή αρχαιοτήτων και την εισαγωγή και παράδοση αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας, έως και την 31^η Δεκεμβρίου 2021.

13. ν.4753/2020 (ΦΕΚ 227 Α΄/18.11.2020) Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις. Με το άρθρο 39 δίδεται παράταση εφαρμογής του μειωμένου συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) σε συγκεκριμένα αγαθά που συνδέονται με την αντιμετώπιση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.

14. ν.4758/2020 (ΦΕΚ 242 Α΄/04.12.2020) Περιστολή του λαθρεμπορίου - Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις. Το άρθρο 38 αφορά στον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας με βάση την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια μέθοδο μέτρησης εκπομπών ρύπων CO₂ - Τροποποίηση του άρθρου 20 του ν. 2948/2001. Με το άρθρο 64 τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. και συγκεκριμένα αντικαταστάθηκε η παρ. 28 του Κεφαλαίου Α του Παραρτήματος. Με το άρθρο 66 τροποποιήθηκε το άρθρο 22 του ν. 2367/1953 και προστέθηκε παρ. 1Α που αφορά στην ηλεκτρονική δήλωση ακινησίας οχημάτων. Με το άρθρο 72 διευρύνθηκαν οι κατηγορίες αναπήρων που δικαιούνται απαλλαγής από τέλη κυκλοφορίας και τέλη ταξινόμησης –Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988.

15. ν.4764/2020 (ΦΕΚ 256 Α΄/23.12.2020) Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού covid-19 , την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις. Με το άρθρο 73 προστέθηκε η παρ. 1Α στο άρθρο 21 του Κώδικα Φ.Π.Α. με ισχύ έως και τις 31.12.2022 που αφορά στην εφαρμογή μηδενικού συντελεστή Φ.Π.Α. σε εμβόλια και in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για την πρόληψη και τη διάγνωση της νόσου

COVID-19 και σε συναφείς υπηρεσίες. Με το άρθρο 74 τροποποιήθηκε η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/198 που αφορά στην ένταξη τυφλών με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% σε ισχύουσες απαλλακτικές διατάξεις για αναπήρους. Με το άρθρο 75 τροποποιήθηκε το Κεφάλαιο Α΄ του Παραρτήματος ΙΙΙ του ν. 2859/2000 και έγινε υπαγωγή ορισμένων ειδών για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. 6%.

2.2. Υπουργικές Αποφάσεις - Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

1. **A.1010/20.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 187/30.01.2020) Καθορισμός χρόνου έναρξης εφαρμογής για την υπαγωγή στη πάγια ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 43 του ν. 4646/2019 (ΦΕΚ 201 Α΄) καθώς και ειδικών θεμάτων και λεπτομερειών εφαρμογής της πάγιας ρύθμισης της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4646/2019
2. **A.1012/23.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 87/24.01.2020) Διαδικασία χορήγησης αναστολής εφαρμογής ΦΠΑ στα ακίνητα, σύμφωνα με την παράγραφο 4α του άρθρου 6 του Κώδικα Φ.Π.Α.
3. **A.1013/23.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 87/24.01.2020) Καθορισμός διαδικασίας διακανονισμού έκπτωσης ΦΠΑ για ακίνητα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής εφαρμογής Φ.Π.Α.
4. **A.1018/27.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 361/07.02.2020) Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής.
5. **A.1040/28.02.2020** (ΦΕΚ Β΄ 1119/02.04.2020) Τροποποίηση της ΠΟΛ 1177/2018 «Όροι και προϋποθέσεις για τη διενέργεια δραστηριότητας των πλοίων κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα για σκοπούς χορήγησης απαλλαγών από το φόρο προστιθέμενης αξίας
6. **A.1050/19.03.2020** (ΦΕΚ Β΄ 942/20.03.2020) Καθορισμός διαδικασίας απαλλαγής ΦΠΑ στις παραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών στο πλαίσιο πραγματοποίησης δωρεών σύμφωνα με την περίπτωση ιστ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του Κώδικα ΦΠΑ (ν.2859/2000 - Α΄ 248)
7. **A.1054/20.03.2020** (ΦΕΚ Β΄ 950/21.03.2020) Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α΄), με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του.

8. **A.1063/24.03.2020** (ΦΕΚ Β' 1043/26.03.2020) Τροποποίηση της Α. 1054/2020 (ΦΕΚ 950 Α') και του συνημμένου Πίνακα Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας επιχειρήσεων.
9. **A.1064/27.03.2020** (Β' 1079 /28.03.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, τελών χαρτοσήμου, περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας, φόρου διαμονής και δηλώσεων φόρου κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια με καταληκτική ημερομηνία υποβολής εντός των μηνών Μαρτίου και Απριλίου 2020.
10. **A.1099/30.04.2020** (ΦΕΚ Β' 1646/03.05.2020) Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, του τρόπου διαβίβασης ή αποστολής τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, των εξαιρούμενων ΚΑΔ και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου δεύτερου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), με την οποία λαμβάνονται μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19.
11. **A.1104/06.05.2020** (ΦΕΚ Β' 1895/18.05.2020) Διαδικασία επιστροφής Φόρου Προστιθεμένης Αξίας.
12. **A.1107/08.05.2020** (ΦΕΚ Β' 1824/13.5.2020) Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του».
13. **A.1118/21.05.2020** (ΦΕΚ Β' 2041/30.05.2020) Αναστολή εφαρμογής των διατάξεων της υπ' αρ. απόφασης Α.1018/2020 «Εξειδίκευση και απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου της χρήσης και εκμετάλλευσης στις εκμισθώσεις επαγγελματικών πλοίων αναψυχής».
14. **A.1143/15.06.2020** (ΦΕΚ Β' 2472/22.06.2020) Απαλλαγή από τον ΦΠΑ της δωρεάν παράδοσης αγαθών και της δωρεάν παροχής υπηρεσιών από υποκειμένους στον ΦΠΑ για την κάλυψη της ανάγκης περιορισμού της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19.
15. **A.1150/15.05.2020** (ΦΕΚ Β' 2627/29.6.2020) Διαδικασία καταβολής Φ.Π.Α. για κατασκευαστικές εργασίες σε ξενοδοχειακά καταλύματα.
16. **A.1125/29.05.2020** (Β' 2434/19.06.2020) Απόδοση των τελών χαρτοσήμου που οφείλονται από υπόχρεους σε παρακράτηση των άρθρων 59 και 61 του ν. 4172/2013.

17. **A.1151/17.06.2020** (ΦΕΚ Β΄ 2537/24.6.2020) Παράταση μείωσης συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο.
18. **A.1161/03.07.2020** (ΦΕΚ Β΄ 3020/21.07.2020) Πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Δ.Ο.Υ..
19. **A.1190/03.08.2020** (ΦΕΚ Β΄ 3537/26.08.2020) Τροποποίηση των διατάξεων της ΠΟΛ 1177/2018 «Όροι και προϋποθέσεις για τη διενέργεια δραστηριότητας των πλοίων κυρίως στην ανοιχτή θάλασσα για σκοπούς χορήγησης απαλλαγών από το φόρο προστιθέμενης αξίας».
20. **A.1218/30.09.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4267/30.09.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ και καταβολής φόρου που προκύπτει από αυτές με καταληκτική προθεσμία υποβολής την 30η Σεπτεμβρίου 2020
21. **A.1220/30.09.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4263/01.10.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων τελών και λοιπών φορολογιών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 30η Σεπτεμβρίου 2020.
22. **A.1221/30.09.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4266/30.9.2020) Τροποποίηση απόφασης Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) 1167/2015.
23. **A.1222/28.09.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4274/01.10.2020) Τύπος, περιεχόμενο, τρόπος και χρόνος υποβολής του ανακεφαλαιωτικού πίνακα ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παροχών υπηρεσιών - αποθεμάτων στη διάθεση συγκεκριμένου πελάτη σε άλλο κ-μ (έντυπο Φ4/TAXIS, Φ.Π.Α., έκδοση 2020). Τύπος, περιεχόμενο, τρόπος και χρόνος υποβολής του ανακεφαλαιωτικού πίνακα ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών(έντυπο Φ5/TAXIS, Φ.Π.Α., έκδοση 2020).
24. **A.1242/30.10.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4797/30.10.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ και καταβολής φόρου που προκύπτει από αυτές με καταληκτική προθεσμία υποβολής την 30η Οκτωβρίου 2020 για τους υποκείμενους που έχουν την έδρα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και ανήκουν στη χωρική αρμοδιότητα της Δ.Ο.Υ. Σάμου.
25. **A.1247/02.11.2020** (ΦΕΚ Β΄ 4843/04.11.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων τελών και λοιπών φορολογιών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η Οκτωβρίου 2020, για τους υπόχρεους που έχουν την έδρα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και ανήκουν στη χωρική αρμοδιότητα της Δ.Ο.Υ. Σάμου.
26. **A.1255/20.11.2020** (ΦΕΚ Β΄ 5223/25.11.2020) Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11-03-2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του

ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του.

27. **A.1266/08.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5501/14.12.2020) Παράταση προθεσμίας για την εμπρόθεσμη καταβολή τελών κυκλοφορίας έτους 2021 και για τη θέση των οχημάτων σε ακινησία.
28. **A.1269/10.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5503/10.12.2020) Καθορισμός των απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών, του τρόπου αποστολής ή διαβίβασης τους στη Φορολογική Διοίκηση από τους φορολογούμενους ή τρίτους, των εξαιρούμενων ΚΑΔ καθώς και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας τεχνικού ή διαδικαστικού χαρακτήρα για την εφαρμογή της παρ. 3α του άρθρου 35 του ν.4753/18.11.2020 (Α' 227) «Λήψη συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1150 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την προώθηση της δίκαιης μεταχείρισης και της διαφάνειας για τους επιχειρηματικούς χρήστες επιγραμμικών υπηρεσιών διαμεσολάβησης (L 186), ρυθμίσεις για τη Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου Αγοράς, την Επιτροπή Ανταγωνισμού, τη λειτουργία της αγοράς και λοιπές διατάξεις.(Α' 227).
29. **A.1272/14.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5597/21.12.2020) Παράταση μείωσης συντελεστών Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) για τα νησιά Λέρο, Λέσβο, Κω, Σάμο και Χίο.
30. **A.1161/03.07.2020** (ΦΕΚ Β' 3020/21.07.2020) Πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Δ.Ο.Υ..
31. **A.1208/11.09.2020** (ΦΕΚ Β' 4398/06.10.2020) Τροποποίηση της ΠΟΛ. 1003/15.01.2010 (ΦΕΚ 99/Β' /2010) Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών με θέμα «Επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας σε επιχειρήσεις οι οποίες πραγματοποιούν δαπάνες σε άλλο κράτος μέλος από αυτό στο οποίο είναι εγκατεστημένες, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 2 έως 9 του άρθρου 34 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000).
32. **A.1220/30.09.2020** (ΦΕΚ Β' 4263/01.10.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων τελών και λοιπών φορολογιών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 30η Σεπτεμβρίου 2020.
33. **A.1247/02.11.2020** (ΦΕΚ Β' 4843/04.11.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων τελών και λοιπών φορολογιών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής την 31η Οκτωβρίου 2020, για τους υπόχρεους που έχουν την έδρα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας και ανήκουν στη χωρική αρμοδιότητα της Δ.Ο.Υ. Σάμου.

34. **A.1266/08.12.2020** (ΦΕΚ Β΄ 5501/14.12.2020) Παράταση προθεσμίας για την εμπρόθεσμη καταβολή τελών κυκλοφορίας έτους 2021 και για τη θέση των οχημάτων σε ακινησία.
35. **A.1303/31.12.2020** (ΦΕΚ Β΄ 5912/31.12.2020) Παράταση του χρόνου υποβολής δήλωσης τέλους διενέργειας ψυχαγωγικών τεχνικών παιγνίων με παιγνιόχαρτα.
36. **A.1304/31.12.2020** (ΦΕΚ Β΄ 5871/31.12.2020) Καθορισμός της διαδικασίας θέσης των Επιβατικών Ιδιωτικής Χρήσης (ΕΙΧ) οχημάτων και μοτοσυκλετών σε ακινησία ηλεκτρονικά, του τύπου της δήλωσης ακινησίας και άρσης αυτής και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για τη θέση ΕΙΧ οχήματος σε ακινησία και την άρση αυτής. Περιπτώσεις για τις οποίες η κατάθεση της αίτησης για τη θέση σε ακινησία και την άρση αυτής υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ.

2.3 Εγκύκλιοι Διαταγές - Οδηγίες

1. **E.2006/24.01.2020.** Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 4646/12-12-19 περί αναστολής του ΦΠΑ στα ακίνητα.
2. **E.2022/12.02.2020.** Στατιστικά κατώφλια έτους 2020 για την υποβολή δήλωσης Intrastat.
3. **E.2025/27.02.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν.4152/2013 (ΦΕΚ Α΄ 107/2013) όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρου 43 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α΄ 201/2019) και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας Απόφασης Υφυπουργού Οικονομικών Α. 1010/2020 (ΦΕΚ Β΄ 187) καθώς και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους.
4. **E.2028/06.03.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του νόμου 4663 (ΦΕΚ 30 Α΄/12-2-2020).
5. **E.2030/16.03.2020.** Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 17 «Διάθεση κατασχεμένης ή δημευμένης αιθυλικής αλκοόλης προς τον σκοπό της παρασκευής αντισηπτικού» του ν. 4675/2020 (Α΄ 54).
6. **E.2034/19.03.2020.** Ηλεκτρονική χορήγηση βεβαίωσης περί μη οφειλής τελών κυκλοφορίας μέσω taxisnet.
7. **E.2035/ 17.03.2020.** Κοινοποίηση της υπ' αριθμ. 23/2020 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους περί της ευθύνης μελών αστικής εταιρείας για υποχρεώσεις που γεννήθηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4072/2012, μετά την προσθήκη της παραγράφου 4 στο άρθρο 294 του νόμου αυτού με το άρθρο 103 του ν. 4605/2019.

8. **E.2042/27.03.2020.** Κοινοποίηση διατάξεων των άρθρων 1, 9, 10, 21 και 22 του ν. 4664/2020 : «Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α' 212) και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 32/14.2.2020)
9. **E.2043/06.04.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων πρώτου, δεύτερου, τρίτου, τέταρτου, πέμπτου, έκτου, δέκατου, εξηκοστού τρίτου και εξηκοστού ένατου της από 30/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) και του άρθρου τριακοστού όγδοο παράγραφος 5 της από 20/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68).
10. **E.2051/16.04.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 65 έως και 72 του ν.4676 «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 67/19.3.2020) αναφορικά με τροποποιήσεις του ν. 4256/2014 (Τουριστικά πλοία και άλλες διατάξεις).
11. **E.2055/23.04.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων πρώτου, έκτου, δέκατου τρίτου, δέκατου τέταρτου, πεντηκοστού τετάρτου και εξηκοστού δευτέρου της από 13.04.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 84 Α') «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις».
12. **E.2056/23.04.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου τρίτου της από 13.04.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 84Α') «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους.
13. **E.2064/ 06.05.2020.** Προσδιορισμός της αναλογίας έκπτωσης του ΦΠΑ των εισροών για τις εταιρείες συμμετοχών (holding) οι οποίες ασκούν οικονομική δραστηριότητα.
14. **E.2068/ 30.04.2020.** Κοινοποίηση του καταλόγου των χρυσών νομισμάτων που πληρούν τα κριτήρια του επενδυτικού χρυσού σύμφωνα με το άρθρο 47 του Κώδικα ΦΠΑ (ν. 2859/2000) με ισχύ για το έτος 2020.
15. **E.2071/14.05.2020.** Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με τη φορολογική αντιμετώπιση, για σκοπούς ΦΠΑ, των υπηρεσιών εκπαίδευσης που παρέχονται δια ζώσης ή εξ αποστάσεως.
16. **E.2080/05.06.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 4690/2020 (ΦΕΚ 104 Α) αναφορικά με την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ 13% σε συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή τους.

17. **Ο ΔΕΕΦ Α 1060477 ΕΞ/01.06.2020.** Έκδοση πιστωτικού τιμολογίου πέραν της προθεσμίας που προβλέπει η Απόφαση Α.Α.Δ.Ε. ΠΟΛ 1180/2016
18. **Ε.2101/02.07.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 32 του ν. 4701/2020 (Α' 128), αναφορικά με την τροποποίηση του άρθρου 36 του ν. 2093/1992 σχετικά με την άρση ακινησίας οχημάτων έτους 2020 με αναλογική καταβολή τελών κυκλοφορίας.
19. **Ε.2103/03.07.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 49 του ν.4701/2020 (Α' 128) αναφορικά με την παράταση προθεσμίας υποβολής της αίτησης του κατασκευαστή οικοδομών για την υπαγωγή στο καθεστώς αναστολής του φόρου.
20. **Ε.2131/ 07.08.2020.** Κοινοποίηση διατάξεων των άρθρων 64 και 65 του ν. 4714/2020 (ΦΕΚ 148 Α' /31.07.2020) - Ενσωμάτωση οδηγίας (ΕΕ) αριθ. 2019/475 του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 2006/112/ΕΚ και 2008/118/ΕΚ όσον αφορά τη συμπερίληψη του ιταλικού δήμου Καμπιόνε ντ' Ιτάλια και των ιταλικών υδάτων της λίμνης του Λουγκάνο στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και στο πεδίο εδαφικής εφαρμογής της οδηγίας 2008/118/ΕΚ.
21. **Ε.2142/28.08.2020.** Κοινοποίηση της με αριθ. πρωτ. οικ Α 49336/2532/13.8.2020 εγκυκλίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.
22. **Ε.2146/08.09.2020.** Παροχή οδηγιών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 11 και 12 του ν. 4714//2020 (ΦΕΚ 148 Α') με τις οποίες τροποποιήθηκε το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ.
23. **Ε.2147/11.09.2020.** Χρόνος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου και της ειδικής εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.
24. **Ο ΔΕΕΦ Α 1113162 ΕΞ 2020/21.09.2020.** Συμπληρωματικές οδηγίες για την διαδικασία εφαρμογής της απόφασης ΣτΕ 355/2019 στις περιπτώσεις υποκειμένων-εκδοτών τιμολογίων που καλύπτονται από την απόφαση 8/16.1.2017 του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, όπως έχει διορθωθεί και ισχύει.
25. **ΔΕΦΚ Ε 1123676/15.10.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 10 του ν.4728/2020 «Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις.» (ΦΕΚ 186Α', 29.09.2020)
26. **Ε.2166/16.10.2020.** Κοινοποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1909 του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2018 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για τους σκοπούς της παρακολούθησης της ορθής

εφαρμογής των ρυθμίσεων για τα αποθέματα στη διάθεση συγκεκριμένου αποκτώντος «call-off».

27. **E.2167/16.10.2020.** Αναστολή καταβολής ΦΠΑ σε περίπτωση πλειστηριασμού πλοίου με υπερθεματιστή εταιρεία ειδικού σκοπού.
28. **E.2172/26.10.2020.** Γνωστοποίηση της τιμής ελαιολάδου ελαιοκομικού έτους 2020-2021, για την εφαρμογή των διατάξεων της εισφοράς δακοκτονίας.
29. **E.2173/30.10.2020.** Αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων του άρθρου 50 του ν.4174/2013,όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
30. **E.2175/03.11.2020.** Κοινοποίηση των διατάξεων του αρ. 12 του ν. 4728/2020 (Α' 186).
31. **E.2176/03.11.2020.** Κοινοποίηση των εγκυκλίων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών α) Γ6/49808/1516/06.10.2020 «Προσωρινά μέτρα για τη θέση σε κυκλοφορία μοτοσικλετών, επιβατικών οχημάτων, φορτηγών και λεωφορείων» και β) 65019/12.10.2020 «Διευκρινίσεις για προσωρινά μέτρα θέσης σε κυκλοφορία μοτοσικλετών, επιβατικών οχημάτων, φορτηγών και λεωφορείων» εγκυκλίων οδηγιών του.
32. **E.2181/05.11.2020.** Εφαρμογή διατάξεων ΦΠΑ στις παραγγελιοδοχικές πωλήσεις.
33. **E.2185/18.11.2020.** Οδηγίες συμπλήρωσης της δήλωσης Φ.Π.Α. (έντυπο 050 Φ.Π.Α. έκδοση 2016 – Φ2 TAXIS).
34. **E.2187/24.11.2020.** Κοινοποίηση πίνακα περιοχών στις οποίες διενεργήθηκε, με μέριμνα του Δημοσίου, ομαδική καταπολέμηση δάκου της ελιάς κατά το ελαιοκομικό έτος 2020-2021.
35. **E.2188/26.11.2020.** Παροχή διευκρινίσεων για την επιβολή ή μη τελών χαρτοσήμου επί τόκων ομολογιακού δανείου του ν.3156/2003.
36. **E.2001/28.12.2020.** Στατιστικά κατώφλια έτους 2021 για την υποβολή δήλωσης Intrastat.
37. **E.2002/30.12.2020.** Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 73 του ν. 4764/2020 (Α' 256) αναφορικά με την εφαρμογή μηδενικού συντελεστή Φ.Π.Α. στα εμβόλια και στα invitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα για τη νόσο COVID-19 καθώς και στις υπηρεσίες που συνδέονται στενά με τα εν λόγω αγαθά –Ενσωμάτωση Οδηγίας (ΕΕ) 2020/2020 του Συμβουλίου
38. **E.2211/30.12.2020.** α) Κοινοποίηση διοικητικής κωδικοποίησης Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ, ν. 4174/2013, Μέρος Α', (Α' 170), ενημερωμένης έως τον ν. 4764/2020 (Α' 256/23.12.2020)» και β) Κοινοποίηση παραρτήματος με συναφείς αποφάσεις και εγκυκλίου – ενημερωμένου έως 31.12.2020.

39. Ε.2213/31.12.2020. Κοινοποίηση των άρθρων 38 και 66 του ν.4758/2020 (Α' 242) που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των τελών κυκλοφορίας από 1-1-2021 βάσει της παγκόσμιας μεθόδου μέτρησης εκπομπών ρύπων CO2 και στην ηλεκτρονική δήλωση ακινησίας.

2.4. Επιστροφές Φ.Π.Α. σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός Ε.Ε.

Το Γ Τμήμα της Δ/σης Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας παραλαμβάνει αιτήσεις επιστροφής ΦΠΑ, από επιχειρήσεις εγκατεστημένες εντός και εκτός Ε.Ε. και εκδίδει αποφάσεις (δεκτές ή απορριπτικές) των αντιστοίχων αιτημάτων, κατ' εφαρμογή των Οδηγιών 2008/9/ΕΚ και 86/560/ΕΟΚ.

Αναφορικά με τα στατιστικά στοιχεία για το έτος **2020**, το τμήμα παρέλαβε **4.214** αιτήσεις από επιχειρήσεις με εγκατάσταση εντός κ-μ της Ε.Ε. και **18** αιτήσεις από επιχειρήσεις με εγκατάσταση σε τρίτες χώρες (Ελβετία-Νορβηγία).

Από 1/1/2020 έως 31/12/2020 εκτελέσθηκαν **3.577** αιτήσεις και καταβλήθηκε το ποσό των **13.179.445,38 Ευρώ** (συμπεριλαμβάνονται και αιτήσεις που εκκρεμούσαν την 31/12/2019).

Από 1/1/2020 έως 31/12/2020 απορρίφθηκαν **939** αιτήσεις συνολικού αιτηθέντος ποσού **16.822.969,20 Ευρώ**.

Σημειώνεται ότι οι εναπομένουσες αιτήσεις επιστροφής θα εκτελεσθούν εντός του 2021, λόγω παράτασης των προθεσμιών.

3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ

3.1 Νομοθετικές Διατάξεις

1. **ν.4652/2020** (ΦΕΚ Α' 9/23.01.2020) «Ρυθμίσεις για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλες διατάξεις». Άρθρο 14: Ρύθμιση θεμάτων φορολογίας κεφαλαίου. Σε περίπτωση που από τη χρήση ανακριβούς πιστοποιητικού δεν προκύπτει απώλεια φόρου, δεν επιβάλλεται πρόστιμο. Ανακριβές είναι το πιστοποιητικό, στο οποίο δεν απεικονίζεται ορθά η φορολογική ταυτότητα του ακινήτου ή του δικαιώματος επί ακινήτου. Αναστέλλεται μέχρι τις 30.6.2020 η εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 (Α' 201).
2. **ν.4662/2020** (ΦΕΚ Α' 27/07.02.2020) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις». Άρθρο 40: Κέντρο Μελετών Διαχείρισης Κρίσεων (ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ.Κ.) Παρ.26: Το ΚΕ.ΜΕ.ΔΙ.Κ. απολαμβάνει όλων των διοικητικών, οικονομικών και δικαστικών ατελειών του Δημοσίου. Επίσης, απαλλάσσεται από την καταβολή δασμών, άμεσων ή έμμεσων φόρων, πλην του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων, των φόρων κληρονομιάς, δωρεάς και μεταβίβασης ακινήτων, εισφορών υπέρ τρίτων και τελών οποιασδήποτε φύσης για τον εισαγόμενο από αυτόν εξοπλισμό που προορίζεται για την εκπλήρωση των σκοπών του, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Ειδικά για τον φόρο προστιθέμενης αξίας εφαρμόζονται οι διατάξεις του κώδικα Φ.Π.Α. του (ν. 2859/2000, Α' 248) όπως ισχύουν.
3. **ν.4664/2020** (ΦΕΚ Α' 32/14.02.2020) «Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α' 212) και άλλες διατάξεις.» Άρθρο 21: Ρυθμίσεις θεμάτων ΛΑΡΚΟ. Στη μεταβίβαση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή και λειτουργικών συνόλων αυτής στο πλαίσιο της διαδικασίας ειδικής διαχείρισης του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 δεν έχει εφαρμογή η γενική διάταξη του άρθρου 479 ΑΚ (σχετικά με την ευθύνη του αποκτώντος για χρέη που ανήκουν στη μεταβιβαζόμενη ομάδα περιουσίας έως την αξία των μεταβιβαζόμενων στοιχείων). Οι πράξεις για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και τελών

χαρτοσήμου, εξαιρουμένου του Φ.Π.Α., και για τη σύμβαση της μεταβίβασης δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, να μνημονεύονται ούτε να προσαρτώνται πιστοποιητικά της φορολογικής διοίκησης οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης (βλ. την υποπαράγραφο 8ε του άρθρου 21). Συνεπεία τούτων, οι σχετικές πράξεις μεταβίβασης απαλλάσσονται μεταξύ άλλων από το φόρο μεταβίβασης ακινήτων (Φ.Μ.Α.), αλλά η υποχρέωση υποβολής της οικείας δήλωσης στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. εξακολουθεί να υφίσταται. Επίσης, ρητά ορίζεται ότι δεν απαιτείται η προσάρτηση του πιστοποιητικού του άρθρου 54 Α του ν.4174/2013 (πιστοποιητικό ΕΝ.Φ.Ι.Α.) στα οικεία συμβολαιογραφικά έγγραφα.

4. **ν. 4667/2020** (ΦΕΚ Α' 38/20.02.2020) "Κύρωση της από 3.2.2020 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς - Έργο Ι και της από 3.2.2020 Τροποποιητικής Σύμβασης της από 3.6.2019 επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς - Έργο VI μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινοφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της Υγείας".
5. **ν.4670/2020** (ΦΕΚ Α' 43/28.02.2020) «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6: Περιουσία, λογιστική και οικονομική λειτουργία Κλάδων Επικούρησης και Εφάπαξ Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α. Στον ν. 4387/2016 προστίθεται άρθρο 70Α σύμφωνα με το οποίο το σύνολο του ενεργητικού και του παθητικού που προέρχεται από τους εντασσόμενους στον e-Ε.Φ.Κ.Α. Κλάδους Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., οι πόροι που προβλέπονται υπέρ αυτών από τις ισχύουσες διατάξεις, καθώς και η κινητή και ακίνητη περιουσία τους, περιέρχονται αυτοδίκαια στους αντίστοιχους αυτοτελείς κλάδους του, στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης και στον Κλάδο Εφάπαξ Παροχών του e-Ε.Φ.Κ.Α., ως καθολικούς διαδόχους τους. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. υπεισέρχεται στα πάσης φύσεως δικαιώματα και υποχρεώσεις των εντασσόμενων κλάδων Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. ως οιονεί καθολικός διάδοχος αυτού. Για τη μεταβίβαση της κυριότητας των ακινήτων των εντασσόμενων κλάδων Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π., στους αντίστοιχους αυτοτελείς κλάδους του e-Ε.Φ.Κ.Α. εκδίδονται διαπιστωτικές πράξεις από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, οι οποίες μεταγράφονται ατελώς στα βιβλία μεταγραφών των οικείων υποθηκοφυλακείων ή κτηματολογικών γραφείων. Η μεταβίβαση της εν γένει περιουσίας γίνεται χωρίς την καταβολή φόρου, τέλους ή δικαιώματος υπέρ του Δημοσίου, οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων. Ειδικότερα, η μεταβίβαση της κινητής περιουσίας γίνεται χωρίς την τήρηση οποιουδήποτε τύπου ή την ανάγκη οποιασδήποτε

πράξης ή συμβολαίου. Η μεταβίβαση αυτή, εφόσον περιλαμβάνει κινητές αξίες με δικαιώματα ψήφου, δεν υπάγεται στις διατάξεις του ν. 3461/2006.

6. ν.4673/2020 (ΦΕΚ Α' 52/11.03.2020) «Αγροτικοί συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις».

Άρθρο 27: Οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές, κίνητρα – Δικαιούχοι. Οι εισφορές των μελών προς τους ΑΣ, δεν υπόκεινται σε φόρο ή σε τέλος χαρτοσήμου ή οποιαδήποτε άλλη επιβάρυνση υπέρ τρίτου. Οι ΑΣ μπορούν να εντάσσονται στους εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακούς νόμους. Οι ΑΣ που συγχωνεύονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου απαλλάσσονται της υποχρέωσης καταβολής κάθε είδους φόρου, τέλους, φόρου υπέρ τρίτων, δικαιωμάτων υποθηκοφυλάκων, δικαιωμάτων Ταμείων, αναλογικών δικαιωμάτων συμβολαιογράφων και κάθε άλλης απαλλαγής που προβλέπεται για την περίπτωση αυτήν στον ν. 4548/2018, στο ν.δ. 1297/1972 (Α' 217) και στον ν. 2166/1993 (Α' 137), εφόσον συντρέχουν οι κατά περίπτωση προβλεπόμενες προϋποθέσεις των απαλλαγών. Η μεταγραφή των πράξεων συγχώνευσης στα Υποθηκοφυλακεία και τα Κτηματολογικά Γραφεία, σύμφωνα με την περίπτωση σ' της παραγράφου 2 του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, γίνεται ατελώς. Η διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ν. 4178/2013 (Α' 174) δεν εφαρμόζεται και στην περίπτωση συμβάσεων συγχώνευσης των ΑΣ. Διατάξεις που παρέχουν διευκολύνσεις ή απαλλαγές από φόρους, τέλη χαρτοσήμου ή άλλα υπέρ του Δημοσίου τέλη, εισφορές ή δικαιώματα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου για τη συγχώνευση, απορρόφηση, μετατροπή επιχειρήσεων, εισφορές κλάδων κ.λπ., εφαρμόζονται αναλογικά και στους ΑΣ, εφόσον αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις αντίστοιχες διατάξεις. Διατάξεις που θεσπίζουν κίνητρα ή απαλλαγές οικονομικής, φορολογικής ή άλλης φύσης για τη μετατροπή εμπορικών εταιρειών σε εμπορικές εταιρείες άλλου νομικού τύπου, ισχύουν με τις ίδιες προϋποθέσεις και για τη μετατροπή των ΑΣ, ΕΑΣ, Κλαδικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΑΣ) και των Κλαδικών Εθνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΚΕΑΣ), σύμφωνα με τα άρθρα 29 και 36 παράγραφοι 8 και 11. Οι ΑΣ, οι αναγκαστικοί συνεταιρισμοί και οι Ενώσεις τους, οι Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, οι Ομάδες και Οργανώσεις Παραγωγών και οι Ενώσεις τους και οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις που έχουν εγγραφεί στο ΕΜΑΣ και είναι ενήμεροι έχουν δικαίωμα πρόσβασης: α) στις οικονομικές ενισχύσεις, φορολογικές απαλλαγές και τα κίνητρα των παραγράφων 1 έως και 7 και των εκάστοτε αναπτυξιακών νόμων και ενωσιακών προγραμμάτων και β) σε όλα τα αναπτυξιακά προγράμματα, τα οποία προκηρύσσονται από το Ελληνικό Δημόσιο ή για λογαριασμό του και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και ενωσιακούς πόρους. Άρθρο 44: Λύση και εκκαθάριση ανενεργών ΑΣ. Εντός των πρώτων δύο (2) μηνών της προθεσμίας που

τίθεται για τους Α.Σ. που είναι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο του άρθρου 19 του ν. 4384/2016, αυτοί μπορούν να αποφασίσουν τη λύση τους και τη θέση τους σε εκκαθάριση σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32 του παρόντος νόμου. Για τη διευκόλυνση της εκκαθάρισης, οι συνεταιρισμοί αυτοί, αφού υποβάλουν φορολογική δήλωση για το τρέχον φορολογικό έτος εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, απαλλάσσονται για τα προηγούμενα φορολογικά έτη από κάθε πρόστιμο, πρόσθετο φόρο, τόκο ή προσαύξηση εκπρόθεσμης καταβολής το οποίο επιβλήθηκε λόγω της μη υποβολής παντός είδους δηλώσεων προς τη φορολογική διοίκηση, όπως εισοδήματος, Φ.Π.Α., ακινήτου περιουσίας, παρακρατούμενων φόρων, μεταβολών μητρώου, μισθωτών υπηρεσιών και λοιπών δηλώσεων.

7. **ν.4677/2020** (ΦΕΚ Α' 69/20.03.2020) «Κύρωση Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης», της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΑΡΙΟΝΑ ΕΛΛΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗ» και του Ελληνικού Δημοσίου». Άρθρο πρώτο: Στο άρθρο 6 της εν λόγω Σύμβασης προβλέπονται φορολογικές ρυθμίσεις/απαλλαγές/ατέλειες που τη διέπουν.
8. **ν. 4687/2020** (ΦΕΚ Α' 98/15.05.2020) «Κύρωση της Διακυβερνητικής Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας, του Κράτους του Ισραήλ, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ιταλικής Δημοκρατίας για ένα Σύστημα Αγωγού για τη μεταφορά φυσικού αερίου από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις ευρωπαϊκές αγορές». Στο άρθρο 10 της εν λόγω Συμφωνίας προβλέπεται ότι καμία διάταξή της δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά μέτρα εκτός από ότι κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος διασφαλίζει ότι η φορολογική μεταχείριση των Συμμετεχόντων στο Έργο όσον αφορά οποιοδήποτε μέρος των Δραστηριοτήτων του Έργου δεν θα είναι λιγότερο ευνοϊκή από εκείνη που ισχύει για τους υπηκόους του σε παρόμοιες περιστάσεις βάσει της γενικής φορολογικής νομοθεσίας για το εισόδημα και το κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένων των Συμβάσεων για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την αποτροπή της φοροδιαφυγής που ισχύουν μεταξύ των Μερών, αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος.
9. **ν.4688/2020** (ΦΕΚ Α' 101/24.05.2020) «Ειδικές μορφές τουρισμού και διατάξεις για την τουριστική ανάπτυξη». Άρθρο 10: Κίνητρα για την ίδρυση και λειτουργία καταδυτικών αξιοθέατων. Για χορηγίες από φυσικά ή νομικά πρόσωπα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα για τη χωροθέτηση, αδειοδότηση, ίδρυση, κατασκευή και λειτουργία ΕΕΑΧ, καταδυτικών πάρκων και ελεύθερων τεχνητών θαλάσσιων αξιοθέατων, δεν επιβάλλεται φόρος δωρεάς, εκτός αν οι χορηγίες υπερβαίνουν το ύψος της αντιπαροχής, και ισχύει γι' αυτές

οποιαδήποτε άλλη απαλλαγή ή ευνοϊκή διάταξη της ισχύουσας για τις χορηγίες νομοθεσίας.

10. **ν.4690/2020** (ΦΕΚ Α΄ 104/30.05.2020) «Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α΄ 84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α΄ 90) και άλλες διατάξεις». Άρθρο 1: Κύρωση της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α΄ 84). Στο άρθρο εξηκοστό δεύτερο της ως άνω Π.Ν.Π. για την ανάθεση μελέτης και κατασκευής έργου δημιουργίας κλινών ΜΕΘ, προβλέπεται ότι με απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθεται, υπό τη μορφή δωρεάς, το ποσό των οκτώ εκατομμυρίων (8.000.000) ευρώ από τον Ειδικό Λογαριασμό της Υπηρεσίας Διάθεσης Ευρωπαϊκών και Λοιπών Πιστώσεων της Βουλής των Ελλήνων, στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για την κατασκευή και προμήθεια πενήντα (50) νέων κλινών μονάδων εντατικής θεραπείας εντός τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Νοσημάτων Θώρακος Αθηνών «Η Σωτηρία». Η δωρεά αυτή απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κρατήσεως, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων φορολογικών διατάξεων και ως προς τη δωρεά αυτή δεν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Άρθρο 8: Τροποποίηση του άρθρου 40 του ν. 4640/2019. Οι διατάξεις του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170) εφαρμόζονται και στην περίπτωση ορισμού ή εκλογής προσωρινής διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 2, με την προϋπόθεση ότι οι οφειλές της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013 γεννήθηκαν και κατέστησαν ληξιπρόθεσμες κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων και δεν καταβλήθηκαν ή δεν αποδόθηκαν στο Δημόσιο από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Σε περίπτωση που οι εν λόγω φορολογικές οφειλές έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση, η ευθύνη βαρύνει τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που διορίζονται ή εκλέγονται σύμφωνα με την παρ. 2, υπό την ειδικότερη προϋπόθεση ότι κάθε δόση της ρύθμισης γεννήθηκε και κατέστη ληξιπρόθεσμη, ή η ρύθμιση απωλέσθηκε κατά τη διάρκεια της θητείας των ανωτέρω προσώπων από δόλο ή βαρεία αμέλειά τους. Άρθρο 17: Δωρεάν διάθεση αιθυλικής αλκοόλης προς το Υπουργείο Υγείας από νόμιμους κατόχους και από τα αζήτητα αποθέματα της ΑΑΔΕ για χρήση από νοσοκομεία, θεραπευτήρια και λοιπά ιδρύματα του Δημοσίου για ιατρικούς σκοπούς ή για την παρασκευή αντισηπτικών (.....) Στην

περίπτωση που φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει νομίμως αιθυλική αλκοόλη, εκδηλώνει την πρόθεση δωρεάς της προς τον σκοπό της χρήσης της, ως έχει, από κατονομαζόμενα στη δήλωση δωρεάς του δημόσια νοσοκομεία, θεραπευτήρια, κλινικές και νοσηλευτικά ιδρύματα για ιατρικούς σκοπούς, η αποδοχή της ανωτέρω δωρεάς διενεργείται μετά από προέλεγχο της καταλληλότητας της προς διάθεση αιθυλικής αλκοόλης, με δήλωση αποδοχής του Υπουργού Υγείας προς τον δωρητή της και ταυτόχρονη αποδοχή της άμεσης διάθεσής της υπέρ των ως άνω κατονομαζομένων προσώπων στη δήλωση δωρεάς. Η κατά τα ανωτέρω δωρεάν διάθεση, απαλλάσσεται από τυχόν οφειλόμενες φορολογικές και λοιπές επιβαρύνσεις. Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης και λοιποί φόροι, εισφορές ή τέλη που τυχόν έχουν καταβληθεί από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία κατέχουν νομίμως τα ανωτέρω προϊόντα, δεν επιστρέφονται. Άρθρο 18: Ρύθμιση για τη δημιουργία του Τεχνολογικού Πάρκου 4ης γενιάς. Η μεταβίβαση του ακινήτου ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου, μετά των επ' αυτού κτιριακών εγκαταστάσεων, με ΚΑΕΚ 190941901071/0/0, όπως αυτό εμφανίζεται στο Κτηματολογικό Φύλλο του Κτηματολογικού Γραφείου Καλαμαριάς, η σύσταση δικαιώματος επιφάνειας και η εγγραφή των δικαιωμάτων αυτών στο κατά τόπο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο υπέρ της «Αλεξάνδρεια Ζώνη Καινοτομίας ΑΕ» («Α.Ζ.Κ. ΑΕ»), της ΕΑΝΕΠ ΑΕ και τρίτων, λαμβάνουν χώρα ατελώς, και απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή άλλη επιβάρυνση. Τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 3982/ 2011 επεκτείνονται και στις συμβάσεις μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, καθώς και στις συμβάσεις δωρεάς κινητών πραγμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι πρόκειται για δωρεές που αφορούν στην υλοποίηση του συγκεκριμένου έργου της δημιουργίας του τεχνολογικού πάρκου. Κάθε σύμβαση μεταβίβασης δικαιώματος επιφάνειας, αγοραπωλησίας και δωρεάς κινητών (χρημάτων) και ακινήτων προς την ΕΑΝΕΠ για τη διασφάλιση της ανάπτυξης του Επιχειρηματικού Πάρκου κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 46 του ως άνω νόμου, καθώς και έκτασης εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου από την ΕΑΝΕΠ ή από επιχείρηση που έχει εγκατασταθεί ή μετεγκατασταθεί εντός του Επιχειρηματικού Πάρκου, απαλλάσσεται από τον φόρο μεταβίβασης και τον φόρο δωρεάς, αντιστοίχως. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες και κάθε άλλο θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.

11. ν.4693/2020 (ΦΕΚ Α' 116/17.06.2020) «Κύρωση της από 21.5.2020 τροποποίησης της από 3.6.2019 Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το έργο V της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού

Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας που κυρώθηκε με τον ν. 4564/2018 (Α' 170) και άλλες διατάξεις».

12. ν.4697/2020 (ΦΕΚ Α' 120/19.06.2020) «Κύρωση της Συμφωνίας για την έδρα μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) για τη λειτουργία του επιχειρησιακού γραφείου της EASO στην Ελλάδα». Άρθρο πρώτο: Στο άρθρο 8 της εν λόγω Σύμβασης προβλέπονται χρηματοδοτικές διευκολύνσεις για το επιχειρησιακό γραφείο της EASO στην Ελλάδα, ενώ στο άρθρο 10 προβλέπονται ρυθμίσεις, προνόμια και ασυλίες των εργαζομένων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO), καθώς και των οικογενειών αυτών, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, και θέματα ακίνητης περιουσίας.

13. ν.4701/2020 (ΦΕΚ Α' 128/30.06.2020) «Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις». Άρθρο 30: Ρυθμίσεις για την ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας. Στον ν. 4174/2013 (Α' 170) προστέθηκε το άρθρο «63B - ακύρωση ή τροποποίηση άμεσου προσδιορισμού φόρου, πράξης προσδιορισμού φόρου και πράξης επιβολής προστίμου», όπου τίθενται οι προϋποθέσεις προκειμένου η Φορολογική Διοίκηση να προβαίνει σε τροποποίηση ή ακύρωση άμεσου προσδιορισμού φόρου ή πράξης διοικητικού, εκτιμώμενου ή διορθωτικού προσδιορισμού φόρου ή πράξης επιβολής προστίμου, είτε κατόπιν αίτησης του φορολογούμενου είτε οίκοθεν, χωρίς αίτηση του φορολογούμενου, για τους λόγους: α) για πρόδηλη έλλειψη (ολική ή μερική) φορολογικής υποχρέωσης, β) για αριθμητικό ή υπολογιστικό λάθος. Άρθρο 31: Τροποποίηση του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 και παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για τη λήψη μέτρων και για την αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα. Προσδιορίζεται η αλληλέγγυα ευθύνη των φυσικών προσώπων ασκούντων διοίκηση σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες για την καταβολή ασφαλιστικών οφειλών των εν λόγω νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, καθώς περιορίζεται η ευθύνη στα φυσικά πρόσωπα που πράγματι άσκησαν διοίκηση και για οφειλές, οι οποίες έχουν βεβαιωθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του ν. 4646/2019, ήτοι πριν την 12η Δεκεμβρίου 2019, εφόσον εκτός από την τυπική ιδιότητα συνέτρεχαν σωρευτικά και οι τρεις προϋποθέσεις που θέτει το άρθρο 64 του ν.4646/2019 (Α' 201). Άρθρο 35: Μείωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. Για το έτος 2021, στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας των φυσικών προσώπων, για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου, δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί των γηπέδων εκτός σχεδίου πόλης ή οικισμού και μειώνεται ο ΕΝ.Φ.Ι.Α., από 10% μέχρι 30%, για όλα τα φυσικά πρόσωπα, ανάλογα με τη

συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας τους. Άρθρο 46 Αναστολή μέχρι τις 31.12.2020 της εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 47, 48 και 49 του ν.4646/ 2019 (Α' 201), με εξαίρεση τη διάταξη της Ενότητας Β του άρθρου 48 (αφορά τις υποχρεώσεις των συμβολαιογράφων για ηλεκτρονική υποβολή δηλώσεων κεφαλαίου).

14. ν. 4702/2020 (ΦΕΚ Α' 130/03.07.2020) «Κύρωση της από 21.5.2020 τροποποίησης της από 3.6.2019 Επιμέρους Σύμβασης Δωρεάς για το έργο V της από 6.9.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ιδρύματος «Κοινωφελές Ίδρυμα Σταύρος Σ. Νιάρχος» και του Ελληνικού Δημοσίου για την ενίσχυση και αναβάθμιση των υποδομών στον τομέα της υγείας που κυρώθηκε με τον ν. 4564/2018 (Α' 170) και άλλες διατάξεις».

15. ν. 4706/2020 (ΦΕΚ Α' 136/17.07.2020) «Εταιρική διακυβέρνηση ανωνύμων εταιρειών, σύγχρονη αγορά κεφαλαίου, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/828 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, μέτρα προς εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) 2017/1131 και άλλες διατάξεις». Άρθρο 82: Ρυθμίσεις καταβολής δόσεων για φόρο εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ για το έτος 2020. Ειδικά για το έτος 2020, εφόσον η πράξη προσδιορισμού του φόρου ΕΝ.Φ.Ι.Α. εκδοθεί εντός του Σεπτεμβρίου 2020, η πρώτη δόση καταβάλλεται μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 και η τελευταία μέχρι και τις 26 Φεβρουαρίου 2021. Άρθρο 83: Σύμβαση διανομής και σύστασης δικαιωμάτων επιφανείας μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΑΙΠΕΔ και πρόβλεψη πράξης κανονισμού επί των ακινήτων του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού - Αγίου Κοσμά. Άρθρο 88: Φορολογική αντιμετώπιση της Επιτροπής "Ελλάδα 21". Η Επιτροπή «Ελλάδα 2021», κατά το μέρος των συναλλαγών και συμβάσεων που καταρτίζει, απαλλάσσεται παντός άμεσου και έμμεσου φόρου, όπως ενδεικτικά του φόρου εισοδήματος, οιοδήποτε παρακρατούμενου φόρου, τέλους χαρτοσήμου, φόρου ασφαλιστρών, παντός τέλους ή ανταποδοτικού τέλους και κρατήσεως, εισαγωγικών ή τελωνειακών δασμών, δικαιώματος εκτελέσεως τελωνειακών εργασιών, Ειδικού φόρου Ακινήτων (ΕΦΑ), πλην του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), του φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων (ΦΜΑ) και του Κώδικα ΦΠΑ.

16. ν.4714/2020 (ΦΕΚ Α' 148/31.07.2020) «Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/822, (ΕΕ) 2020/876, (ΕΕ)2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου COVID-19 και άλλες διατάξεις». Άρθρο 6: Τροποποίηση του άρθρου 43 του ν. 2961/2001-Απαλλαγή δωρεών κινητών περιουσιακών Έλληνα υπηκόου, που κατοικούσε στο εξωτερικό

για δέκα (10) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις. Οι δωρεές κινητών περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στην αλλοδαπή και δεν έχουν αποκτηθεί κατά τα τελευταία δώδεκα (12) έτη στην ημεδαπή από Έλληνα υπήκοο, που είναι εγκατεστημένος στην αλλοδαπή για δέκα (10) τουλάχιστον συνεχόμενα έτη και, σε περίπτωση μετεγκατάστασής του στην Ελλάδα, δεν έχει παρέλθει διάστημα μεγαλύτερο των πέντε (5) ετών. Δεν περιλαμβάνονται στην απαλλαγή αυτή περιουσίες δημοσίων υπαλλήλων, στρατιωτικών και υπαλλήλων επιχειρήσεων που εδρεύουν στην Ελλάδα, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εγκαταστάθηκαν στην αλλοδαπή λόγω της ιδιότητάς τους αυτής.

Άρθρο 7: Τροποποίηση του άρθρου 44 του ν. 2961/2001-Υπολογισμός του φόρου χρηματικών δωρεών και γονικών παροχών, από τους γονείς προς τα τέκνα τους, για την αγορά πρώτης κατοικίας, εφόσον ο δωρεοδόχος τυγχάνει απαλλαγής πρώτης κατοικίας για την αγορά αυτή. Η αιτία δωρεάς ή γονικής παροχής κτήση χρηματικών ποσών υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται αυτοτελώς με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στην Α' κατηγορία, με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Β' κατηγορία και με συντελεστή σαράντα τοις εκατό (40%), προκειμένου για δικαιούχους που υπάγονται στη Γ' κατηγορία. Δωρεά ή γονική παροχή χρηματικών ποσών από γονείς προς τα τέκνα τους υπόκειται σε φόρο κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 29 του ν.2961/2001, εφόσον η δωρεά ή γονική παροχή πραγματοποιείται για την αγορά από αυτά πρώτης κατοικίας και τυγχάνει της απαλλαγής του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238).

Άρθρο 94: Ρυθμίσεις σχετικά με το Ίδρυμα Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και με τη συγχώνευση του Ιδρύματος Σταματίου Δεκόζη Βούρου στο Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών -Ίδρυμα Βούρου - Ευταξία. Η συμβολαιογραφική πράξη για τη συμφωνία συγχώνευσης του κοινωφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Σταματίου Δεκόζη Βούρου» (Β.Δ., ΦΕΚ Α' 153/1959) με το κοινωφελές ίδρυμα με την επωνυμία «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου - Ευταξία» (Ν.Δ. 208/4-10- 1973, ΦΕΚ Α' 273) και η μεταγραφή της απαλλάσσεται οποιασδήποτε αμοιβής και οποιωνδήποτε άλλων τελών και φόρων, υποκείμενη και στις δύο περιπτώσεις αποκλειστικώς και μόνο στα προβλεπόμενα πάγια τέλη. Η σύνταξη της συμβολαιογραφικής αυτής πράξης και η μεταγραφή της δεν απαιτούν την έκδοση και επισύναψη οποιουδήποτε άλλου δημοσίου ή ιδιωτικού εγγράφου, που κατά νόμο απαιτείται για συγχωνεύσεις και για τα περιλαμβανόμενα σ' αυτές ακίνητα οποιωνδήποτε άλλων νομικών προσώπων ή και περιουσιών.

Άρθρο 96: Τροποποίηση του άρθρου 3 του ν. 4223/2013 - Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ για το έτος 2020 των ακινήτων στις πληγείσες περιοχές από τις πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018. Ειδικά για τα

έτη 2018, 2019 και 2020 απαλλάσσονται τα ακίνητα που ευρίσκονται σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, τις οποίες έπληξαν οι πυρκαγιές της 23ης και 24^{ης} Ιουλίου 2018, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, που θα έχουν εκδοθεί έως τις 31.12.2020, και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκουν στον υπόχρεο σε φόρο για τα έτη αυτά. Επίσης, για τα έτη 2018, 2019 και 2020 απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των θανόντων εξαιτίας των πυρκαγιών του προηγούμενου εδαφίου.

17. ν.4722/2020 (ΦΕΚ Α' 177/15.09.2020) «Κύρωση: α) της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Επείγουσες ρυθμίσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών του Εθνικού Συστήματος Υγείας, προστασίας από τη διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, στήριξης της αγοράς εργασίας και διευκόλυνσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας» (Α' 157) και β) της από 22.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Εκτακτα μέτρα για την ενίσχυση των αστικών συγκοινωνιών, την προμήθεια μέσων ατομικής προστασίας και την πρόσληψη προσωπικού καθαριότητας των σχολικών μονάδων, τη στήριξη των τουριστικών επιχειρήσεων και της αγοράς εργασίας και την ενίσχυση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας προς αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, καθώς και τη στήριξη των πλημυροπαθών της Εύβοιας που επλήγησαν κατά τις πλημμύρες της 8ης και 9ης Αυγούστου 2020» (Α' 161) και άλλες διατάξεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλων επειγόντων ζητημάτων». Άρθρο 10: Διαδικασία ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ της υπό ειδικής διαχείρισης επιχείρησης και του Δημοσίου - Τροποποίηση της παρ. 5 του άρθρου 75 του ν. 4307/2014 (Α' 246). Η παρ. 5 του άρθρου 75 του ν. 4307/2014 (Α' 246), αντικαθίσταται ως εξής: «5. Οι πράξεις για την πραγματοποίηση της μεταβίβασης απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και τελών χαρτοσήμου, εξαιρουμένου του ΦΠΑ. Επίσης, η υπό ειδική διαχείριση επιχείρηση απαλλάσσεται από την υποχρέωση να προσκομίσει αποδεικτικό ενημερότητας της φορολογικής διοίκησης και ασφαλιστική ενημερότητα για τη σύναψη της σύμβασης μεταβίβασης, για τη λήψη δανείων, πιστοδοτήσεων και χρηματοδοτήσεων οποιασδήποτε μορφής, καθώς και για κάθε άλλη συναλλαγή με το Δημόσιο, καθόλη τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης. Στη σύμβαση μεταβίβασης δεν απαιτείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, να μνημονεύονται ούτε να προσαρτώνται πιστοποιητικά της

φορολογικής διοίκησης οποιασδήποτε μορφής ή χρήσης, ούτε οποιασδήποτε άλλης δημόσιας υπηρεσίας, οργανισμού ή εταιρείας ή των ΟΤΑ κάθε βαθμού, ούτε βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις τρίτων προβλεπόμενες σε οποιαδήποτε διάταξη νόμου. Κατ' εξαίρεση γίνεται μνεία και προσαρτώνται αντίγραφο κτηματολογικού φύλλου και απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος για τα μεταβιβαζόμενα δικαιώματα σε ακίνητα περιοχών στις οποίες υφίσταται λειτουργούν κτηματολόγιο και τοπογραφικό διάγραμμα του άρθρου 5 του ν. 651/1977, όπου απαιτείται κατά την κείμενη νομοθεσία. Οι υποθηκοφύλακες και Προϊστάμενοι κτηματολογικών γραφείων καταχωρούν υποχρεωτικά τη σύμβαση μεταβίβασης στα οικεία βιβλία, κατά τα παραπάνω κατ' εξαίρεση προβλεπόμενα. Τα προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και σε περιπτώσεις συμβολαιογραφικών πράξεων που αφορούν σε δικαιοπραξίες του ειδικού διαχειριστή κατά τη διάρκεια της ειδικής διαχείρισης και μόνο για το συμβαλλόμενο πρόσωπο που βρίσκεται σε ειδική διαχείριση. Τα προηγούμενα εδάφια έχουν εφαρμογή στην περίπτωση σύναψης συμβολαιογραφικών πράξεων για την ανταλλαγή ακινήτων, ίσης αξίας σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 72, μεταξύ της υπό ειδική διαχείριση επιχείρησης και του Δημοσίου ή και νομικών προσώπων τα οποία απολαμβάνουν τα προνόμια του Δημοσίου, και ισχύουν και για τα δύο αντισυμβαλλόμενα μέρη. Στην περίπτωση ανταλλαγής ακινήτων ίσης αξίας με τους ως άνω αντισυμβαλλομένους, στη σχετική συμβολαιογραφική πράξη αναγράφεται μόνο η αξία κάθε ανταλλασσόμενου ακινήτου, σύμφωνα με τις εκθέσεις εκτίμησης του άρθρου 72. Επιπλέον, σε περίπτωση ανταλλαγής ακινήτων μεταξύ των ως άνω αντισυμβαλλομένων, κατά την οποία τα εκποιούμενα ακίνητα βαρύνονται με εμπράγματα ασφάλειες, κατασχέσεις και εν γένει περιορισμούς διάθεσης, τα βάρη και οι περιορισμοί δεν εμποδίζουν την ανταλλαγή και μεταφέρονται εξ ολοκλήρου αυτοδικαίως και χωρίς να απαιτείται συναίνεση των προσώπων υπέρ των οποίων αυτά υφίστανται, στα ίσης αξίας ακίνητα που αποκτώνται, συνεπεία της ανταλλαγής, από την υπό ειδική διαχείριση επιχείρηση. Η μεταφορά των βαρών και περιορισμών στα εξ ανταλλαγής ακίνητα της υπό ειδική διαχείριση επιχείρησης, γίνεται αναδρομικώς από τον χρόνο της αρχικής εγγραφής έκαστου στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο και με την ίδια χρονική τάξη μεταξύ τους, ως αυτά είχαν κατά τη σύστασή τους. Η ως άνω κατάργηση και μεταφορά βαρών και περιορισμών επί των ακινήτων συντελείται από και διά της μεταγραφής του συμβολαίου ανταλλαγής στο αρμόδιο υποθηκοφυλακείο ή κτηματολογικό γραφείο. Ο Προϊστάμενος του αρμόδιου υποθηκοφυλακείου ή κτηματολογικού γραφείου διενεργεί υποχρεωτικά και ατελώς, αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, τις σχετικές πράξεις διαγραφής των αρχικών εγγραφών στα μεταβιβαζόμενα

αιτία ανταλλαγής ακίνητα και τις μεταφέρει, με τους ίδιους όρους και τάξη, στα αποκτώμενα από την υπό ειδική διαχείριση επιχείρηση, αιτία ανταλλαγής, ακίνητα. Ο περιορισμός αμοιβών της παρ. 6 εφαρμόζεται και σε συμβάσεις ανταλλαγής ακινήτων της παρ. 4 του άρθρου 72, εφόσον δεν ισχύουν ευνοϊκότερες διατάξεις κατά τη σύναψη και μεταγραφή της σύμβασης.» Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής διαχείρισης πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

18. ν.4726/2020 (ΦΕΚ Α' 181/18.09.2020) «Αναμόρφωση θεσμικού πλαισίου των αρχαιρεσιών των αθλητικών φορέων, διακρινόμενοι συνοδοί αθλητών ΑμεΑ, σύσταση Εθνικής Πλατφόρμας Αθλητικής Ακεραιότητας, Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή (Ε.Ο.Ε.), Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή (Ε.Π.Ε.) και άλλες διατάξεις». Άρθρο 29: Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων επί ακινήτων των κατοίκων σε μικρά ακριτικά νησιά. Σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία, όπως προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους ευρίσκεται σε μικρά ακριτικά νησιά με πληθυσμό κάτω των χιλίων διακοσίων (1.200) κατοίκων, βάσει των ως άνω δηλώσεων, των Περιφερειακών Ενοτήτων Ικαρίας, Λήμνου, Σάμου, Χίου, Καλύμνου, Καρπάθου, Ρόδου και Κω, καθώς και στον Δήμο Γαύδου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και στον Δήμο Κεντρικής Κέρκυρας και Διαποντίων Νήσων της Περιφερειακής Ενότητας Κέρκυρας. Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί των ακινήτων του προηγούμενου εδαφίου που βρίσκονται στα νησιά αυτά.

19. ν.4728/2020 (ΦΕΚ Α' 186/29.09.2020) «Επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις». Άρθρο 9: Καταβολή δόσεων ΕΝΦΙΑ για το έτος 2020. Ειδικά για το έτος 2020, ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) καταβάλλεται σε έξι (6) ισόποσες μηνιαίες δόσεις. Η πρώτη και η δεύτερη δόση δύνανται να καταβληθούν μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Οκτωβρίου 2020 και καθεμιά από τις επόμενες, μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων (4) επόμενων μηνών. Άρθρο 20: Διαδικασία αποδοχής δωρεών. Με το ως άνω άρθρο αντικαθίσταται το άρθρο όγδοο της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και τροποποιήθηκε με το άρθρο δέκατο της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86).

20. ν.4736/2020 (ΦΕΚ Α' 200/20.10.2020) «Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον και

λοιπές διατάξεις». Άρθρο 23: Ρυθμίσεις θεμάτων διαγωνισμών ΛΑΡΚΟ - Τροποποιήσεις του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32). Με το ως άνω άρθρο τροποποιούνται: α) τα εδάφια πρώτο έως τρίτο και πέμπτο της περ. α' της παρ. 8 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 (Α' 32), β) το πρώτο και δεύτερο εδάφια της περ. γ' της παρ. 8 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020 και γ) το πρώτο εδάφιο της περ. α' της παρ. 9 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020. Με το ως άνω άρθρο επίσης αντικαθίσταται η περ. β' της παρ. 8 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020, όπως και η παρ. 11 του άρθρου 21 του ν. 4664/2020.

21. ν.4737/2020 (ΦΕΚ Α' 204/22.10.2020) «Κύρωση της από 24.9.2020 τροποποίησης της από 26.7.2018 Σύμβασης Δωρεάς μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου, του Κοινοφελούς Ιδρύματος με την επωνυμία «Κοινοφελές Ίδρυμα «ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ» (ALEXANDER S. ONASSIS PUBLIC BENEFIT FOUNDATION)», που εδρεύει στο VADUZ του LIECHTENSTEIN, και του Ωνάσειου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου (Ν.Π.Ι.Δ.), επείγουσες ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες διατάξεις». Άρθρο πρώτο: Κύρωση της από 24.9.2020 τροποποίησης της από 26.7.2018 σύμβασης δωρεάς και του Παραρτήματός της. Στο 1.6 της Σύμβασης προβλέπεται η τροποποίηση του άρθρου 6 της αρχικής σύμβασης περί φορολογικών απαλλαγών. Άρθρο τριακοστό δεύτερο: Δωρεά για την ολοκλήρωση του έργου κατασκευής ΜΕΘ. Στο άρθρο εξηκοστό δεύτερο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104) προστίθεται παρ. 1Α, σύμφωνα με την οποία με απόφαση του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ύστερα από σχετικό αίτημα του Υπουργού Υγείας, διατίθεται, υπό τη μορφή δωρεάς, το ποσό των οκτακοσίων χιλιάδων (800.000) ευρώ από τον Ειδικό Λογαριασμό της Υπηρεσίας Διάθεσης Ευρωπαϊκών και Λοιπών Πιστώσεων της Βουλής των Ελλήνων, στην εταιρεία «ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.» για τη λειτουργική ολοκλήρωση, με την προσθήκη πεζογέφυρας, της κατασκευής του έργου της παρ. 1. Η δωρεά αυτή απαλλάσσεται από κάθε φόρο, τέλος, εισφορά ή κράτηση, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων φορολογικών διατάξεων και δεν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης.

22. ν.4738/2020 (ΦΕΚ Α' 207/27.10.2020) «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις». Άρθρο 11: Αξία των ακινήτων της αίτησης. Ορισμοί της αξίας των ακινήτων που υποβάλλονται στην αίτηση για την εξωδικαστική ρύθμιση οφειλών υποβάλλεται από τον οφειλέτη ηλεκτρονικά στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.). Άρθρο 12: Άδεια για την επεξεργασία και την κοινοποίηση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση. Με την αίτηση παρέχεται από τον οφειλέτη άδεια για κοινοποίηση στους συμμετέχοντες πιστωτές, επεξεργασία και διασταύρωση από

αυτούς των δεδομένων του, τα οποία περιλαμβάνονται στην αίτηση, των δεδομένων του που προσδιορίζονται στο άρθρο 10, των εγγράφων και στοιχείων που απαιτούνται σύμφωνα με την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, όσο και άλλων δεδομένων του που βρίσκονται στην κατοχή των συμμετεχόντων πιστωτών για τους σκοπούς της διαδικασίας εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών. Το άρθρο περιλαμβάνει κατά περίπτωση, στοιχεία και έγγραφα που προσκομίζονται με την αίτηση. Άρθρο 64: Μεταβιβάσεις περιουσίας και υποχρεώσεων επιχείρησης σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης. Άρθρο 170: Φορολογικές και διοικητικές διευκολύνσεις - εξαιρετικές διατάξεις. Η ωφέλεια των νομικών προσώπων, καθώς και των φυσικών προσώπων που αποκτούν εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, και η οποία προκύπτει από τη διαγραφή ή ρύθμιση μέρους ή του συνόλου των χρεών τους ως αποτέλεσμα: α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή β. συμφωνίας εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ανεξάρτητα από τη συναίνεση του οικείου πιστωτή, ή γ. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 192 έως 196, δεν θεωρείται δωρεά και δεν αποτελεί εισόδημα. Η συγκεκριμένη διάταξη εφαρμόζεται ως ειδικότερη κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, συμπεριλαμβανομένης της παρ. 6 του άρθρου 21, του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), καθώς και του άρθρου 62 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94). Η ωφέλεια των φυσικών προσώπων που δεν εμπίπτουν στην παρ. 1 και προκύπτει από τη διαγραφή ή ρύθμιση μέρους ή του συνόλου των χρεών τους ως αποτέλεσμα: α. Αναδιάρθρωσης οφειλών στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή β. απαλλαγής που προβλέπεται στα άρθρα 192 έως 196, δεν θεωρείται δωρεά και δεν αποτελεί εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 5 του ν. 4172/2013. Το κέρδος από τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη κατ' εφαρμογή συμφωνίας εξυγίανσης σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου του παρόντος νόμου ή της εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου του παρόντος νόμου απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων. Κάθε σύμβαση που συνάπτεται και κάθε πράξη που ενεργείται στο πλαίσιο της πτωχευτικής εκκαθάρισης του Κεφαλαίου Α΄ του Πέμπτου Μέρους του Δευτέρου Βιβλίου, της εξωδικαστικής ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου ή της συμφωνίας εξυγίανσης του Κεφαλαίου Β΄ του Μέρους Δευτέρου του Πρώτου Βιβλίου, ή της άσκησης του δικαιώματος του άρθρου 219 του παρόντος νόμου, οι συνεπεία αυτής επιμέρους μεταβιβάσεις, οι

μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη για την πραγμάτωση τους, απαλλάσσονται από τέλη χαρτοσήμου και κάθε άλλο έμμεσο φόρο ή τέλος (πλην Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α. και του Φ.Μ.Α.). Οι απαλλαγές αυτές επέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται η υποβολή οποιασδήποτε σχετικής δήλωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.). Κάθε σύμβαση που συνάπτεται και κάθε πράξη που ενεργείται κατά τα άρθρα 64, 160, ή 219, οι συνεπεία αυτής επιμέρους μεταβιβάσεις, οι μεταγραφές και κάθε άλλη πράξη για την πραγμάτωσή τους, απαλλάσσονται από κάθε φόρο, τέλος ή δικαίωμα του Δημοσίου ή τρίτων, καθώς και τελών χαρτοσήμου με εξαίρεση τον Φ.Π.Α. για τον οποίο εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Φ.Π.Α.. Οι απαλλαγές αυτές επέρχονται αυτοδικαίως, χωρίς να απαιτείται και η υποβολή οποιασδήποτε σχετικής δήλωσης στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

Άρθρο 171: Λοιπές διευκολύνσεις - περιορισμός δικαιωμάτων και αμοιβών - εξαιρετικές διατάξεις. Στο άρθρο αυτό προβλέπεται, μεταξύ των άλλων ότι το άρθρο 479 του Αστικού Κώδικα δεν ισχύει σε περίπτωση μεταβίβασης περιουσίας ή επιχείρησης του οφειλέτη κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Άρθρο 226: Τελικές διατάξεις Μέρους Δευτέρου. Κατά την απόκτηση του ακινήτου από τον φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης εφαρμόζονται οι φορολογικές και λοιπές διευκολύνσεις των άρθρων 170 και 171.

Άρθρο 265: Καταργούμενες διατάξεις. Από την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου του άρθρου 270 καταργούνται οι διατάξεις που αναφέρονται σε αυτό το άρθρο, μεταξύ των οποίων και ο ν. 3588/2007 (Α' 153). Όπου γίνεται αναφορά σε νόμο στον Πτωχευτικό Κώδικα, ν. 3588/2007, νοείται ο παρών νόμος.

Άρθρο 300: Αναστολή εφαρμογής διάταξης στη φορολογία δωρεών. Η περ. α' της ενότητας Β' του άρθρου 43 του ν. 2961/2001 (Α' 266) αναστέλλεται για δωρεές που πραγματοποιούνται από την ψήφιση του νόμου μέχρι τις 31.12.2021. Για το χρονικό διάστημα της παρούσας τα νομικά πρόσωπα της παρ. 3 του άρθρου 25 απαλλάσσονται από τον φόρο δωρεάς.

Άρθρο 301: Αύξηση εμβαδού ακινήτου προς κάλυψη στεγαστικών αναγκών - Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν. 1078/1980. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 13 του άρθρου 1 του ν. 1078/1980 (Α' 238), οι λέξεις «είκοσι (20) τ.μ.» αντικαθίστανται με τις λέξεις «είκοσι πέντε (25) τ.μ.» και οι λέξεις «είκοσι πέντε (25) τ.μ.» αντικαθίστανται με τις λέξεις «τριάντα (30) τ.μ.». **Άρθρο 306:** Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων - Προσθήκη άρθρου 145B στον ν. 4261/2014.

23. ν.4756/2020 (ΦΕΚ Α' 235/26.11.2020) «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων». **Άρθρο 20:** Ρύθμιση θεμάτων Ιδρύματος «Ορφανοτροφείο

Χαραλάμπους Ιωσηφόγλου». Συγκεκριμένα ακίνητα του Ιδρύματος «Ορφανοτροφείο Χαραλάμπους Ιωσηφόγλου» τα οποία έπαυσαν να εξυπηρετούν τον κοινωφελή σκοπό για τον οποίο δόθηκαν από το έτος 1952 μέχρι και σήμερα και ουσιαστικά έχουν αυτοδίκαια περιέλθει δυνάμει του δευτέρου εδαφίου του άρθρου μόνου του ν. 5160/1931 (Α' 259) στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, προκειμένου να διατεθούν για ανάλογους κοινωνικούς, προνοιακούς ή κοινωφελείς σκοπούς, απαλλάσσονται παντός φόρου και οικονομικής υποχρέωσης και ευθύνης από το έτος 1952 και εφεξής. Άρθρο 41: Παρακράτηση τιμήματος σε περίπτωση οφειλής στον e-ΕΦΚΑ και την Α.Α.Δ.Ε., για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος. Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4611/2019 προστέθηκε η περ. γ'. Στις περιπτώσεις που το τίμημα από τη μεταβίβαση ακινήτου δεν υπολείπεται της αντικειμενικής αξίας αυτού και δεν επαρκεί για την ολοσχερή εξόφληση του αναγραφόμενου ποσού στις Βεβαιώσεις Οφειλής προς τη ΔΟΥ και τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, από αυτό ικανοποιούνται συμμέτρως οι απαιτήσεις της Φορολογικής Διοίκησης με τις απαιτήσεις του e-ΕΦΚΑ, μετά την ολοσχερή εξόφληση των φόρων κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής και ΕΝ.Φ.Ι.Α. και τη χορήγηση των πιστοποιητικών του άρθρου 105 του Κώδικα διατάξεων φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, ο οποίος κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (Α' 266) και του άρθρου 54Α του ν. 4174/2013 (Α' 170). Για τη μεταβίβαση ακινήτου λόγω χαριστικής αιτίας, εφόσον υφίσταται οφειλή, ρυθμισμένη ή μη, χορηγείται από τον ΕΦΚΑ και το ΕΤΕΑΕΠ βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας προς τον σκοπό της μεταβίβασης ή της παραχώρησης, εφόσον υπάρχει ισόποση διασφάλισή της.

24. ν.4758/2020 (ΦΕΚ Α' 242/04.12.2020) «Περιστολή του λαθρεμπορίου - Κύρωση του Πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών, διατάξεις για τα τέλη κυκλοφορίας και τα τέλη ταξινόμησης, κίνητρα για την προσέλκυση φορολογικών κατοίκων και άλλες διατάξεις». Άρθρα 29-37: Διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιών, σχολαζουσών κληρονομιών κ.λπ. Άρθρο 56: Παράταση αναστολής εφαρμογής των υποχρεώσεων των συμβολαιογράφων για τις δηλώσεις μεταβιβάσεων ακινήτων των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 - Αντικατάσταση της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 4652/2020. Αναστολή μέχρι την 30ή.6.2021 της εφαρμογή των άρθρων 47, 48 και 49 του ν. 4646/2019 (Α' 201), με εξαίρεση τη διάταξη της Ενότητας Β' του άρθρου 48. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) μπορεί να προβλέπεται η ηλεκτρονική υποβολή των δηλώσεων φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων, κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια, να καθορίζονται

ο τρόπος, το περιεχόμενο και ο χρόνος υποβολής τους, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος. Άρθρο 74: Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων - Απαλλαγή από ΕΝ.Φ.Ι.Α. - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4223/2013. Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων ακινήτων που ανήκουν στις δημόσιες ανώνυμες εταιρείες που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του ν. 4758/2020 και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Άρθρο 75: Ρύθμιση ζητημάτων ειδικής εκκαθάρισης δημοσίων επιχειρήσεων που τελούν σε τέτοιο καθεστώς - Τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3717/2008. Προβλέπεται η τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 11 του ν. 3717/2008, ώστε οι εταιρείες Ολυμπιακές Αερογραμμές Α.Ε., Ολυμπιακής Αεροπορία – Υπηρεσίες Α.Ε. και Ολυμπιακή Αεροπολία Α.Ε. Galileo hellas Α.Ε. να απαλλάσσονται, για όσο χρόνο αυτές τελούν υπό το καθεστώς της ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005 (Α' 314), από την υποχρέωση προσκόμισης πιστοποιητικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας και από την καταβολή ΤΑΠ και ΕΝ.Φ.Ι.Α. για τη σύναψη συμβάσεων μεταβίβασης, τη λήψη δανείων, τη θεώρηση βιβλίων και στοιχείων και για κάθε άλλη συναλλαγή τους με το Δημόσιο. Το ίδιο εφαρμόζεται και στις επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005 πριν τη δημοσίευση του παρόντος.

25. **ν.4759/2020** (ΦΕΚ Α' 245/09.12.2020) «Εκσυγχρονισμός της Χωροταξικής και Πολεοδομικής Νομοθεσίας και άλλες διατάξεις». Άρθρο 81: Ζητήματα κάθετων και οριζόντιων ιδιοκτησιών - Τροποποίηση των παρ. 7 και 9 του άρθρου 98 του ν. 4495/2017. Οι παρ. 7 και 9 του άρθρου 98 του ν. 4495/2017 (Α' 167) τροποποιήθηκαν και προστέθηκε η παρ. 10 που ορίζει ότι στις περιπτώσεις των προηγούμενων άρθρων προβλέπεται το δικαίωμα του ιδιοκτήτη να προβαίνει μονομερώς σε συμβολαιογραφική πράξη τροποποίησης της πράξης σύστασης οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας, η δήλωση φόρου μεταβίβασης δύναται να υποβάλλεται μονομερώς.

26. **ν.4761/2020** (ΦΕΚ Α' 248/13.12.2020) «Αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, ρυθμίσεις για το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και το μουσείο «Φοίβος Ανωγειανάκης» και άλλες διατάξεις». Άρθρο 18: Υποχρεώσεις - Απαλλαγές - Ατέλειες – Προνόμια». Ο Ο.Δ.Α.Π. απολαμβάνει τα ουσιαστικά και δικονομικά προνόμια και τις φορολογικές, δασμολογικές και λοιπές απαλλαγές του Ελληνικού Δημοσίου, με εξαίρεση τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων

(ΕΝ.Φ.Ι.Α.), τους φόρους κληρονομιών και δωρεών, το τέλος χαρτοσήμου, τα τέλη κυκλοφορίας, τον φόρο προστιθέμενης αξίας, για όσα είδη ή υπηρεσίες του υπάγονται σε αυτόν κατά την κείμενη νομοθεσία, καθώς και τον φόρο εισοδήματος μόνο για την περ. α' του άρθρου 46 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Στον Ο.Δ.Α.Π., εφαρμόζονται όλες οι ουσιαστικές και διαδικαστικές διατάξεις του Κώδικα Δικών του Δημοσίου (δ. της 26 Ιουν./10 Ιουλ.1944, Α' 139).

27. ν.4764/2020 (ΦΕΚ Α' 256/23.12.2020) «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις». Άρθρο 72: Δωρεά φορητών κλινών ΜΕΘ από την Επιτροπή «Ελλάδα 2021». Η δωρεά αυτή απαλλάσσεται παντός φόρου, τέλους, εισφοράς ή κρατήσεως, κατά παρέκκλιση όλων των κείμενων φορολογικών διατάξεων, και ως προς τη δωρεά αυτή δεν επιβάλλεται κατάσχεση στα χέρια οποιουδήποτε τρίτου, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης, γενικής ή ειδικής, διάταξης. Άρθρο 76: Μη επιβολή προστίμων σε εκπρόθεσμες τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων(Ε9). Για εκπρόθεσμες τροποποιητικές δηλώσεις στοιχείων ακινήτων (Ε9) ετών 2010 και επόμενων, που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν από τις 31.12.2014 μέχρι την ανάρτηση των κτηματολογικών στοιχείων στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, όπως αυτή προκύπτει από σχετική διαπιστωτική πράξη του Δ.Σ. του Ν.Π.Δ.Δ. «Ελληνικό Κτηματολόγιο», η οποία κοινοποιείται προς τον Υπουργό Οικονομικών, δεν επιβάλλονται το πρόστιμο του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 (Α' 170) ή το αυτοτελές πρόστιμο του άρθρου 4 του ν. 2523/1997 (Α' 179). Πρόστιμα που έχουν βεβαιωθεί δεν διαγράφονται. Πρόστιμα που έχουν καταβληθεί, δεν επιστρέφονται. Άρθρο 79: Φορολογία κερδών από τυχερά παίγνια. Συντελεστές φορολόγησης. Στα τυχερά παίγνια που διεξάγονται με στήλες, υποβάλλονται σε φόρο ανά δελτίο παιχνιδιού, σύμφωνα με τη σχετική κλίμακα. Άρθρο 91: Ειδική εκκαθάριση δημοσίων επιχειρήσεων. Απαλλαγή από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α. των δικαιωμάτων ακινήτων που ανήκουν στις δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης του άρθρου 14α του ν. 3429/2005, πριν από τη δημοσίευση του ν. 4758/2020 και στις οποίες το ελληνικό Δημόσιο ασκεί άμεσα αποφασιστική επιρροή, ως κύριος μετοχών που εκπροσωπούν την απόλυτη πλειοψηφία του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

3.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

1. **A.1010/20.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 187/30.01.2020): «Καθορισμός χρόνου έναρξης εφαρμογής για την υπαγωγή στη πάγια ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 43 του ν. 4646/2019 (ΦΕΚ 201 Α΄) καθώς και ειδικών θεμάτων και λεπτομερειών εφαρμογής της πάγιας ρύθμισης της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν. 4152/2013, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν. 4646/2019. (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
2. **A.1013/23.01.2020** (ΦΕΚ Β΄ 87/24.01.2020): Καθορισμός διαδικασίας διακανονισμού έκπτωσης ΦΠΑ για ακίνητα που έχουν υπαχθεί σε καθεστώς αναστολής εφαρμογής ΦΠΑ. (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
3. **A.1064/27.03.2020** (ΦΕΚ Β΄ 1079/28.03.2020): Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου, τελών χαρτοσήμου, περιβαλλοντικού τέλους πλαστικής σακούλας, φόρου διανομής και δηλώσεων φόρου κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και κερδών από τυχερά παίγνια με καταληκτική ημερομηνία υποβολής εντός των μηνών Μαρτίου και Απριλίου 2020. (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
4. **A.1103/06.05.2021** (ΦΕΚ Β΄ 1919/19.05.2020): Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΟΛ.1282/31.12.2013 Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε.(54Β΄/16.1.2014), όπως ισχύει, σχετικά με την επιβολή προληπτικών ή διασφαλιστικών του δημοσίου συμφέροντος μέτρων άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013.
5. **A.1123/29.05.2020** (ΦΕΚ Β΄ 2160/04.06.2020): Παράταση του χρόνου υποβολής δηλώσεων φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής εντός των μηνών Μαρτίου, Απριλίου και Μαΐου 2020.
6. **A. 1137/11.06.2020** (ΦΕΚ Β΄ 2423/18.06.2020): Καθορισμός της διαδικασίας υποβολής δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου, κοινοποίησης των πράξεων προσδιορισμού του φόρου και λήψης πιστοποιητικών των φορολογιών κεφαλαίου.
7. **A.1161/03.07.2020** (ΦΕΚ Β΄ 3020/21.07.2020): Πιστοποιητικά και βεβαιώσεις που εκδίδουν οι Δ.Ο.Υ. (ΑΔΑ: 9Π9746ΜΠ3Ζ-ΡΣΗ).
8. **A.1202/03.09.2020** (ΦΕΚ Β΄ 3907/14.09.2020): Τροποποίηση της ΠΟΛ. 1176/2018 απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), όπως ισχύει. (Διαδικασία χορήγησης απαλλαγής ΕΝΦΙΑ στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν χορηγήθηκε αυτή για τα έτη 2018, 2019 και 2020 για τα ακίνητα που υπέστησαν ζημιές

στις περιοχές της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφερειακής Ενότητας Κορινθίας, τις οποίες έπληξαν οι πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018).

9. **A.1206/29.05.2020** (ΦΕΚ Β' 4173/28.09.2020): Τροποποίηση της ΠΟΛ. 1056/2017 "Εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15 του ν.3091/2002 (330 Α') για τον ειδικό φόρο επί των ακινήτων – απαιτούμενα δικαιολογητικά και διαδικασία χορήγησης των απαλλαγών". (ΑΔΑ: ΩΜ7Θ46ΜΠ3Ζ-ΣΕΞ).
10. **A.1262/11.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5475/11.12.2020): Έκδοση πράξης εκτιμώμενου προσδιορισμού του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) νομικών προσώπων και οντοτήτων για το έτος 2015. (ΑΔΑ: ΩΕΗΥ46ΜΠ3Ζ-Τ92).
11. **A.1275/15.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5576/17.12.2020) (κοινή με άλλες Διευθύνσεις): Χορήγηση επιδόματος θέρμανσης για την χειμερινή περίοδο 2020/2021 και καθορισμός του ύψους, των δικαιούχων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας χορήγησης αυτού. (ΑΔΑ: ΨΕ0346ΜΠ3Ζ-Β1Φ).
12. **A.1276/14.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5635/21.12.2020): Παράταση της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φόρου κληρονομιών, δωρεών και γονικών παροχών με καταληκτική ημερομηνία υποβολής εντός των μηνών Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020. (ΑΔΑ: Ψ2ΠΠ46ΜΠ3Ζ-ΝΡΑ).
13. **A.1278/18.12.2020** (ΦΕΚ Β' 5636/21.12.2020): Παράταση της προθεσμίας της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης, που ορίζεται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 6 του άρθρου 4 της Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. 1206/2020.

3.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες

1. **E.2025/27.02.2020**: Κοινοποίηση των διατάξεων της πάγιας ρύθμισης της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν.4152/2013 (ΦΕΚ Α' 107/2013) όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με τις διατάξεις των άρθρου 43 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201/2019) και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας Απόφασης Υφυπουργού Οικονομικών Α. 1010/2020 (ΦΕΚ Β' 187) καθώς και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους. (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις) (Το πεδίο εφαρμογής, η διαδικασία και τα αποτελέσματα της υπαγωγής στη ρύθμιση των βεβαιωμένων και ληξιπρόθεσμων οφειλών στις ΔΟΥ/Ελεγκτικά Κέντρα και Τελωνεία).
2. **Ο.1045207 ΕΞ 2020/03.03.2020**: Κοινοποίηση της Γνωμοδότησης 144/2019 του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμήμα Β') σχετικά με την εγκυρότητα και τα έννομα

αποτελέσματα δήλωσης αποποίησης κληρονομιάς που διενεργήθηκε για λογαριασμό ανηλίκων τέκνων χωρίς την τήρηση της προβλεπόμενης από το νόμο διαδικασίας.

3. **E.2032/19.03.2020:** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 81 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α' 201) για την απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ ακινήτων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τις ανάγκες της Δημόσιας Υγείας.
4. **E.2042/27.03.2020 (ΑΔΑ: 6Υ5Α46ΜΠ32-712):** Κοινοποίηση διατάξεων των άρθρων 1, 9, 10, 21, και 22 του ν.4664/2020: Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μερίσματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α' 212) και άλλες διατάξεις (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
5. **E.2043/06.04.2020 (ΑΔΑ: ΡΓΥ046ΜΠ3Ζ-ΓΜΤ):** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων πρώτου, δευτέρου, τρίτου, τετάρτου, πέμπτου,, έκτου, δέκατου, εξηκοστού τρίτου και εξηκοστού ένατου της από 30/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) και του άρθρου τριακοστό όγδοο παράγραφος 5 της από 20/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68) (Κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
6. **Ο.ΔΕΦΚ 1076950 ΕΞ 2020/02.07.2020:** Οδηγίες για την εφαρμογή της απόφασης Α.1137/2020 (ΦΕΚ 2423 Β') - Διαδικασία υποβολής δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου, κοινοποίησης των πράξεων προσδιορισμού του φόρου και λήψης πιστοποιητικών των φορολογιών κεφαλαίου.
7. **E.2106/07.07.2020 (ΑΔΑ:ΨΨ1Ρ46ΜΠ3Ζ-Ν3Χ):** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 35 και 46 του ν. 4701/2020 (ΦΕΚ Α' 128) για θέματα φορολογίας κεφαλαίου.
8. **E.2107/07.07.2020 (ΑΔΑ: 6ΞΒ846ΜΠ3Ζ-ΡΔΣ):** Διαδικασία υποβολής δηλώσεων φορολογίας κεφαλαίου, κοινοποίησης των πράξεων προσδιορισμού του φόρου και λήψης πιστοποιητικών των ορολογιών κεφαλαίου. - Εφαρμογή της απόφασης Α.1137/2020 (ΦΕΚ 2423 Β').
9. **E.2111/21.07.2020 (ΑΔΑ: 6Φ1Σ46ΜΠ3Ζ-Ν03):** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 82 του ν. 4706/2020 (ΦΕΚ Α' 136), σχετικά με την καταβολή σε δόσεις του φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και ΕΝΦΙΑ 2020 και την έκπτωση 2% στην εφάπαξ καταβολή του φόρου εισοδήματος.
10. **E.2133/11.08.2020 (ΑΔΑ:ΩΘΓΖ46ΜΠ3Ζ-1ΧΨ):** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 6, 7 , 14 παρ. 2, και του άρθρου 96 του ν. 4714/2020 (ΦΕΚ Α' 148) για θέματα φορολογίας κεφαλαίου.

11. **1113708/23.09.2021:** Απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ ακινήτων των μικρών νησιών - Προσδιορισμός κύριας κατοικίας κ.λπ. (κοινή με άλλες Διευθύνσεις).
12. **E.2154/02.10.2020 (ΑΔΑ:ΨΨΕΘ46ΜΠ3Ζ-Η55):** Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 9 του ν. 4728/2020 (ΦΕΚ Α΄ 186) σχετικά με την καταβολή δόσεων του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων για το έτος 2020.
13. **E.2170/27.10.2020 (ΑΔΑ: 6ΛΨΖ46ΜΠ3Ζ-ΕΓΠ):** Απαλλαγή ακινήτων μικρών ακριτικών νησιών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων κατά τις διατάξεις του άρθρου 29 του ν. 4726/2020 (Α΄ 181).
14. **E.2173/30.10.2020 (ΑΔΑ: 9ΒΞ546ΜΠ3Ζ-45Ψ):** Αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων του άρθρου 50 του ν.4174/2013,όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
15. **E.2182/09.11.2020 (ΑΔΑ:ΩΥ2Χ46ΜΠ3Ζ-2Η3):** Φορολόγηση δωρεάς/γονικής παροχής χρηματικών ποσών για την αγορά πρώτης κατοικίας.
16. **E.2203/23.12.2020 (ΑΔΑ: 69ΚΕ46ΜΠ3Ζ-ΠΡΘ) (κοινή με άλλες Διευθύνσεις):** Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 18, 20, 27, 41, 64, 66, 67, 68 και 80 του ν.4756/2020 (ΦΕΚ Α΄ 235/26-11-2020).
17. **E.2211/30.12.2020 (ΑΔΑ: 6Η3Ψ46ΜΠ3Ζ-ΟΝΟ):** α) Κοινοποίηση διοικητικής κωδικοποίησης Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ΚΦΔ, ν. 4174/2013, Μέρος Α΄, (Α΄ 170), ενημερωμένης έως τον ν. 4764/2020 (Α΄ 256/23.12.2020)» και β) Κοινοποίηση παραρτήματος με συναφείς αποφάσεις και εγκυκλίους - ενημερωμένου έως 31.12.2020 (κοινή με άλλες Διευθύνσεις).

4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ

4.1. Νομοθετικές Διατάξεις

1. **ν.4683/2020** (ΦΕΚ 83/Α'/10.04.2020) «Κύρωση της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. “Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης.”».
2. **ν.4684/2020** (ΦΕΚ 86/Α'/25.04.2020) «Κύρωση της από 30.3.2020 Π.Ν.Π. “Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις” (Α' 75) και άλλες διατάξεις (αναφορικά με το άρθρο έκτο της εν λόγω Π.Ν.Π.).».
3. **ν.4701/2020** (ΦΕΚ 128/Α'/30.06.2020) «Πλαίσιο χορήγησης μικροχρηματοδοτήσεων, ρυθμίσεις χρηματοπιστωτικού τομέα και άλλες διατάξεις.» (Άρθρο 31 παρ.1 Τροποποίηση του άρθρου 66 του ν. 4646/2019 και παράταση της προθεσμίας υποβολής της αίτησης για τη λήψη μέτρων και για την αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων νομικά πρόσωπα. Άρθρο 50 Μεταφορά εκκρεμών υποθέσεων των ειδικών συνεργείων ελέγχου σε Κ.Ε.ΦΟ.ΜΕ.Π. ή του Κ.Ε.ΜΕ.ΕΠ. Άρθρο 53 Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών για Οχήματα και Άδειες Οδήγησης (EUCARIS) για σκοπούς ΦΠΑ).
4. **ν.4714/2020** (ΦΕΚ 148/Α'/31.07.2020) «Φορολογικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας της ελληνικής οικονομίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών (ΕΕ) 2017/1852, (ΕΕ) 2018/822, (ΕΕ) 2020/876, (ΕΕ) 2016/1164, (ΕΕ) 2018/1910 και (ΕΕ) 2019/475, συνεισφορά Δημοσίου για την αποπληρωμή δανείων πληγέντων δανειοληπτών λόγω των δυσμενών συνεπειών της νόσου COVID-19 και άλλες διατάξεις.» (Άρθρο 100 Τροποποίηση διατάξεων του άρθρου 13 Α του ν. 2523/1997 – Συμπλήρωση ρυθμίσεων για την αναστολή λειτουργίας επαγγελματικών εγκαταστάσεων, επιβολή ειδικής χρηματικής κύρωσης και ειδικού προστίμου. Άρθρο 101 Τροποποιήσεις του άρθρου 11 ΚΦΔ και προσθήκη νέων άρθρων 54 Ε και 54 ΣΤ στον ΚΦΔ - Συμπλήρωση ρυθμίσεων για αναστολή χρήσης ΑΦΜ ή απενεργοποίησή του, καθώς και για πρόστιμα και παραβάσεις μη τήρησης λογιστικών αρχείων και μη διαφύλαξης φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (ΦΗΜ) και φορολογικών μνημών και αρχείων που δημιουργούν οι ΦΗΜ).
5. **ν.4764/2020** (ΦΕΚ 256/Α'/23.12.2020) «Ρυθμίσεις για την προστασία της δημόσιας υγείας από τις συνέπειες της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, την ενίσχυση των μέσων μαζικής μεταφοράς, την επιτάχυνση της απονομής των συντάξεων, τη ρύθμιση οφειλών προς τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις.» (Άρθρο 163

Παραπομπή εγκλημάτων φοροδιαφυγής σε ποινική δίκη - Τροποποίηση του άρθρου 55Α του ν. 4174/2013).

6. **ν.4745/2020** (ΦΕΚ 214/Α'/06.11.2020) «Ρυθμίσεις για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων του ν. 3869/2010, σύμφωνα με τις επιταγές της παρ. 1 του άρθρου 6 της Ε.Σ.Δ.Α., ως προς την εύλογη διάρκεια της πολιτικής δίκης, τροποποιήσεις του Κώδικα Δικηγόρων και άλλες διατάξεις.» (Άρθρο 32 Δικονομικές διατάξεις στις υποθέσεις λαθρεμπορίας και φοροδιαφυγής - Τροποποιήσεις του ν. 2960/2001 και του ν. 4174/2013).

4.2. Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

1. **A.1476/20.12.2019** (ΦΕΚ 4907/Β'/31.12.2019) «Καθορισμός του αριθμού φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά το έτος 2020.»
2. **A.1011/16.01.2020** (ΦΕΚ 85 /Β'/24.01.2020) «Απόσυρση από την χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1234/9.10.2002 (1362 Β΄) και ΠΟΛ1135/26-10-2005 (1592 Β΄), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων.»
3. **A.1008/20.01.2020** (ΦΕΚ 88/Β'/27.01.2020) «Καθορισμός του περιεχομένου και του τρόπου εφαρμογής των μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης των περιπτώσεων α΄ και δ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 27 ν.4174/2013 (Φ.Ε.Κ. Α΄ 170) για τον διορθωτικό προσδιορισμό της φορολογητέας ύλης φυσικών ή νομικών προσώπων ή κάθε είδους νομικής οντότητας που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα.»
4. **A.1017/27.01.2020** (ΦΕΚ 457/Β'/14.02.2020) «Καθορισμός της μορφής του προτύπου έκδοσης του ηλεκτρονικού τιμολογίου, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο έκδοσης ηλεκτρονικών τιμολογίων.»
5. **A.1035/08.02.2020** (ΦΕΚ 551/Β'/20.02.2020) «Υποχρεώσεις Παρόχων Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Έκδοσης Στοιχείων και διαδικασίες ελέγχου παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων.»
6. **A.1051/20.03.2020** (ΦΕΚ 947/Β'/21.03.2020) «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ.1022/2014 (179 Β΄) «Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών», όπως ισχύει.»
7. **A.1077/03.04.2020** (ΦΕΚ 1207/Β'/07.04.2020) «Μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας φυσικών προσώπων με ηλεκτρονικό τρόπο για την χρονική περίοδο ισχύος των έκτακτων μέτρων που έχουν ληφθεί για την απαγόρευση της κυκλοφορίας.»

8. **A.1081/10.04.2020** (ΦΕΚ 1303/Β'/11.04.2020) «Τροποποίηση των ημερομηνιών αναστολής των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου έκτου της από 30.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (75 Α΄).»
9. **A.1082/10.04.2020** (ΦΕΚ 1303/Β'/11.04.2020) «Εγγραφή νέων χρηστών και επανεγγραφή χρηστών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TAXISnet.»
10. **A.1092/16.04.2020** (ΦΕΚ 1474/Β'/17.04.2020) «Παράταση της προθεσμίας υποβολής της «Κατάστασης Συμφωνητικών παραγράφου 16 άρθρου 8 ν.1882/90» Α΄ τριμήνου 2020.»
11. **A.1089/08.04.2020** (ΦΕΚ 1526/Β'/22.04.2020) «Εξαίρεση από την υποβολή, σύμφωνα με την 1065606/7222/ΔΕ-Β/18.7.2000 (ΦΕΚ 951 Β΄) ΑΥΟ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμφωνητικών που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας SAMSUNG ELECTRONICS ΕΛΛΑΣ ΜΑΕ με Α.Φ.Μ. 997802345 και των πελατών-προμηθευτών της για τις προμήθειες πωλήσεων και την προώθηση προϊόντων.»
12. **A.1094/28.04.2020** (ΦΕΚ 1641/Β'/30.04.2020) «Εγγραφή νέων χρηστών και επανεγγραφή χρηστών στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες TAXISnet .»
13. **ΔΕΛ Β 1029556 ΕΞ 2020/27.02.2020** (ΦΕΚ 1142/Β'/03.04.2020) «Εξαίρεση από την υποβολή, σύμφωνα με την 1065606/7222/ΔΕ-Β/18.7.2000 (ΦΕΚ 951 Β΄) ΑΥΟ όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμφωνητικών που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας ΕΛΙΝΟΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ Α.Ε. με Α.Φ.Μ. 094004190 και των συνδρομητών πελατών της στην προμήθεια Ηλεκτρικού Ρεύματος και Φυσικού Αερίου.»
14. **A.1104/06.05.2020** (ΦΕΚ 1895/Β'/18.05.2020) «Διαδικασία επιστροφής Φόρου Προστιθεμένης Αξίας.»
15. **A.1103/06.05.2020** (ΦΕΚ 1919/Β'/19.05.2020) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΟΛ.1282/31.12.2013 Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. (54 Β΄ /16.1.2014), όπως ισχύει, σχετικά με την επιβολή Φ.Ε.Κ.: Β 1919/19-5-2020 προληπτικών ή διασφαλιστικών του δημοσίου συμφέροντος μέτρων άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013.»
16. **A.1114/14.05.2020** (ΦΕΚ 1858/Β'/15.05.2020) «Ρύθμιση ειδικών θεμάτων για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 της από 13.04.2020 Π.Ν.Π. Α΄ 84.»
17. **A.1127/03.06.2020** (ΦΕΚ 2194/Β'/05.06.2020) «Τροποποίηση της αριθ. Α.1476/20-12-2019 (Β΄ 4907) Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων περί καθορισμού του αριθμού φορολογικών ελέγχων που θα διενεργηθούν κατά το έτος 2020.»
18. **A.1128/03.06.2020** (ΦΕΚ 2475/Β'/22.06.2020) «Προσθήκη νέων Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας.»

19. **A.1138/12.06.2020** (ΦΕΚ Β' 2470/22.06.2020) «Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α του ν.4174/2013 (Κ.Φ.Δ.).»
20. **A.1159/30.06.2020** (ΦΕΚ 2725/Β'/03.07.2020) «Τροποποίηση της απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. ΠΟΛ. 1022/2014 (179 Β') "Υποβολή καταστάσεων φορολογικών στοιχείων, για διασταύρωση πληροφοριών", όπως ισχύει.»
21. **A.1174/22.07.2020** (ΦΕΚ 3095/Β'/24.07.2020) «Απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) σε πολίτες τρίτης χώρας που απασχολούνται σε αγροτικές εργασίες σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου τεσσαρακοστού δεύτερου του Μέρους Θ της από 01.05.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), όπως κυρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν.4690/2020 (Α' 104).»
22. **A.1176/23.07.2020** (ΦΕΚ 3293/Β'/06.08.2020) «Τροποποίηση της απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. Α. 1011/16.1.2020 (85 Β') "Απόσυρση από την χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1234/9.10.2002 (1362 Β') και ΠΟΛ.1135/26.10.2005 (1592 Β'), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων", όπως ισχύει.»
23. **A.1183/24.07.2020** (ΦΕΚ 3680/Β'/03.09.2020) «Προσθήκη νέου Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας.»
24. **A.1177/30.07.2020** (ΦΕΚ 3137/Β'/30.07.2020) και με διορθώσεις σφαλμάτων στις 13.08.2020 με (ΦΕΚ 3391/Β'/13.08.2020 «Μεταφορά εκκρεμών υποθέσεων των ειδικών συνεργείων ελέγχου.»
25. **A.1188/07.08.2020** (ΦΕΚ 3409/Β'/14.08.2020) «Τροποποίηση της ΠΟΛ 1006/31-12-2013 (Β' 19/2014) απόφασης Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων «Διαδικασία και δικαιολογητικά Απόδοσης Αριθμού Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)/Μεταβολής Στοιχείων και Έναρξης/Μεταβολής και Διακοπής Επιχειρηματικής Δραστηριότητας», όπως ισχύει.»
26. **A.1185/10.08.2020** (ΦΕΚ 3342/Β'/10.08.2020) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία 1065606/7222/ΔΕ-Β'/31.7.2000 (Β' 951) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, περί καθορισμού διαφορετικού τρόπου υποβολής της "Κατάστασης Συμφωνητικών της παρ. 16 του άρθρου 8 του ν. 1882/1990" για συμφωνητικά που καταρτίζονται εντός του έτους 2020.»
27. **A.1227/09.10.2020** (ΦΕΚ 4561/Β'/15.10.2020) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Α.1138/2020 κοινής Απόφασης του Υφυπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.

“Καθορισμός της έκτασης εφαρμογής, του χρόνου και της διαδικασίας ηλεκτρονικής διαβίβασης δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου θέματος για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 15Α΄ του ν.4174/2013 (Κ.Φ.Δ.)", (Β΄ 2470), όπως ισχύει.»

28. **A.1238/23.10.2020** (ΦΕΚ 4755/Β'/27.10.2020) «Τροποποίηση της απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. Α.1011/16.1.2020 (85 Β΄) “Απόσυρση από την χρήση μοντέλων Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ), που έλαβαν άδεια καταλληλότητας με βάση τις Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ. 1234/9.10.2002 (1362 Β΄) και ΠΟΛ.1135/26.10.2005 (1592 Β΄), εκτός των Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ. και των ΑΔΗΜΕ Ταξιμέτρων", όπως ισχύει.»
29. **A.1226/06.10.2020** (ΦΕΚ 4504/Β'/13.10.2020) «Ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με τη Διαδικασία Αμοιβαίου Διακανονισμού σύμφωνα με τις διμερείς Συμβάσεις για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας του Εισοδήματος.»
30. **A.1240/26.10.2020** (ΦΕΚ 4753/Β'/27.10.2020) «Τροποποίηση της υπό στοιχεία ΠΟΛ.1124/2015 (Β΄ 1196) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, περί του καθορισμού της διαδικασίας εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 65Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013, Α΄ 170), σχετικά με το Ετήσιο Πιστοποιητικό που εκδίδεται από ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και ελεγκτικές εταιρείες εγγεγραμμένους στο δημόσιο Μητρώο του ν.4449/2017 (Α΄ 7).»
31. **A.1258/23.11.2020** (ΦΕΚ 5243 /Β'/26.11.2020) «Καθορισμός της διαδικασίας και του τρόπου υποβολής των δηλώσεων της αποκλειστικής χρήσης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης μέσω Παρόχου και της αποδοχής της ηλεκτρονικής τιμολόγησης μέσω Παρόχου, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης εφαρμογής των εν λόγω υποχρεώσεων για την εφαρμογή του άρθρου 71ΣΤ΄ του ν.4172/2013, όπως ισχύει.»
32. **A.1260/26.11.2020** (ΦΕΚ 5296/Β'/02.12.2020) «Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ'αριθ. 1100330/1954/ΔΜ/ΠΟΛ1133/06-10-2008 (Β΄ 2149) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών "Καθορισμός νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (Κ.Α.Δ. 2008)", όπως ισχύει.»
33. **A.1263/03.12.2020** (ΦΕΚ 5475/Β'/11.12.2020) «Εξαίρεση από την υποβολή, σύμφωνα με την υπό στοιχεία 1065606/7222/ΔΕ-Β΄/18.7.2000 (Β΄ 951) απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, συμφωνητικών που καταρτίζονται μεταξύ της εταιρείας ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ ΑΕΒΕ με Α.Φ.Μ. 094010226 και των πελατών της.»
34. **A.1270/11.12.2020** (ΦΕΚ 5508/Β΄/14.12.2020) «Διαδικασία για την απόδοση Αριθμού Φορολογικού Μητρώου στους αιτούντες διεθνή προστασία.»

4.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες

1. **E.2011/24.01.2020** «Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με τη διαβίβαση δεδομένων των τιμολογίων πώλησης που εκδίδονται από Φ.Η.Μ. από οντότητες πωλητές/μεταπωλητές πετρελαίου θέρμανσης άνευ αποθηκευτικών χώρων, στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).»
2. **Ο ΔΕΛ Γ 1012666 ΕΞ 2020/28.1.2020** «Διευκρινίσεις ως προς την υποβολή μηνυτήριων αναφορών για αδικήματα φοροδιαφυγής που διαπιστώθηκαν κατά το χρόνο ισχύος των άρθρων 17, 18 και 21 του ν.2523/1997 στις περιπτώσεις έκδοσης τελεσίδικης δικαστικής απόφασης του Διοικητικού Δικαστηρίου επί της καταλογιστικής πράξης, μετά την ισχύ του ν.4337/2015 (Α' 129/17.10.2015).»
3. **E.2015/31.01.2020** «Οδηγίες για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 28 του ν. 4172/2013.»
4. **E.2016/31.01.2020** « Παροχή οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή των μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης των περιπτώσεων α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν. 4174/2013 (Α' 170).»
5. **E.2018/03.02.2020** «Κοινοποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2019/1129 της Επιτροπής της 2ας Ιουλίου 2019 για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 79/2012 της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας.»
6. **E.2036/20.03.2020** «Διενέργεια αυτοψίας κατά την έναρξη / μεταβολή επιχειρηματικής δραστηριότητας.»
7. **E.2037/23.03.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων του τρίτου άρθρου της από 20.03.20 ΠνΠ (Α' 68).»
8. **E.2043/06.04.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων πρώτου, δεύτερου, τρίτου, τέταρτου, πέμπτου, έκτου, δέκατου, εξηκοστού τρίτου και εξηκοστού ένατου της από 30/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75) και του άρθρου τριακοστού όγδοο παράγραφος 5 της από 20.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68).»
9. **Ο ΔΕΛ Α 1043783 ΕΞ 2020/10.04.2020** «Παροχή συμπληρωματικών οδηγιών αναφορικά με τη διαδικασία επιστροφής φόρων κατόπιν ελέγχου λόγω της εφαρμογής των έκτακτων μέτρων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID 19.»
10. **E.2048/15.04.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων δεύτερου και εβδομηκοστού πέμπτου της από 13.04.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου Α' 84).»

11. **E.2072/25.05.2020** «Μεταβολή της διεύθυνσης κατοικίας φυσικών προσώπων με ηλεκτρονικό τρόπο κατόπιν άρσης των έκτακτων μέτρων που έχουν ληφθεί για την απαγόρευση της κυκλοφορίας.»
12. **ΔΕΛ Β 127156 ΕΞ 2020 ΕΜΠ/05.06.2020** «Εγχειρίδιο πρακτικής εφαρμογής των μεθόδων έμμεσου προσδιορισμού της φορολογητέας ύλης των περιπτώσεων α' και δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 27 του ν.4174/2013 (Α' 170).»
13. **ΔΕΛ Β 127833 ΕΞ 2020 ΕΜΠ/10.6.2020** «Οργάνωση και συντονισμός μερικών επιτόπιων ελέγχων πρόληψης για τη διαπίστωση της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων έτους 2020.»
14. **Ο ΔΕΛ Α 128762 ΕΞ 2020 ΕΜΠ/15.6.2020** «Παροχή οδηγιών για την προτεραιοποίηση των υποθέσεων φορολογικών ελέγχων έτους 2020.»
15. **E.2092/24.06.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της παραγράφου 1 της υπ' αριθμ. 7330-07/04/2020 (Β' 1426) απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου "Παράταση ισχύος Αδειών Διαμονής, Δελτίων Αιτούντων Διεθνούς Προστασίας και λοιπών προθεσμιών που συνδέονται με τη διοικητική διαδικασία καταγραφής και εξέτασης αιτημάτων διεθνούς προστασίας α' και β' βαθμού" όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. ΤΤ 9028-12/05/2020 (Β' 1854) απόφαση του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου.»
16. **E.2110/14.07.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. 11341-11/06/2020 (Β' 2252) απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου "Παράταση ισχύος Δελτίων Αιτούντων Διεθνή Προστασία (Δ.Α.Δ.Π.).»
17. **Ο ΔΕΛ ΙΑ 137523 ΕΞ 2020 ΕΜΠ/22.07.2020** «Παροχή οδηγιών για τη χρήση της εφαρμογής επιβεβαίωσης στοιχείων ταυτότητας της ΕΛ.ΑΣ.»
18. **E.2122/28.07.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. οικ.21221-14/07/2020 (Β' 3007) απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου "Παράταση ισχύος των αδειών διαμονής και των δελτίων διαμονής και μόνιμης διαμονής, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του ν.4251/2014 (Α' 80) και του π.δ.106/2007 (Α' 135), καθώς και των βεβαιώσεων κατάθεσης αίτησης των άρθρων 8 και 9 του ν.4251/2014."»
19. **E.2139/06.08.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. οικ.17535/Δ1.6002-06/05/2020 (Β' 1754) Κοινής Υπουργικής Απόφασης αναφορικά με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές Ασφαλισμένων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης e-Ε.Φ.Κ.Α. .»
20. **E.2147/11.09.2020** «Χρόνος παραγραφής του δικαιώματος του Δημοσίου για την επιβολή τελών χαρτοσήμου και της ειδικής εισφοράς υπέρ ΟΓΑ.»

21. **E.2144/01.09.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. οικ.14119/2020-24/04/2020 (Β' 1654) Απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου "Παράταση ισχύος των αδειών διαμονής και των δελτίων διαμονής και μόνιμης διαμονής, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του ν.4251/2014 και του π.δ.106/2007 (Α' 135), καθώς και των βεβαιώσεων κατάθεσης αίτησης των άρθρων 8 και 9 του ν.4251/2014.»»
22. **ΔΕΛ ΙΑ' 1111369/16.09.2020** «Παράταση αλβανικών διαβατηρίων που λήγουν εντός του 2020, έως 31/12/2020.»
23. **Ο ΔΕΙΣΠΡ. Δ 1116294 ΕΞ 2020/25.09.2020** «Υπηρεσιακό σημείωμα της ΠΟΛ 1249/1994»
24. **E.2166/16.10.2020** «Κοινοποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1909 του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2018 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών για τους σκοπούς της παρακολούθησης της ορθής εφαρμογής των ρυθμίσεων για τα αποθέματα στη διάθεση συγκεκριμένου αποκτώντος «call-off». »
25. **ΔΕΛ Α 1127318/27.10.2020** «Παροχή διευκρινίσεων αναφορικά με τον έλεγχο εκπρόθεσμων καταστάσεων πελατών-προμηθευτών, ημερολογιακού έτους 2014 και επομένων.»
26. **E.2173/30.10.2020** «Αλληλέγγυα ευθύνη διοικούντων του άρθρου 50 του ν.4174/2013,όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.»
27. **Ο ΔΕΛ Θ 1128719 ΕΞ 2020/02.11.2020** «Κοινοποίηση της αριθ. Α.1103/6.5.2020 (1919/Β' /19.5.2020) Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. «Τροποποίηση και συμπλήρωση της ΠΟΛ.1282/31.12.2013 Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. (54Β' /16.1.2014), όπως ισχύει, σχετικά με την επιβολή προληπτικών ή διασφαλιστικών του δημοσίου συμφέροντος μέτρων άμεσου και επείγοντος χαρακτήρα, σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 5 και 6 του άρθρου 46 του ν.4174/2013» και παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή της.»
28. **Ο ΔΕΛ Η 1130255 ΕΞ 2020/05.11.2020** «Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με το ζήτημα της έκδοσης και κοινοποίησης καταλογιστικών πράξεων εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών παραγραφής.»
29. **E.2180/05.11.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της υπ' αριθμ. 18602-11/09/2020 (Β' 3881) απόφασης του Υπουργού Μετανάστευσης και Ασύλου "Παράταση ισχύος Δελτίων Αιτούντων Διεθνή Προστασία (Δ.Α.Δ.Π.)."»

5. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ

Στη συνέχεια αποτυπώνεται το νομοθετικό έργο (διατάξεις νόμων, προεδρικά διατάγματα και κανονιστικές πράξεις) που έχει εκδοθεί μέσα στο οικονομικό έτος 2020 και αφορά θέματα σχετικά με την είσπραξη δημοσίων εσόδων.

5.1 Νομοθετικές Διατάξεις

1. **ν.4738/2020 (Α' 207)** «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις», άρθρα 289-294.
2. **ν.4758/2020 (Α' 242)** «Περιστολή του λαθρεμπορίου - κύρωση του πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του παράνομου εμπορίου καπνού, διατάξεις περί κοινωφελών περιουσιων και σχολαζουσων κληρονομιων, διαταξεις για τα τελη κυκλοφοριας και τα τελη ταξινομησης, κινητρα για την προσελκυση φορολογικων κατοικων και αλλες διαταξεις», άρθρο 53.

5.2.Υπουργικές Αποφάσεις – Αποφάσεις Διοικητή Α.Α.Δ.Ε.

1. **A.1010/20.01.2020 (Β' 187)**: «Καθορισμός χρόνου έναρξης εφαρμογής για την υπαγωγή στη πάγια ρύθμιση των διατάξεων του άρθρου 43 του ν. 4646/2019 (ΦΕΚ 201 Α') καθώς και ειδικών θεμάτων και λεπτομερειών εφαρμογής της πάγιας ρύθμισης της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου όρθρου του ν. 4152/2013, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του όρθρου 43 του ν. 4646/2019».
2. **A.1015/22.01.2020 (Β' 388)**: «Τροποποίηση της με αριθ.1095860/5660/0016/15-10-2001 (ΦΕΚ Β' 1416) Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών «Επιστροφή από Δ.Ο.Υ. δημοσίων εσόδων που έχουν εισπραχθεί αχρεώστητα.».
3. **A.1019/31.01.2020 (Β' 458)**: «Τροποποίηση της απόφασης ΠΟΛ. 1140 «Δικαιολογητικά εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής - εξόφληση με εντολή μεταφοράς - ρυθμίσεις θεμάτων εξόφλησης τίτλων πληρωμής ή επιστροφής», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει».
4. **A.1042/03.03.2020 (Β' 789)**: «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων καιρικών φαινομένων (παγετός, χιονοπτώσεις) στις 29.12.2019 στις Δημοτικές Ενότητες Βιλίων, Ερυθρών και Οινόης του Δήμου Μάνδρας-Ειδυλλίας της Περιφερειακής Ενότητας Δυτικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής».
5. **A.1044/11.03.2020 (Β' 920)**: «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση έντονων

καιρικών φαινομένων (έντονες βροχοπτώσεις, θυελλώδεις άνεμοι) στις 25.11.2019 στις Δημοτικές Ενότητες Ρόδου, Ιαλυσσού, Πεταλούδων, Καμείρου, Ατταβύρου, Νότιας Ρόδου, Λινδίων και Καλλιθέας του Δήμου Ρόδου της Περιφερειακής Ενότητας Ρόδου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου».

6. **A.1047/12.03.2020** (Β' 979): «Όροι και διαδικασία είσπραξης – επιστροφής για την εφαρμογή του ηλεκτρονικού παραβόλου».
7. **A.1053/20.03.2020** (Β' 949): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α') με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
8. **A.1054/20.03.2020** (Β' 950): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α') με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
9. **A.1061/24.03.2020** (Β' 1043): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α'), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου πέμπτου της από 20.03.2020 (ΦΕΚ 68 Α') Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης».
10. **A.1062/24.03.2020** (Β' 1043): «Τροποποίηση Α. 1053/2020 (ΦΕΚ 949 Α') και του συνημμένου Πίνακα Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας επιχειρήσεων».
11. **A.1063/24.03.2020** (Β' 1043): «Τροποποίηση Α. 1054/2020 (ΦΕΚ 950 Α') και του συνημμένου Πίνακα Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας επιχειρήσεων».
12. **A.1066/30.03.2020** (Β' 1083): «Παράταση καταβολής βεβαιωμένων οφειλών για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν στα πλαίσια των κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
13. **A.1068/31.03.2020** (Β' 1113): «Παράταση καταβολής βεβαιωμένων οφειλών για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν στα πλαίσια των κατεπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του, κατόπιν του πρώτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου ΦΕΚ 75 Α'».

14. **A.1072/02.04.2020** (Β' 1157): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
15. **A.1073/02.04.2020** (Β' 1158): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α') όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
16. **A.1074/02.04.2020** (Β' 1159): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID -19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης».
17. **A.1075/02.04.2020** (Β' 1160): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID -19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης».
18. **A.1078/09.04.2020** (Β' 1292): «Παράταση καταβολής βεβαιωμένων στη φορολογική διοίκηση οφειλών που λήγουν 31.03.2020, των φυσικών προσώπων α) που συμπληρώνουν μέχρι 31.12.2020 το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους ή β) που παρουσιάζουν βαριά αναπηρία σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) και άνω, έως τις 24.4.2020».
19. **A.1079/09.04.2020** (Β' 1292): «Παράταση καταβολής βεβαιωμένων στη φορολογική διοίκηση οφειλών που λήγουν την 30.03.2020 και την 31.03.2020, των επιχειρήσεων και φυσικών προσώπων που δικαιούνται το ευεργέτημα της έκπτωσης ποσοστού είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του άρθρου πρώτου της από 30.03.2020 ΠΝΠ (75 Α') έως και 21.4.2020».
20. **A.1083/13.04.2020** (Β' 1387): «Τροποποίηση της Α.1072/2020 (ΦΕΚ 1157/Β') και συμπλήρωση του πίνακα κωδικών αριθμών δραστηριότητας επιχειρήσεων».
21. **A.1084/13.04.2020** (Β' 1387): «Τροποποίηση της Α.1073/2020 (ΦΕΚ 1158/Β') και συμπλήρωση του πίνακα κωδικών αριθμών δραστηριότητας επιχειρήσεων».

22. **A.1085/13.04.2020** (Β' 1388): «Τροποποίηση της Α.1074/2020 (ΦΕΚ 1159/Β') και συμπλήρωση του πίνακα κωδικών αριθμών δραστηριότητας επιχειρήσεων».
23. **A.1086/13.04.2020** (Β' 1388): «Τροποποίηση της Α.1075/2020 (ΦΕΚ 1160/Β') και συμπλήρωση του πίνακα κωδικών αριθμών δραστηριότητας επιχειρήσεων».
24. **A.1105/08.05.2020** (Β' 1821): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του» (Α' 55), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), τροποποιήθηκε και ισχύει».
25. **A.1106/08.05.2020** (Β' 1823): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
26. **A.1107/08.05.2020** (Β' 1824): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».
27. **A.1108/08.05.2020** (Β' 1822): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του» (Α' 55), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), τροποποιήθηκε και ισχύει».
28. **A.1126/02.06.2020** (Β' 2166): «Παράταση προθεσμίας καταβολής των βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά κέντρα οφειλών που λήγουν εντός του Μαΐου 2020, των προσώπων των διατάξεων του έβδομου εδαφίου του άρθρου 3 του ν. 4690/2020 (Α' 104) και των διατάξεων του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 14 του ν. 4690/2020 (Α' 104)».
29. **A.1132/05.06.2020** (Β' 2364): «Είσπραξη εσόδων υπέρ τρίτων στις Δ.Ο.Υ.».
30. **A.1147/15.06.2020** (Β' 2449): ««Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα

αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του».

31. **A.1148/15.06.2020** (Β' 2398): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του» (Α' 55), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), τροποποιήθηκε και ισχύει».
32. **A.1149/15.06.2020** (Β' 2447): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του» (Α' 55), όπως κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76), τροποποιήθηκε και ισχύει».
33. **A.1153/17.06.2020** (Β' 2399): «Επιστροφή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων».
34. **A.1158/30.6.2020** (Β' 2745): Κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα «Ανακαθορισμός του χρόνου επικαιροποίησης των δημοσιοποιημένων καταστάσεων ληξιπρόθεσμων οφειλών για το έτος 2020.».
35. **A.1173/21.07.2020** (Β' 3207): «Τροποποίηση και συμπλήρωση της αριθ. 1027320/678/0006B/24-2-1998 (Β' 196) απόφασης του Υπουργού Οικονομικών "Τύπος και περιεχόμενο των χρησιμοποιούμενων από τη Δ.Ο.Υ. Μοσχάτου εντύπων στα υποσυστήματα "Εσοδα-Έξοδα" και "Δικαστικών Ενεργειών" του ολοκληρωμένου Πληροφορικού Συστήματος Φορολογίας (Ο.Π.Σ.Φ. ή TAXIS), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει"».
36. **A.1189/12.08.2020** (Β' 3434): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στο Δήμο Χαλκιδεων καθώς και στο Δήμο Διρφύων-Μεσσαπίων της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις) στις 08 και 09-08-2020».
37. **A.1200/28.08.2020** (Β' 3612): «Παράταση και αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα οφειλών για τις οποίες είχε χορηγηθεί παράταση προθεσμιών καταβολής και αναστολή είσπραξης στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID - 19».
38. **A.1210/23.09.2020** (Β' 4127): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών σε περιοχές των Περιφερειών Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων και Στερεάς Ελλάδας για την

αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από ακραία καιρικά φαινόμενα (έντονες βροχοπτώσεις, πλημμύρες) στις 17, 18 & 19-09-2020».

39. **A.1211/23.09.2020** (Β' 4127): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών σε περιοχές του Δήμου Μακρακώμης της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από ακραία καιρικά φαινόμενα (έντονες βροχοπτώσεις, πλημμύρες, κατολισθήσεις) στις 18-09-2020».
40. **A.1212/23.09.2020** (Β' 4127): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στις Περιφερειακές Ενότητες Κεφαλληνίας, Ιθάκης και Ζακύνθου της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από ακραία καιρικά φαινόμενα (έντονες βροχοπτώσεις, πλημμύρες) στις 17-09-2020».
41. **A.1223/23.09.2020** (Β' 4127): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στο Δήμο Πηνειού της Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες) στις 17-09-2020».
42. **A.1236/26.10.2020** (Β' 4751 & Β' 4808): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
43. **A.1237/26.10.2020** (Β' 4795) Κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα «Ανακαθορισμός του χρόνου επικαιροποίησης των δημοσιοποιημένων καταστάσεων ληξιπρόθεσμων οφειλών για τα έτη 2020 και 2021.».
44. **A.1246/02.11.2020** (Β' 4926): «Παράταση και αναστολή καταβολής βεβαιωμένων οφειλών στους Δήμους Ανατολικής Σάμου & Δυτικής Σάμου της Περιφερειακής Ενότητας Σάμου της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για την αντιμετώπιση των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν λόγω της ισχυρής σεισμικής δόνησης που εκδηλώθηκε στην περιοχή στις 30-10-2020».
45. **A.1248/09.11.2020** (Β' 4984): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».

46. **A.1254/20.11.2020** (Β' 5223): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
47. **A.1255/20.11.2020** (Β' 5223): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 1 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
48. **A.1256/20.11.2020** (Β' 5206): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
49. **A.1265/03.12.2020** (Β' 5346): Τροποποίηση-Συμπλήρωση των υπό στοιχεία ΠΟΛ 1274 και ΠΟΛ 1275/27.12.2013 (Β' 3398) αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων περί Αποδεικτικού Ενημερότητας και Βεβαίωσης οφειλής του άρθρου 12 του ν. 4174/2013 (Α' 170), όπως ισχύουν».
50. **A.1279/17.12.2020** (Β' 5638): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
51. **A.1280/17.12.2020** (Β' 5639): «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του άρθρου 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (Α' 55), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (Α' 76) με την οποία λαμβάνονται «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του»».
52. **A.1289/22.12.2020** (Β' 5855): «Καταβολή οφειλών στις Δ.Ο.Υ./Ελεγκτικά Κέντρα με επιταγές και κάρτες πληρωμών».

5.3. Εγκύκλιοι Διαταγές – Οδηγίες

Πέραν των ως άνω νόμων και κανονιστικών πράξεων, από την Διεύθυνση Εισπραξεων έχει εκδοθεί σημαντικός αριθμός ερμηνευτικών εγκυκλίων και οδηγιών μέσα στο έτος 2020 που αφορούν θέματα είσπραξης δημοσίων εσόδων, οι σημαντικότερες των οποίων παρατίθενται επιγραμματικά στη συνέχεια.

1. **E.2009/27.01.2020** «Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 11 του ν. 4637/2019:Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις» (ΦΕΚ 180 Α΄ /18-11-2019).
2. **E.2025/27.02.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων της πάγιας ρύθμισης της υποπαραγράφου Α2 της παραγράφου Α του πρώτου άρθρου του ν.4152/2013 (ΦΕΚ Α΄ 107/2013), όπως ισχύουν μετά την τροποποίηση τους με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν.4646/2019 (ΦΕΚ Α΄ 201/2019), και της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας απόφασης Υφυπουργού Οικονομικών Α. 1010/2020 (ΦΕΚ Β΄ 187) καθώς και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους».
3. **E.2042/27.03.2020** «Κοινοποίηση διατάξεων των άρθρων 1, 9, 10, 21 και 22 του ν. 4664/2020 : «Κύρωση της από 24.12.2019 Π.Ν.Π. «Κατεπείγουσες ρυθμίσεις για την αύξηση του ποσού του Κοινωνικού Μέρισματος για το έτος 2019, την παράταση ισχύος του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών και την παράταση της προθεσμίας κατάργησης Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων» (Α΄ 212) και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α΄ 32/14.2.2020)».
4. **E.2043/06.04.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων πρώτου, δεύτερου, τρίτου, τέταρτου, πέμπτου, έκτου, δέκατου, εξηκοστού τρίτου και εξηκοστού ένατου της από 30/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 75) και του άρθρου τριακοστό όγδοο παράγραφος 5 της από 20/3/2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 68)».
5. **E.2046/09.04.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου πρώτου της από 30.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 75Α΄) «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» με το οποίο τροποποιείται το άρθρο 2 της από 11.03.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 55 Α΄) με την οποία λαμβάνονται κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή του».
6. **E.2056/23.04.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων του τρίτου άρθρου της από 13.04.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 84Α΄) «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών

της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους».

7. **E.2062/29.04.2020** «Κοινοποίηση του ν. 4673/2020 (‘‘Αγροτικοί Συνεταιρισμοί και άλλες διατάξεις’’, Α΄ 52/11-3-2020) και παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εφαρμογή του».
8. **E.2078/05.06.2020** ‘‘Έκδοση αποδεικτικού ενημερότητας ή βεβαίωσης οφειλής από πρόσωπα στα οποία έχει χορηγηθεί παράταση καταβολής ή αναστολή είσπραξης, στο πλαίσιο των μέτρων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από τον κορωνοϊό –COVID 19».
9. **E.2083/10.06.2020** ‘‘Διευκρινίσεις για το χειρισμό των αναρτηθέντων στην προσωποποιημένη πληροφόρηση ποσών συμψηφισμού κατά 25% με άλλες οφειλές σε περίπτωση ολοσχερούς εξόφλησης οφειλών ΦΠΑ» του άρθρου 3 της από 13.04.2020 ΠΝΠ (ΦΕΚ 84 Α΄) ‘‘Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις’’, όπως κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (104 Α΄)».
10. **E.2094/26.06.2020** ‘‘Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 65 και 66 του ν. 4689/2020 (ΦΕΚ Α΄ 103/27-5-2020) σχετικά με την αυτοδίκαιη περάτωση της πτώχευσης».
11. **E.2095/26.06.2020** ‘‘Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 22, 91 και 123 του ν. 4674/2020: ‘‘Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις’’, Α΄ 53/11-3-2020)».
12. **E.2112/23.07.2020** ‘‘Οδηγίες για τη διεκπεραίωση των επιστροφών».
13. **E.2118/24.07.2020** ‘‘Κοινοποίηση της Γνωμοδότησης υπ΄ αριθ. 220/2019 της Α΄ Τακτικής Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. σχετικά με την τύχη κατάσχεσης εις χείρας τρίτου σε βάρος οφειλέτιδας επιχείρησης, επιβληθείσας προ της κατάθεσης αίτησης περί υπαγωγής της επιχείρησης στη διαδικασία της ειδικής διαχείρισης του άρθρου 68 του ν. 4307/2014, μετά την έκδοση οριστικής (θετικής) δικαστικής απόφασης».
14. **E.2141/27.08.2020** ‘‘Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 14 του ν. 4690/2020 (Α΄ 104) ‘‘Κύρωση: α) της από 13.4.2020 Π.Ν.Π. ‘‘Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19 και άλλες επείγουσες διατάξεις» (Α΄84) και β) της από 1.5.2020 Π.Ν.Π. ‘‘Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID -19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α΄ 90) και άλλες διατάξεις» και παροχή οδηγιών για την ενιαία εφαρμογή τους».

15. **E.2149/21.09.2020:** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 63, 68 και 84 του ν. 4712/2020 (ΦΕΚ 146 Α΄ /29.07.2020) «Διυπηρεσιακή μονάδα ελέγχου αγοράς, ρύθμιση της οικονομικής δραστηριότητας, αντιμετώπιση του παράνομου εμπορίου, πρόστιμα για τη διακίνηση και εμπορία απομιμητικών/παραποιημένων προϊόντων, ρύθμιση για τη βιομηχανία, τις ιδιωτικές επενδύσεις, τις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, την έρευνα, την καινοτομία και Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος και λοιπές διατάξεις»».
16. **E.2171/27.10.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 89 του ν. 4714/2020 (Α' 148/31-7-2020) περί έκτακτης αυτοδίκαιης παράτασης διαδικασιών ειδικής διαχείρισης (άρθρα 68 επ. του ν. 4307/2014)».
17. **E.2186/23.11.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 290, 291 και 294 του ν.4738/2020 (Α 207 – 27.10.2020)».
18. **E.2190/01.12.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4745/2020 (ΦΕΚ Α΄ 214/6-11-2020) περί προσθήκης άρθρων 4Α έως 4Κ στο ν. 3869/2010 για την επιτάχυνση της εκδίκασης εκκρεμών υποθέσεων ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή τους».
19. **E.2196/09.12.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 1-265 και 308 του ν. 4738/2020 “Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις” (ΦΕΚ Α΄ 207/27-10-2020)».
20. **E.2198/11.12.2020:** «Διευκρινίσεις επί των διατάξεων του άρθρου 291 του ν.4738/2020 (Α΄ 207) αναφορικά με την επανένταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID19 στις ρυθμίσεις οφειλών των άρθρων 1-17 του ν.4321/2015 και των άρθρων 98-109 του ν.4611/2019».
21. **E. 2203/23.12.2020** «Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 18, 20, 27, 41, 64, 66, 67, 68 και 80 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α΄ 235/26-11-2020)».
22. **E.2209/24.12.2020** «Διευκρινίσεις επί των διατάξεων του άρθρου 291 του ν.4738/2020 (Α΄ 207) αναφορικά με την επανένταξη πληγέντων από την πανδημία του κορωνοϊού COVID19 στη ρύθμιση οφειλών του εξωδικαστικού μηχανισμού του ν.4469/2017».
23. **E.2212/29.12.2020** «Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 3 μέρους Α΄ του ν. 4728/2020 περί αναστολής μέτρων διοικητικής εκτέλεσης σε πληγείσες περιοχές λόγω της πορείας του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός», των άρθρων 2 και 5 μέρους Α΄ περί αφορολογήτου και ακατάσχετου των πάσης φύσεως ενισχύσεων που καταβάλλονται

στα πληγέντα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή πληγείσες νομικές οντότητες (άρθρα 18,20,27,41,64,66,67,68 και 80 του ν. 4756/2020 (ΦΕΚ Α΄ 235/26-11-2020)).

24. **Ο Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1065492 ΕΞ 2020/11.06.2020:** «Οδηγίες σχετικά με περιπτώσεις εκπρόθεσμης δόσης του Φεβρουαρίου 2020, κατά τις διατάξεις της υποπ. Α2 της παρ. Α του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107) και του άρθρου 43 του ν.4174/2013 (α΄ 170), των προσώπων που υπάγονται στις κατ' εξουσιοδότηση της από 11.03.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α΄ 55), όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν.4682/2020 (α΄ 76), Αποφάσεις Υφυπουργού Οικονομικών με τις οποίες παρατείνονται οι προθεσμίες καταβολής δόσεων ρύθμισης τμηματικής καταβολής».
25. **Ο Δ.ΕΙΣΠΡ. Δ 1090765 ΕΞ 2020/29.07.2020:** «Κοινοποίηση εγγράφων και οδηγίες επ' αυτών.
26. **Ο Δ.ΕΙΣΠΡ. Δ 1116294 ΕΞ 2020/ 25.09.2020:** «Υπηρεσιακό σημείωμα της ΠΟΛ 1249/1994».
27. **Ο Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1138871 ΕΞ 2020/3.12.2020:** «Οδηγίες για τη διαδικασία διαγραφής από τη φορολογική διοίκηση ανείσπρακτων οφειλών μέχρι και του ποσού των δέκα (10) ευρώ, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παρ. 7α του άρθρου 44 του κεφαλαίου Δ΄ , μέρους του ν. 4646/2019 (ΦΕΚ 201 Α΄ /12.12.2019)».
28. **Ο Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1144425 ΕΞ 2020/21.12.2020:** «Κοινοποίηση των διατάξεων του άρθρου 36 ν.4753/2020 (Α΄ 227 – 18.11.2020) και παροχή οδηγιών για την εφαρμογή αυτού».
29. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1012066 ΕΞ 2019/28.01.2020:** «Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων».
30. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1026936 ΕΞ 2019/24.02.2020:** «Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων».
31. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1054885 ΕΞ 2019/20.05.2020:** «Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων».
32. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Α 1058184 ΕΞ 2019/26.05.2020:** «Έντοκη επιστροφή φόρων και προστίμων».
33. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1045207 ΕΞ 2020/03.03.2020** «Κοινοποίηση της υπ αριθμ. 144/2019 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους».
34. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1038001 ΕΞ 2020/15.03.2020** «Αναστολή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών».
35. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1040696 ΕΞ 2020/30.03.2020** «Παράταση αναστολής διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 11 παρ.2 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4682/2020).
36. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Β 1044480 ΕΞ 2020/13.04.2020** «Παράταση αναστολής διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 11 παρ.2 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4682/2020).

37. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1048740 ΕΞ 2020/29.04.2020** «Παράταση αναστολής διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 11 παρ.2 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4682/2020).
38. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Β 1054907 ΕΞ 2020/19.05.2020** «Παράταση αναστολής διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 11 παρ.2 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π. η οποία κυρώθηκε με το ν. 4682/2020).
39. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Β 1061967 ΕΞ 2020/03.06.2020** «Λήξη αναστολής πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, ματαίωσης ορισθέντων πλειστηριασμών με ημερομηνία διενέργειας αυτών από 1-6-2020 έως 31-7-2020» (άρθρα 74-77 του μέρους Ι του άρθρου 3 του ν. 4690/30-5-2020).
40. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1131314 ΕΞ 2020/09.11.2020** «Αναστολή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 44 της από 1-5-2020 Π.Ν.Π, άρθρο 1 της από 25-2-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 11 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 68 παρ. 3 της από 20-3-2020 Π.Ν.Π. καθώς και άρθρο 23 παρ. 4 της από 14-3-2020 Π.Ν.Π.).
41. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1138648 ΕΞ 2020/03.12.2020** «Αναστολή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 44 της από 1-5-2020 Π.Ν.Π, άρθρο 1 της από 25-2-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 11 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 68 παρ. 3 της από 20-3-2020 Π.Ν.Π. καθώς και άρθρο 23 παρ. 4 της από 14-3-2020 Π.Ν.Π.).
42. **Δ.ΕΙΣΠΡ. Β 1139934 ΕΞ 2020/08.12.2020** «Αναστολή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 44 της από 1-5-2020 Π.Ν.Π, άρθρο 1 της από 25-2-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 11 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 68 παρ. 3 της από 20-3-2020 Π.Ν.Π. καθώς και άρθρο 23 παρ. 4 της από 14-3-2020 Π.Ν.Π.).
43. **Δ.ΕΙΣΠΡ.Β 1142908 ΕΞ 2020/15.12.2020** «Αναστολή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης και διενέργειας πλειστηριασμών» (άρθρο 44 της από 1-5-2020 Π.Ν.Π, άρθρο 1 της από 25-2-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 11 της από 11-3-2020 Π.Ν.Π., άρθρο 68 παρ. 3 της από 20-3-2020 Π.Ν.Π. καθώς και άρθρο 23 παρ. 4 της από 14-3-2020 Π.Ν.Π.).

**Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΑΚΟΣ